Bundel - Raad openbaar Wijchen van 24 mei 2022

Agenda bijlagen

Agenda 2022-05-24 Raadsvergadering.docx.pdf

1 Opening en bezinning

2 Vaststellen agenda

3 Vragenhalfuurtje

4 Vaststellen besluitenlijst van de openbare raadsvergadering van 26 april 2022

2022-04-26 Besluitenlijst raadsvergadering.pdf

5 Afdoening ingekomen stukken

Onderstaande stukken (te vinden bij 5a t/m 5 XX) worden niet inhoudelijk behandeld

5.a 75880 Energietoeslag 2022 Wijchen

Dossier 3594 voorblad

Bijlage 2 - Ongevraagd advies CPW Energietoeslag 2022 Wijchen

Bijlage 1 - Beleidsregel Energietoeslag Wijchen

75880 Informatienota Energietoeslag 2022 Wijchen

5.b 53094 Informatienota regionaal beleidskader internationale werknemers

Dossier 3597 voorblad

Informatienota 53094 voor de gemeenteraad; regionaal beleidskader internationale werknemers

5.c 75282 Informatienota Antwoord op schriftelijke vragen Kernachtig Wijchen: aanpak kruising Hoefsestraat-Stationslaan-Ringlaan

Dossier 3589 voorblad

Informatienota met antwoorden schriftelijke vragen

Schriftelijke vraag Kernachtig Wijchen - Aanpak kruising Hoefsestraat-Stationslaan-Ringlaan

5.d 32067 Informatienota Voortzetting overeenkomst levering elektriciteit gemeentelijke gebouwen Greenchoice gemeente Wijchen

In 2017 hebben we met 17 regiogemeenten een innovatieve Europese aanbesteding voor inkoop van elektriciteit gedaan. Aan het einde van 2022 loopt de eerste contractfase af. In het contract staat dat, als de mijlpalen in de eerste 5 jaar (fase 1) zijn behaald, het contract doorloopt voor 10 jaar (fase 2). Aangezien aan het einde van dit jaar de afgesproken twee mijlpalen behaald zijn, wordt het contract vanaf 1 januari 2023 automatisch voortgezet. Er is nu dus nog geen sprake van contractverlenging, maar een automatische voortzetting.

Dossier 3549 voorblad

32067 Informatienota inkoop elektriciteit Wijchen.docx

5.e 77446 Informatienota Beantwoording schriftelijke vraag PvdA energietoeslag

Dossier 3629 voorblad

77446 informatienota Antwoord schrfitelijke vraag PvdA energietoeslag

Bijlage 1 - Schriftelijke vraag PvdA energietoeslag

6 Mededelingen

7 79219 Beslisnota Benoemen commissielid

Dossier 3701 voorblad

79219 beslisnota Benoemen commissielid

8 73043 Informatienota (Vuurwerk)schade rondom jaarwisseling 2021-2022

Jaarlijks na de jaarwisseling presenteren wij de raad een overzicht van de vernielingen en veroorzaakte schade rond de jaarwisseling. Een eerste inspectieronde laat zien dat de schade dit jaar ca. € 17.755 bedraagt.

Dossier 3413 voorblad

Informatienota omtrent vuurwerkschade rondom de jaarwisseling

8.1 motie 1 In gesprek met elkaar voor minder vuurwerkoverlast

• Een gezamenlijke bijeenkomst te beleggen tussen daders, naasten van daders, professionals en de gemeenteraad met als doel om als gemeenteraad te begrijpen waarom daders deze vernielingen aanrichten.
• Deze bijeenkomst uiterlijk in oktober 2022 plaats te laten vinden, zodat ruim voor de jaarwisseling met betrokkenen kan worden gesproken.

22 73043 motie D66 In gesprek met elkaar voor minder vuurwerkoverlast.pdf

8.2 Motie 2 Vuurwerkverbod en handhaving

22 73043 motie GL D66 vuurwerkverbod.pdf

9 73299 Informatienota Gedragscode tegen discriminatie

Op 9 juli 2020 is motie nr. 20 aangenomen door de raad. De motie draagt aan het college op om voor de gemeentelijke organisatie en aan haar gelieerde organisaties een gedragscode tegen discriminatie op te stellen en deze in gezamenlijkheid te ondertekenen. met deze gedragscode is de motie uitgevoerd.

Dossier 3452 voorblad

22-02-02 informatienota raad gedragscode W.docx

22-02-02 Gedragscode Wijchen 2.docx

9.1 Motie 1 Ondertekening gedragscode tegen discriminatie (ingetrokken)

22 73299 Motie D66 gedragscode tegen discriminatie.pdf

9.2 Motie 2 Stevig antidiscriminatiebeleid

22 73299 aangepaste motie GL D66 Stevig antidiscriminatiebeleid.pdf

22 73299 motie GL D66 Stevig antidiscriminatiebeleid.pdf

10 72380 Informatienota Motie energieneutrale gemeentelijke organisatie

Dossier 3390 voorblad

Informatienota Uitvoering motie gemeentelijke organisatie energieneutraal

CO2-voetafdruk Wijchen def

Samenvatting EED Gemeente Wijchen def

Op weg naar een energieneutrale gemeentelijke organisatie Wijchen def

10.1 Motie Uitvoering verduurzaming gemeentelijke organisatie (ingetrokken)

22 72380 motie GL WL Uitvoering verduurzaming gemeentelijke organisatie.pdf

12 75277 Beslisnota Verordening Leerlingenvervoer gemeente Wijchen 2022

Dossier 3617 voorblad

75277 Beslisnota voor de gemeenteraad: Verordening Leerlingenvervoer gemeente Wijchen 2022

Bijlage 1: Verordening Leerlingenvervoer gemeente Wijchen 2022

Bijlage 2: Advies Wmo Raad inzake Verordening Leerlingenvervoer.pdf

12.1 Amendement Leerlingenvervoer Verordening 2022

22 75277 PvdA aangepast Amendement Leerlingenvervoer.pdf

22 75277 PvdA Amendement Leerlingenvervoer.pdf

14 Aanbieden coalitieakkoord

Bestuursversie Coalitieakkoord Wijchen 2022-2026.pdf

2204_06_WIJ_Coalitieakkoord_2022_2026_webversie.pdf

Coalitieakkoord Wijchen A4.pdf

15 Stemmingen

15.a 62208 Beslisnota bekrachtiging geheimhouding grondexploitatie CPO de Steenuil

Deze beslisnota hangt samen met de beslisnota voor het college om geheimhouding op te leggen en een beslisnota voor de raad om een GREX te gaan openen.

Dossier 3732 voorblad

62208 Beslisnota bekrachtiging geheimhouding grondexploitatie CPO de Steenuil in Bergharen

15.b 73005 Beslisnota Eerste voorbereidingskrediet uitwerking voorkeursvariant uit toekomstvisie zwembad De Meerval

In een meningsvormenede raadsvergadering op 16 december over de toekomstvisie op zwembad De Meerval is brede steun gebleken voor het uitwerken van de voorkeursvariant. Deze beslisnota gaat over het mogelijk maken van de eerste stap: het opstellen van een programma van eisen en een onderzoek naar een passender exploitatievorm. Hiervoor vragen we de raad om een eerste voorbereidingskrediet.

Dossier 3571 voorblad

Beslisnota 73005 voorbereidingskrediet uitwerking voorkeursvariant De Meerval

16 Sluiting

Gemeente Wijchen

Dames en heren leden van de gemeenteraad,

Hierbij nodig ik u uit tot het bijwonen van de openbare raadsvergadering van **dinsdag** 24 mei 2022, aanvang 20.00 uur.
Wij ontmoeten elkaar in de Emiliazaal (raadszaal) van het Kasteel, Kasteellaan 9 te Wijchen.

Wijchen, 25 april 2022
De voorzitter,
M. van Beek

AGENDA

1.		Opening en bezinning *Spreektijd vergadering: 3 minuten per fractie vragenhalfuurtje;* *10 minuten per fractie (1e termijn) en 15 minuten voor het college*
2.		Vaststellen agenda
3.		Vragenhalfuurtje
4.		Vaststellen besluitenlijst van de openbare raadsvergadering van 26 april 2022
5.		Afdoening ingekomen stukken
6.		Mededelingen
7.	79219	Benoemen commissielid
8.	73043	(Vuurwerk)schade rondom jaarwisseling 2021-2022, informatienota
9.	73299	Gedragscode tegen discriminatie, informatienota
10.	72380	Motie energieneutrale gemeentelijke organisatie, informatienota
11.	74051	Portefeuilleplan gemeentelijk vastgoed 2022
12.	75277	Beslisnota Verordening Leerlingenvervoer gemeente Wijchen 2022
13.	73005	Beslisnota Eerste voorbereidingskrediet uitwerking voorkeursvariant uit toekomstvisie zwembad De Meerval.
14.		Coalitieakkoord *Het Coalitieakkoord is op 26 april jl. aangeboden aan de raad.*
15.		Stemmingen
a.	62208	Beslisnota bekrachtiging geheimhouding grondexploitatie CPO de Steenuil
16.		Sluiting

De Gemeenteraad van Wijchen

Besluitenlijst van de openbare raadsvergadering van de gemeenteraad van Wijchen gehouden op 26 april 2022

1. Opening en bezinning

De heer P.G.W. Gatzen heeft uit handen van de voorzitter van de raad een koninklijke onderscheiding ontvangen.

3. Installatie raadsleden

De heer J.T.G. Kersten en mevrouw K.J.M. Jamin zijn geïnstalleerd als raadslid, zij waren op 30 maart afwezig.

4. Benoemen wethouders

De raad heeft de wethouders benoemd:

- De heer A.A.A.M. van Bronkhorst
- De heer N.G. Derks
- De heer G.W.R. Gerrits
- Mevrouw B.E.M. Schouten

5. Benoemen raadsleden op vrijgekomen raadszetels

Er zijn drie raadsleden benoemd op vrijgekomen raadszetels:

Kernachtig Wijchen:

- Mevrouw S.M. Eijkemans
- Mevrouw J.M. Driessen-Slingerland

VVD:

- De heer W.T.M.J. Krale

6. 77233 Beslisnota benoemen commissieleden

De volgende commissieleden zijn benoemd**:**

VVD:

- De heer O. van der Gronden

D66:

- Mevrouw S. Dauphin

- De heer G.J. Yau

7. 77119 Beslisnota Benoemen leden commissies, werkgroepen en (plaatsvervangend) voorzitters

De volgende leden van de commissies, werkgroepen en (plaatsvervangend) voorzitters zijn benoemd:

1. Plaatsvervangend voorzitter van de raad
    - R.L.A Albersnagel

2. Reserve plaatsvervangend voorzitter van de raad
    - C.E. Hoogteijling

3. Voorzitters van de raadscommissie, gesprekstafels, informatiebijeenkomsten en themabijeenkomsten
    - R.L.A Albersnagel
    - J.M.T. Evers
    - C.E. Hoogteijling
    - K.J.M. Jamin
    - P.M. van ’t Schip

4. Leden werkgeverscommissie
    - R.L.A Albersnagel
    - A.C.M. Peters-Vroom
    - P.M. van ’t Schip

5. Leden presidium
    - T.T.M. Burgers
    - B.G.B. Derksen
    - R. Loermans
    - M.J.H. Lukkezen
    - A.C.M. Peters-Vroom
    - P.M. van ’t Schip
    - H. Tiemessen

6. Plaatsvervangend leden presidium
    - R.L.A Albersnagel
    - C.E. Hoogteijling
    - K.J.M. Jamin
    - W.T.M.J. Krale
      R.H.J. Kuipers
    - M.C.E. Muller
    - P.R. Oomen

7. Leden agendacommissie
    - M.P. Joosse – de Visser
    - R. Loermans
    - P.R. Oomen

8. Plaatsvervangend leden agendacommissie
    - C.E. Hoogteijling
    - R.H.J. Kuipers

9. Leden auditcommissie
    - T.T.M. Burgers
    - M.F.W. Derks

- S.M. Eijkemans
- M.C.E. Muller
- P.R. Oomen
- J.G.F.M. Peters Sengers
- P.M. van ’t Schip

10. Plaatsvervangend leden auditcommissie
    - T.R.D. Klinkhamer
    - W.T.M.J. Krale
    - A.G.J. van Krevel
      R.H.J. Kuipers
    - A.H. Peters-Duits
    - G. Reichgelt

11. Leden agendacommissie GMR
    - C.E. Hoogteijling
    - M.A.J. Verharen

12. Leden Rekenkamercommissie
    - H.J. Grobbe
    - L.J.P.G. Herms
    - K.J.M. Jamin
    - W.T.M.J. Krale
    - M.P. Joosse – de Visser
    - H. Tiemessen

13. Voorzitter Rekenkamercommissie
    - W.T.M.J. Krale

14. Kwaliteitspanel
    - H.J. Janssen
    - J.G.F.M. Peters Sengers

15. Ledenwerkgroep inwonersparticipatie
    - M.F.W. Derks
    - F. Detiger
    - I. Goudriaan
    - D.L.W. Herms
    - K.J.M. Jamin
    - J.T.G. Kersten
    - G. Reichgelt

16. Ambassadeur discriminatie en diversiteit
    - M.J.H. Lukkezen

10. Vaststellen van de besluitenlijst van de openbare raads-vergadering van 29 maart en 30 maart 2022

De twee besluitenlijsten zijn ongewijzigd vastgesteld

11. Afdoening ingekomen stukken

De stukken kunnen worden afgedaan zoals is voorgesteld.

12. Stemmingen

De raad stemde unaniem in met de volgende raadsvoorstellen:

- 41099 beslisnota bestemmingsplan Vormerseweg 11 in Wijchen
- 60622 beslisnota vaststellen bestemmingsplan 'Heilkampseweg 6 Alverna – Hoefweg 3 Batenburg
- 56188 beslisnota Vaststellen bestemmingsplan 'Graafseweg ong. en Boskant 104 Wijchen
- 58404 beslisnota Vaststellen bestemmingsplan Kasteel Hernen
- 57030 beslisnota Vaststelling bestemmingsplan Leurseweg 8 Leur
- 73872 beslisnota Renovatie sportvelden 2022
- 58761 beslisnota Bestemmingsplan Wezelsedijk2, Wijchen

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	3594
Extern Zaak ID	Z/22/075880
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	24 mei 2022
Agendapunt	5.a
Titel	75880 Energietoeslag 2022 Wijchen
Organisatieonderdeel	domein Sociale leefomgeving - team Werk en inkomen
Eigenaar	Nijnatten, van, Huub
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	P6 Sociaal domein
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Derks, N.G. (Nick)
Telefoonnummer steller	088 432 73 22

Bijlagen
Bijlage 2 - Ongevraagd advies CPW Energietoeslag 2022 Wijchen
Bijlage 1 - Beleidsregel Energietoeslag Wijchen
75880 Informatienota Energietoeslag 2022 Wijchen

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	5 april 2022
Stukken gemeenteraad Wijchen	19 april 2022
Raad openbaar Wijchen	**24 mei 2022**

Voorgesteld besluit

Kennis te nemen van de informatienota Energietoeslag 2022 en de bijbehorende bijlagen.

Secretariaat:
Kraaijenberg 7151
6601 SM Wijchen
secretaris@cpwijchen.nl
06 - 518 709 68

Gemeente Wijchen
t.a.v. College Burgemeester en wethouders
en de Gemeenteraad Wijchen
Postbus 9000
6800 HA WIJCHEN

Wijchen, 22 maart 2022
Betreft : Ongevraagd advies energiecompensatie 2022

Geacht College en leden van de Gemeenteraad Wijchen,

In het verleden schreef de CPW gevraagde en ongevraagde adviezen alleen aan het College van Burgemeester en wethouders. Het nijpende financiële probleem voor de mensen met een minimum inkomen die de hoge energierekeningen met zich meebrengen, heeft ons doen besluiten het ongevraagde advies ook aan u, leden van de Gemeenteraad, uit te brengen.

De CPW heeft op dinsdag 15 maart 2022 vernomen dat de aangekondigde richtlijnen nog niet bekend zijn. Dat is vreemd, gezien de berichten die hierover wél bekend zijn.

Voor u ligt het ongevraagd advies van de Cliëntenraad Participatiewet Wijchen inzake de energiecompensatie die het Kabinet in maart 2022 heeft toegekend voor mensen met een laag inkomen.

In oktober 2021 stegen de energiekosten flink. Met een lager aanbod van energiecontracten, failliete energieleveranciers en een jaarstijging van de energierekening tot gevolg.

Om energiearmoede tegen te gaan en te verminderen en deze kostenstijging te compenseren, voerde het Kabinet in 2022 enkele maatregelen in. Eerder werd gedacht dat de prijzen in april 2022 zouden gaan dalen maar die verwachting kwam niet uit; de energieprijzen stegen alleen maar en zullen naar verwachting ook (langere tijd) hoog blijven. Het Kabinet heeft de eenmalige energiecompensatie voor mensen met een minimum inkomen verhoogd van € 200,00 naar € 800,00.

Mensen die een uitkering ontvangen uit de Participatiewet zijn bij de gemeente bekend en kan de compensatie direct aan hen worden uitbetaald. Een aanvraag voor de compensatie is niet aan de orde waarmee beslistermijnen en andere wetten en regelgeving op een aanvraag vervallen.

De CPW begrijpt niet dat de wethouder zich (zeer gewaardeerd) aan de ene kant sterk maakt voor mensen die op of net boven een sociaal minimum inkomen zitten en deze aan de andere kant (te) lang laat wachten op de energiecompensatie.

De uitkomst van de Gemeenteraadsverkiezingen mag hier evenmin een reden zijn tot uitstel van uitbetaling van de energiecompensatie: het zittende College heeft immers haar bevoegdheden tot tenminste de helft van de (nieuwe) wethouders zijn benoemd en die benoemingen zijn aangenomen.

Secretariaat:
Kraaijenberg 7151
6601 SM Wijchen
secretaris@cpwijchen.nl
06 - 518 709 68

Met het groene licht van de Minister van Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen mevrouw Carola Schouten de energiecompensatie alvast uit te keren*, roept de CPW het College en de Gemeenteraad op deze compensatie direct uit te betalen om vooral het opbouwen van schulden en/of het opbouwen van nieuwe schulden bij mensen in de schuldhulpverlening te voorkomen. Deze laatste groep inwoners van Wijchen is van cruciaal belang: zij mogen immers geen nieuwe schulden maken omdat het minnelijke traject of de WSNP dan direct stopt.

De Cliëntenraad Participatiewet Wijchen stelt een reactie van het College en de leden van de Gemeenteraad op dit ongevraagde advies vanzelfsprekend erg op prijs. De CPW zou het zeker op prijs stellen indien de energiecompensatie vóór het einde van dit kwartaal aan de minima wordt uitbetaald.

Hoogachtend,
Namens de CPW

Mevr. Y.K. Nolte
Secretaris

*https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2022/03/15/minister-schouten-gemeenten-kunnen-beginnen-met-uitkeren-energietoeslag

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Wijchen

gelet op:

- titel 4.3 van de Algemene wet bestuursrecht;

- artikel 35 van de Participatiewet;

overwegende dat:

- het college het wenselijk vindt om aan te geven in welke situaties en onder welke voorwaarden huishoudens in aanmerking kunnen komen voor een eenmalige energietoeslag 2022;

- het daarom wenselijk is voor dit doel aanvullende beleidsregels vast te stellen op de Beleidsregels bijzondere bijstand gemeente Wijchen.

besluit vast te stellen de beleidsregels Eenmalige energietoeslag 2022 gemeente Wijchen.

Artikel 1: Begripsbepalingen

In deze beleidsregels wordt verstaan onder:

a. wet: Participatiewet;

b. *college*: college van burgemeester en wethouders van de gemeente Wijchen;

c. *inkomen*: totaal van het inkomen per maand, op de aanvraagdatum van de eenmalige energietoeslag 2022;

d. *peildatum*: de datum waarop de eenmalige energietoeslag 2022 is aangevraagd;

e. Alle begrippen die in deze beleidsregels worden gebruikt en die niet nader worden omschreven hebben dezelfde betekenis als in de wet.

Artikel 2: Doelgroep eenmalige energietoeslag 2022

1. De eenmalige energietoeslag 2022 van € 800 is bedoeld voor een huishouden met een laag inkomen en wordt ambtshalve of op aanvraag als bijzondere bijstand verleend.

2. Voor de toepassing van deze regeling wordt het vermogen niet in aanmerking genomen.

3. Een huishouden (alleenstaande of gezin) heeft een laag inkomen op de peildatum het in aanmerking te nemen inkomen niet hoger is dan 120% van de toepasselijke bijstandsnorm. Waarbij we de kostendelersnorm buiten beschouwing laten.

4. Een huishouden (alleenstaande of gezin) heeft een contract afgesloten met een energieleverancier en betaalt (maandelijks) de energielasten voor de woning die men bewoont.

5. Tot een huishouden wordt niet gerekend de persoon die op de peildatum:

a. in een inrichting verblijft als bedoeld in artikel 1 aanhef en onderdeel f van de wet;

b. jonger is dan 21 jaar;

c. jonger is dan 27 jaar en aanspraak maakt op studiefinanciering op grond van de Wet studiefinanciering 2000; of

d. is ingeschreven in de basisregistratie personen als ingezetene met enkel een briefadres.

e. die zich onttrekt aan de tenuitvoerlegging van een vrijheidsstraf of vrijheidsbenemende maatregel;

Artikel 3: Ambtshalve toekenning

1. Huishoudens die voldoen aan de doelgroepomschrijving van artikel 2, en:

a. algemene bijstand ontvangen; of

b. een uitkering ontvangen op grond van de Bbz, IOAW en IOAZ;

c. of bij de gemeente bekend zijn met een lopend schuldentraject of een dergelijk traject minder dan een half jaar geleden hebben afgerond;

d. dan wel gebruik maken van een regeling op grond van het minimabeleid (uitgezonderd de Kindregeling) van gemeente Wijchen;

ontvangen de eenmalige energietoeslag 2022 ambtshalve uiterlijk op 1 mei 2022.

2. De ambtshalve toekenning heeft mede betrekking op huishoudens die algemene bijstand ontvangen van de Sociale Verzekeringsbank op grond van artikel 47a van de wet.

Artikel 4: Aanvraag

1. Huishoudens die niet in aanmerking komen voor een ambtshalve toekenning van de energietoeslag 2022 kunnen vanaf de ingangsdatum van deze beleidsregels een aanvraag indienen met gebruikmaking van het aanvraagformulier.

2. De aanvraag voor de tegemoetkoming wordt digitaal ingediend via de website van gemeente Wijchen. In afwijking van deze digitale aanvraag is een schriftelijke aanvraag mogelijk via een downloadbaar formulier op de gemeentelijke website.

3. Een aanvraag voor de eenmalige energietoeslag kan worden ingediend tot en met 1 november 2022.

Artikel 5: Hardheidsclausule

1. Als de aanvrager niet in aanmerking komt voor een eenmalige energietoeslag kan het college, gelet op alle omstandigheden, in het individuele geval beoordelen of de

aanvrager in afwijking van de beleidsregels alsnog in aanmerking komt voor een eenmalige energietoeslag, indien dringende redenen hiertoe noodzaken.

Artikel 6. Inwerkingtreding en duur beleidsregels

1. Deze beleidsregels treden in werking daags na bekendmaking met terugwerkende kracht tot 5 april 2022.

2. Deze beleidsregels vervallen van rechtswege op 31 december 2022.

Artikel 7. Citeertitel

Deze beleidsregels worden aangehaald als:

Beleidsregels Eenmalige energietoeslag 2022 gemeente Wijchen.

Aldus vastgesteld op 5 april 2022.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Wijchen.

Openbaar Zaaknummer: 75880

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Energietoeslag 2022

Kernboodschap

De energietarieven zijn in de afgelopen maanden hard gestegen. Het Rijk heeft middelen beschikbaar gesteld om huishoudens met een laag inkomen een toeslag te verstrekken van € 800,-. Wij hebben de bij ons bekende huishoudens die aan de criteria voldoen in de week van 5 april geïnformeerd dat zij dit bedrag, zonder aanvraag, uiterlijk 23 april op hun rekening zullen ontvangen. Vanaf 25 april kunnen andere huishoudens een aanvraag indienen via de gemeentelijke website.

Toelichting

De energieprijzen zijn de afgelopen maanden flink gestegen en stijgen nog altijd. Het CBS schat dat een gemiddeld huishouden op basis van de energieprijzen van januari 2022 bij een nieuw contract in 2022 86% meer betaalt dan in het afgelopen jaar. Bij huishoudens met een laag inkomen is de impact nog groter. Dit komt doordat het aandeel van energiekosten in het besteedbaar inkomen bij deze huishoudens aanzienlijk hoger ligt dan bij huishoudens met meer inkomen.
De energietoeslag voor huishoudens met een laag inkomen komt bovenop de verlaging van de energiebelasting voor alle huishoudens in Nederland. Het Rijk biedt gemeenten een zekere lokale beleidsvrijheid, maar hecht ondanks dat veel belang aan een landelijke uniforme uitvoering conform de (niet-bindende) richtlijn die is opgesteld. Wij volgen in onze beleidsregel (bijlage 1), deze landelijke richtlijn. Dat wil onder andere zeggen;

- We hanteren een inkomensgrens van 120% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm en geen vermogensgrens
- Alle Wijchense huishoudens die we kennen die aan de criteria voldoen betalen we uit zonder aanvraag
- De hoogte van de toeslag bedraagt € 800,-, ongeacht de samenstelling van het huishouden

Gevolgen

De landelijke richtlijn is erop gericht om zo eenvoudig mogelijk, zo snel mogelijk aan een zo groot mogelijke relevante doelgroep te verstrekken. Dit krijgt vooral zijn beslag in het zonder aanvraag en zonder verantwoording door het huishouden uit de doelgroep, iedereen een gelijke toeslag te verstrekken. Door de intensiteit van de problematiek en doordat de discussie over deze toeslag al vanaf december 2021 in de media speelt is de gemeente al door veel huishoudens benaderd in hoe de gemeente zich hierin opstelt.

De energietoeslag beoogt niet om ‘volledige’ compensatie te bieden voor de gestegen energieprijzen. De toeslag is een tegemoetkoming voor de gestegen energieprijzen, naast de belastingmaatregel van het kabinet. Echter ook in de groep huishoudens met een laag inkomen blijft de diversiteit groot: niet iedereen verbruikt evenveel energie of heeft evenveel energie nodig; sommige huishoudens wonen in beter geïsoleerd huis, etc. Snel, ambtelijk, uitbetalen van de toeslag voorkomt in ieder geval voor een aanzienlijk aantal huishoudens betalingsachterstanden. Op deze wijze kunnen wij ca. tweederde van

doelgroep snel van extra middelen voorzien. Inwoners die van de gemeente een uitkering ontvangen waarbij de kostendelersnorm is toegepast, ontvangen de energietoeslag niet automatisch. Aangezien zij leven in één woning waar zij kosten kunnen delen, staat voor deze groep niet bij voorbaat vast of iedereen zelfstandig contract heeft met een energieleverancier en maandelijks energielasten betaalt. Vanzelfsprekend kunnen zij wel vanaf 25 april een aanvraag indienen. Zij moeten dan aangeven dat zij een dergelijk contract hebben.

Ondanks dat we, in afwachting van de landelijke richtlijn, voortdurend in gesprek zijn geweest met de Cliëntenraad Participatiewet Wijchen ontvingen wij van hen een ongevraagd advies op 22 maart j.l. (bijlage 2). Met deze regeling komen we ruimschoots tegemoet aan de in hun advies opgenomen zaken.

De middelen voor de energietoeslag worden met de komende mei-circulaire aan de gemeente beschikbaar gesteld. De middelen dienen kostendekkend te zijn, zowel voor de kosten van de uitvoering van de regeling als voor de toeslagen zelf. In de Perspectiefnota, als voorbereiding op de begroting van 2023, nemen we eventuele aanvullende maatregelen mee.

Communicatie

In de afgelopen maanden zijn al veel directe vragen van inwoners binnen gekomen bij KCC en consulenten. Om onduidelijkheid naar inwoners en in de dienstverlening te voorkomen zullen we eerst “ambtelijk” (automatisch) verstrekken en vanaf 25 april de aanvraagprocedure via de gemeentelijke website openstellen. In de communicatie kunnen we de doelgroep er dan op wijzen dat als zij 23 april nog geen betaling van de gemeente hebben ontvangen, zij zelf vanaf 25 april een aanvraag in kunnen dienen.

In de communicatie zullen we alle digitale media van de gemeenten gebruiken. Ook plaatsen we een bericht in de Wegwijs. Verder zullen we al onze maatschappelijke partners wijzen op de mogelijkheid van het aanvragen van een energietoeslag.

Uitvoering of Vervolgstappen

Problematiek meenemen voor de Perspectiefnota

Geheimhouding:

Niet van toepassing.

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	3597
Extern Zaak ID	Z/20/053094
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	24 mei 2022
Agendapunt	5.b
Titel	53094 Informatienota regionaal beleidskader internationale werknemers
Organisatieonderdeel	domein Bestuur, Strategie en Projecten - team Strategische projecten en advies
Eigenaar	Boon van Ostade - van Boeijen, Lucan
Soort nota	Informatienota
Programma/Paragraaf	
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Gerrits, G.W.R. (Geert)
Telefoonnummer steller	0648363214

Bijlagen
Informatienota 53094 voor de gemeenteraad; regionaal beleidskader internationale werknemers

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	5 april 2022
Stukken gemeenteraad Wijchen	19 april 2022
Raad openbaar Wijchen	**24 mei 2022**

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad besluit:

1. Kennis te nemen van de informatienota Regionaal Beleidskader Internationale Werknemers

Openbaar Zaaknummer: 53094

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Informatienota Regionaal beleidskader huisvesting internationale werknemers regio Arnhem – Nijmegen

Kernboodschap

Het tot stand komen van regionaal beleid huisvesting internationale werknemers is nodig vanwege het grote economische belang van internationale werknemers voor onze regio. De werk- en woonomstandigheden in een aantal Midden- en Oost-Europese landen verbeteren, waardoor in veel West-Europese landen schaarste gaat ontstaan aan internationale werknemers.

De Woondeal is de basis en aanleiding om te komen tot dit beleidskader. In de woondeal die de regiogemeenten in 2020 hebben vastgesteld is onder afspraak 59 benoemd dat de groeiende arbeidsvraag van werkgevers ook vraagt om voldoende huisvesting om ongewenste huisvestingssituaties te voorkomen.

In het PFO Wonen van 2 december 2020 is de 'startnotitie internationale werknemers' van 20 november 2020 vastgesteld en groen licht gegeven voor een plan van aanpak om tot een regionaal beleidskader internationale werknemers te komen.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
17 december 2020	Motie 5 In kaart brengen situatie arbeidsmigranten in Wijchen (Zaaknummer: 53094)

Toelichting

Huisvesting

Goede huisvesting en werkomstandigheden zijn basisvoorwaarden voor het aantrekken van voldoende internationale werknemers, waarbij de Nederlandse concurrentiepositie ten opzichte van andere West-Europese landen in het geding is. Internationale werknemers zijn ook inwoners van onze samenleving, die recht hebben op goed wonen en werken. Goede huisvesting voor deze doelgroep draagt bij aan een gezonde en veilige leefomgeving in dorpen en steden.

Creëren gelijk speelveld

In diverse gemeenten in de regio is er al actief beleid, wordt er gehandhaafd en zijn er nieuwe locaties in ontwikkeling voor internationale medewerkers. De regio en de geraadpleegde stakeholders zijn ervan overtuigd dat samenwerking voor een goed vestigingsklimaat en voor goede en voldoende huisvesting van groot belang is. Om samen meer massa te maken.

Maar ook om een ongewenst waterbed van regelgeving te voorkomen door beleid en regels af te stemmen (het creëren van een gelijk speelveld). Het regionaal beleidskader sluit daarom aan op de lokale dynamiek en de verschillende tempo's die in de regio aan de orde zijn op dit gebied. Door de regiogemeenten vanuit dit beleidskader handvatten te bieden die een uniforme basis in de regio mogelijk maken en waar individuele gemeenten naar eigen inzicht aanvullingen op kunnen doen met hun lokaal beleid.

Doorlopen proces
In juni 2021 heeft de regio een externe projectleider aangesteld om in coproductie met de regiogemeenten en stakeholders, het regionaal beleidskader op te stellen. In de zomermaanden heeft de projectleider gesprekken gevoerd met diverse stakeholders van markt en overheid in de regio waarna het eerste gezamenlijke bestuurlijke gesprek over de ambitie en de speerpunten van het beleidskader in oktober heeft plaatsgevonden.

De dialoog over de wenselijke bouwstenen van het beleidskader is tijdens het regionaal congres van donderdag 9 december breder gevoerd met een rijk palet aan stakeholders, waaronder een groot aantal van u. Het regionaal congres kunt u hier terugkijken.

De opbrengst van deze brede regionale verkenning vorm de basis van het concept beleidskader.

Bouwstenen beleidskader
Bouwstenen naar voren komend uit het proces tot nu toe:

1. *Registratie en informatie*
   Bevordering van de inschrijving van internationale werknemers zodat het werkelijke aantal internationale werknemers dat in de regio woont in beeld komt en het aanbod van huisvesting hierop kan worden afgestemd.

2. *Communicatie en participatie*
   Actief inzetten op het goed betrekken van omwonenden en raadsleden bij nieuwe huisvestingsinitiatieven en ondersteuning van gemeenten op deze en andere dossiers door het delen van kennis en ervaringen.

3. *Voldoende aanbod van goede kwaliteit*
   Samenwerken om de kwaliteit van huisvesting in de hele regio te verbeteren door uniforme kwaliteits- en beheereisen te stellen en afspraken te maken over voldoende huisvesting dichtbij het werk.

4. *Controle en handhaving*
   Door een meer uniforme aanpak van controle en handhaving een veilige woonsituatie voor alle internationale werknemers te creëren, waardoor overlast vermindert en de leefbaarheid in de wijken wordt verhoogd. Hiermee worden ook ongewenste huisvestingssituaties voorkomen, malafide partijen/praktijken aangepakt en de negatieve effecten van een waterbed beheerst.

5. *De internationale werknemer centraal*
   Vergroting van de zelfredzaamheid van de internationale werknemer door de onafhankelijkheidrelatie met de werkgever/huisvester te verkleinen en internationale werknemers te helpen in het vinden van hun weg in de regiogemeenten.

6. *Zorg voor de internationale werknemer*
   Verbetering van de toegang tot maatschappelijke voorzieningen voor internationale werknemers zodat de regio beschikt over gezonde arbeidskrachten die zich kunnen blijven ontwikkelen en zich structureel voor onze regio in kunnen zetten.

7. *Intensivering regionale samenwerking huisvesting internationale werknemers*
   De opgave waar de regiogemeenten voor staan vraagt een grote mate van samenwerking, niet alleen met elkaar maar ook met de provincie, het Rijk, Duitse overheden (Emmerich) en marktpartijen.

Uitvoering of Vervolgstappen
Het beleidskader is ter kennisname aangeboden aan alle colleges met het verzoek het kader te omarmen en als uitgangspunt te nemen voor lokaal op te stellen beleid. Het beleidskader wordt ter vaststelling doorgeleid naar het nieuwe college en hen wordt gevraagd te komen met een voorstel voor uitwerking in lokaal beleid. De raad stelt uiteindelijke het lokaal uitgewerkte beleid vast.

De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMR) komt met een uitvoeringsvoorstel voor de regionale thema’s binnen het beleidskader. Dat gaat in afstemming met het lokaal te ontwikkelen (en al ontwikkelde) beleid. Daarvoor zal de GMR de tweede helft van 2022 komen met een voorstel voor de implementatie en een vervolgaanpak. Dat voorstel zal ook een voorstel bevatten voor de financiering.

Geheimhouding:

n.v.t.

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	3589
Extern Zaak ID	Z/22/075282
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	24 mei 2022
Agendapunt	5.c
Titel	75282 Informatienota Antwoord op schriftelijke vragen Kernachtig Wijchen: aanpak kruising Hoefsestraat-Stationslaan-Ringlaan
Organisatieonderdeel	domein Fysieke leefomgeving - team Gebiedsinrichting
Eigenaar	Jans, Mathijs
Soort nota	Informatienota
Programma/Paragraaf	P2 Verkeer en vervoer
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Loermans, P.L.J. (Paul)
Telefoonnummer steller	088 432 7209

Bijlagen
Informatienota met antwoorden schriftelijke vragen
Schriftelijke vraag Kernachtig Wijchen - Aanpak kruising Hoefsestraat-Stationslaan-Ringlaan

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	5 april 2022
Stukken gemeenteraad Wijchen	19 april 2022
Raad openbaar Wijchen	**24 mei 2022**

Voorgesteld besluit

Openbaar Zaaknummer: 75282

Informatienota voor de Gemeenteraad

Antwoord op schriftelijke vragen Kernachtig Wijchen: aanpak kruising Hoefsestraat-Stationslaan-Ringlaan

Kernboodschap
De verkeerslichten op de kruising Hoefsestraat-Stationslaan-Ringlaan staan goed afgesteld. We zien geen noodzaak om dit anders in te stellen. Er zijn wel mogelijkheden om het 'rijstrook-conflict' aan te pakken. Dit verbetert de verkeersveiligheid en niet zozeer de wachttijd. Nu zijn de financiële middelen hiervoor niet gereserveerd maar dit wordt meegenomen in de integrale afweging bij de perspectiefnota.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
	Project herinrichting Uilenboom

Antwoord van het college
In navolgende tekst beantwoorden wij de gestelde vragen

1. *Heeft de herinrichting van de kruising aan de verwachtingen van het College voldaan?*

Door de herinrichting van de kruising is de Ringlaan beter ingericht en aangesloten als een woonstraat. Dat was de bedoeling. Met name voor het fietsverkeer is de invoeg- en uitvoegsituatie op de Ringlaan een stuk veiliger geworden.
We zien wel dat verkeer uit de Hoefsestraat rechtdoor en linksaf gelijktijdig groen krijgen. Ze maken gebruik van twee aparte rijstroken die elkaar bijna raken (soort 'rijstrook conflict'). Dit is verkeersonveilig en zouden we willen oplossen. Dit kan door het verkeer uit de Hoefsestraat 'rechtsaf' een aparte rijstrook te geven (die niet meer tegelijkertijd groen krijgt met rechtdoorgaande fietsers). En het autoverkeer dat 'rechtdoor en linksaf' wil, staan op dezelfde andere rijstrook te wachten. Dit vraagt wel een nieuwe investering omdat zowel de inrichting, instellingen als de lampen gewijzigd moeten worden. Een eerste inventarisatie heeft laten zien dat dit nauwelijks tot geen effect op de wachttijd heeft. Dit is echt gericht op het verkeersveiligheidsvraagstuk.

2. *Zijn de verkeerslichten op deze kruising op dit moment optimaal ingesteld?*

Ja, de verkeerslichten zijn optimaal ingesteld om de wachttijden voor alle verkeers-richtingen zo kort mogelijk te houden.
De soms lange wachttijden worden vooral veroorzaakt door verstoringen van de treindienstregeling of te langzaam opstartende wegrijd procedure van de trein. Het aftelsysteem van ProRail is een echte verbetering voor de wachttijd omdat dan de spoorbomen minder lang gesloten zijn. Zoals al eerder gemeld is, is station Wijchen in 2024 aan de beurt om dit systeem geïmplementeerd te krijgen.

3. *Zijn er op de kruising nog verbeteringen mogelijk die de doorstroom bevorderen en zo ja, gaat het College hiermee aan de slag?*

Nee, niet om doorstroom te verbeteren of de wachttijd te verkorten. Wel willen we de verkeersveiligheid verbeteren, zoals het eerder genoemde 'rijstrook-conflict' (zie uitleg / oplossing bij vraag 1). Hiervoor is geraamd €45.000,- nodig. (ca. €25.000,- voor de verkeerslichten en ca. €20.000,- voor civiele werkzaamheden). Dit bedrag wordt meegenomen in de integrale afweging bij de perspectiefnota.

4. *Worden er voorbereidingen getroffen, zodat de verkeerslichten en/of de inrichting van de kruising optimaal is afgestemd op de nieuwe situatie in de toekomst, met de komst van het aftelsysteem van ProRail en de oplevering van de woningen in het Kraanvogelgebied?*

Wachten voor een gesloten spoorwegovergang hoort erbij. De verbeteringen die nu voorgesteld worden, zijn sowieso een goed plan. Dat betekent dat de verkeersveiligheid blijvend wordt verbeterd, ondanks dat dit nauwelijks tot geen effect op de wachttijd heeft. De verbetering aan de kruising is nuttig, ongeacht de ontwikkeling op de Kraanvogel en de aftelsysteem van ProRail. Dát systeem van ProRail is een echte verbetering voor de wachttijd omdat dan de spoorbomen minder lang gesloten zijn! Zoals bekend moeten we daar nog even op wachten.

De Gemeenteraad van Wijchen

Aanpak kruising Hoefsestraat-Stationslaan-Ringlaan

Schriftelijke vraag van de Fractie Kernachtig Wijchen
Ingediend: 07-03-2022

Aanleiding.
Onlangs ontving de gemeenteraad van Wijchen een memo van het College, hierin wordt aangegeven dat ProRail in 2024 een aftelsysteem gaat installeren bij de spoorwegovergang Hoefsestraat in Wijchen. Hierdoor zullen de spoorbomen minder lang dicht gaan en wordt de wachttijd voor het verkeer over het spoor verkort.

De kruising achter de spoorwegovergang, de kruising Hoefsestraat-Stationslaan-Ringlaan, is onlangs opnieuw ingericht. Deze nieuwe inrichting lijkt de doorstroom van verkeer niet te bevorderen. Afgelopen week verschenen er veel ingezonden brieven in de Wegwijs over deze kruising.

Daarnaast hebben we vorige week kunnen lezen dat de woningbouwontwikkeling in het Kraanvogelgebied in een vergevorderd stadium is gekomen. Het plan is om de komende jaren 200 woningen in dit gebied te realiseren. De verkeersdruk zal dan ongetwijfeld toenemen op deze kruising.

Dit alles gaf ons aanleiding tot de volgende vragen:

Vragen
1. Heeft de herinrichting van de kruising aan de verwachtingen van het College voldaan?
2. Zijn de verkeerslichten op deze kruising op dit moment optimaal ingesteld?
3. Zijn er op de kruising nog verbeteringen mogelijk die de doorstroom bevorderen en zo ja, gaat het College hiermee aan de slag?
4. Worden er voorbereidingen getroffen, zodat de verkeerslichten en/of de inrichting van de kruising optimaal is afgestemd op de nieuwe situatie in de toekomst, met de komst van het aftelsysteem van ProRail en de oplevering van de woningen in het Kraanvogelgebied?

Namens de fractie van Kernachtig Wijchen,
Tim Klinkhamer

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	3549
Extern Zaak ID	Z/19/032067
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	24 mei 2022
Agendapunt	5.d
Titel	32067 Informatienota Voortzetting overeenkomst levering elektriciteit gemeentelijke gebouwen Greenchoice gemeente Wijchen
Organisatieonderdeel	domein Fysieke leefomgeving - team Milieu
Eigenaar	Michels, Sjef
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	§2 Duurzaamheid
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Burgers, T.T.M. (Titus)
Telefoonnummer steller	+31641783066

Bijlagen
32067 Informatienota inkoop elektriciteit Wijchen.docx

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	12 april 2022
Stukken gemeenteraad Wijchen	19 april 2022
Raad openbaar Wijchen	**24 mei 2022**

Toelichting

In 2017 hebben we met 17 regiogemeenten een innovatieve Europese aanbesteding voor inkoop van elektriciteit gedaan. Aan het einde van 2022 loopt de eerste contractfase af. In het contract staat dat, als de mijlpalen in de eerste 5 jaar (fase 1) zijn behaald, het contract doorloopt voor 10 jaar (fase 2). Aangezien aan het einde van dit jaar de afgesproken twee mijlpalen behaald zijn, wordt het contract vanaf 1 januari 2023 automatisch voortgezet. Er is nu dus nog geen sprake van contractverlenging, maar een automatische voortzetting.

Voorgesteld besluit

1. Kennis te nemen van de informatienota inkoop elektriciteit gemeentelijke gebouwen

Openbaar Zaaknummer: Z/19/032067

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Voortzetting contract inkoop elektriciteit Greenchoice

Aanleiding
In 2017 hebben we met 17 regiogemeenten een innovatieve Europese aanbesteding voor inkoop van elektriciteit gedaan. Het beoogde effect was een bijdrage te leveren aan de CO2-reductie, door 100% van de elektriciteitsbehoefte van de gemeenten in de regio op te wekken en geleverd te krijgen tegen een marktconforme prijs.

Deze aanbesteding heeft geleid tot een contract met De Groene Stroomfabriek en Wiek-II. Begin 2020 Is De Groene Stroomfabriek overgenomen door Greenchoice. Er is één overkoepelend contract voor afgesloten en er is per gemeente een onderliggend leveringscontract opgesteld.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
2017	Overeenkomst levering elektriciteit De Groene Stroomfabriek

Voortzetting van het contract
De maximale looptijd van het contract is 20 jaar tot 2037. Aan het einde van 2022 loopt de eerste contractfase af. In het contract staat dat, als de mijlpalen in de eerste 5 jaar (fase 1) zijn behaald, het contract doorloopt voor 10 jaar (fase 2). Er is nu dus nog geen sprake van contractverlenging, maar een automatische voortzetting. Pas na fase 2 kan het contract nog 5 jaar worden verlengd en is er sprake van contractverlenging.

In het contract staan twee mijlpalen opgenomen voor de eerste contractfase:
1) in het eerste jaar 100% in Nederland opgewekte hernieuwbare elektriciteit te leveren
2) gedurende de contractlooptijd van 5 jaar het totale regionale elektriciteitsverbruik van betrokken regiogemeenten additioneel binnen de regio opwekken.

Aangezien aan het einde van dit jaar de hierboven genoemde twee mijlpalen behaald zijn, wordt het contract vanaf 1 januari 2023 automatisch voortgezet.

Verbetering en aanscherping van KPI’s
Naast de mijlpaal voor de additionele opwek in de regio zijn er ook een aantal doelstellingen opgenomen in het contract met betrekking tot circulariteit, lokale economie en de betrokkenheid van lokale initiatieven bij de ontwikkeling van opwekprojecten. Leverancier en Opdrachtgever stellen vast dat een deel van deze doelstellingen niet de volledige focus heeft gehad. Middels de KPI-rapportages hebben Leverancier en Onderaannemer Wiek II gepoogd een overzicht te geven van de invulling van deze doelstellingen. Om de komende jaren recht te doen aan deze doelstellingen en er ook als gezamenlijke partijen zoveel als mogelijk lering uit te trekken wenst Leverancier op vier van de KPI’s een verdiepingsslag te maken. Dit is ingegeven mede door de Overeenkomst, maar ook vanuit de wens om op basis van deze onderwerpen aanbevelingen te kunnen doen aan de 17 gemeenten en de RES om geleerde lessen te

vertalen in overeenkomstig beleid voor de ontwikkeling van nieuwe initiatieven. Hieronder een korte samenvatting van vier KPI's en onze uitwerking daarvan.

KPI 3.9: Circulariteit
Duurzame uitvoering van de opdracht: minimaal 80% cradle to cradle en duurzaamheid verankerd in inkoopcriteria.
Resultaat: Rapport met aanbevelingen hoe projecten circulair te maken.

KPI 3.10: Regionale economie
Over de looptijd van de Opdracht wordt de regionale economie van de provincie Gelderland door uitvoering van de Opdracht gestimuleerd.
Resultaat: Rapport met daarin inschatting van de stimulering van de lokale economie door deze opdracht. Met daarin aanbevelingen over hoe dit in de toekomst te vergroten bij nieuwe ontwikkelingen.

KPI 3.15: Nieuwe banen
Voor de uitvoering van de opdracht worden nieuwe banen gecreëerd bij opdrachtnemers Greenchoice en Wiek-II.
Resultaat: Overzicht van aantal toegevoegde FTE's en bij welke partijen.

KPI 4.11: Lokale initiatieven
Bevorderen samenwerking met Duurzaamheidsinitiatieven
Resultaat: Nieuwe definitie, percentage lokaal eigendom en aanbevelingen voor gemeenten.

Communicatie
Op 23 februari 2022 hebben we door middel van een digitale bijeenkomst vanuit Greenchoice, Wiek II en de GMR AN gevierd dat de mijlpalen uit de eerste contractfase aan het einde van dit jaar behaald zullen zijn.

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	3629
Extern Zaak ID	Z/22/077446
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	24 mei 2022
Agendapunt	5.e
Titel	77446 Informatienota Beantwoording schriftelijke vraag PvdA energietoeslag
Organisatieonderdeel	domein Sociale leefomgeving - team Werk en inkomen
Eigenaar	Nijnatten, van, Huub
Soort nota	Overig
Programma/Paragraaf	P6 Sociaal domein
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Derks, N.G. (Nick)
Telefoonnummer steller	088 432 73 22

Bijlagen
77446 informatienota Antwoord schrfitelijke vraag PvdA energietoeslag
Bijlage 1 - Schriftelijke vraag PvdA energietoeslag

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	19 april 2022
Stukken gemeenteraad Wijchen	10 mei 2022
Raad openbaar Wijchen	**24 mei 2022**

Voorgesteld besluit

Kennis te nemen van het antwoord op de schriftelijke vraag van de PvdA omtrent de energietoeslag.

Openbaar Zaaknummer: 77446

Informatienota voor de Gemeenteraad

Antwoord op schriftelijke vragen: Lage inkomens krijgen energiecompensatie

Kernboodschap

Gemeente Wijchen betaalt een groot deel van de doelgroep van ca. 1.900 Wijchense huishoudens vóór 24 april een energietoeslag uit van eenmalig € 800,-. Deze huishoudens zijn hierover in de week van 11 april geïnformeerd. De overige huishoudens kunnen vanaf 25 april een aanvraag indienen. Om hen te bereiken maken we gebruik van al onze partners.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
05-04-2022	Energietoeslag 2022 Wijchen (collegebesluit met informatienota voor de gemeenteraad, Z/22/075880)

Antwoord van het college

In navolgende tekst beantwoorden wij de gestelde vragen

1. Kunt u een inschatting geven over het aantal huishoudens die in aanmerking komen voor de energiecompensatie? Kunt u een inschatting geven van de verhouding van de verschillende groepen?
   a. Groep in beeld
   b. Groep die gebruik maakt van aanvraag mogelijkheid
   c. Groep die niet in beeld is en geen gebruik maak van aanvraag

   Het CBS schat het aantal huishoudens in Wijchen dat op of onder een inkomensgrens van 120% van de bijstandsnorm leeft op ca. 1.900 (afgerond op honderdtallen). Binnen deze groep benaderden wij in de week van 11 april 1.100 huishoudens schriftelijk; hen betalen we vóór 24 april automatisch uit. Dan blijven er ca. 800 huishoudens over die gebruik kunnen maken van de aanvraagmogelijkheid. Het Rijk zelf gaat in zijn berekeningen uit van niet-gebruik van de regeling van ca. 19% van huishoudens die er recht op hebben. Omgerekend naar de Wijchense situatie betekent dit dat ca. 450 huishoudens nog een aanvraag zullen doen. Ca. 350 huishoudens zouden dan geen gebruik maken van een aanvraag.

2. Welke stappen zet het college om groep 3 (niet in beeld en niet de mogelijkheid om de energiecompensatie aan te vragen) zo klein mogelijk te maken

   Van een deel van de doelgroep hebben wij geen actuele adres- en/of

inkomensgegevens; deze inwoners kunnen wij niet automatisch, zonder aanvraag, uitbetalen. Deze groep kan vanaf 25 april via de website (digitaal) een aanvraag indienen. Zoals bij al onze regelingen voor huishoudens met een laag inkomen kan men ook altijd schriftelijk een aanvraag indienen. Wij gaan er dus vanuit dat in principe iedereen in ieder geval de mogelijkheid heeft om de toeslag aan te vragen.

Wij hebben contact gelegd met de Sociale Verzekeringsbank (SVB) en het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV). De SVB levert, via het Inlichtingenbureau, een lijst aan van ouderen die recht hebben op een Aanvullende Inkomensvoorziening Ouderen (AIO). Het UWV informeert ook zijn consulenten over de mogelijkheid van de energietoeslag. Het UWV onderzoekt nog de mogelijkheid om ook een lijst aan te leveren van degenen die van hen een toeslag ontvangen. Een dergelijke toeslag van het UWV garandeert dat mensen die een uitkering van het UWV ontvangen niet onder de bijstandsnorm zakken. Degenen die recht hebben op een dergelijke toeslag, hebben ook recht op de energietoeslag. Deze lijsten zullen wij vergelijken met degenen die bij ons een aanvraag hebben ingediend. In zoverre hierop inwoners voorkomen die wij nog geen energietoeslag hebben uitbetaald zullen wij hen actief benaderen. Ook ons regionaal WerkBedrijf wil de bij hen werkzame mensen onder de Wsw actief hierover informeren.

Tot slot is op het aanvraagformulier de mogelijkheid om, als je niet binnen de doelgroep valt, toe te lichten door welke bijzondere omstandigheden men meent wél een beroep te moeten doen op de energietoeslag. Deze aanvragen zullen wij, in een later stadium, specifiek beoordelen.

3. Welke samenwerkingspartners kunnen ingezet worden om groep 3 in beeld te brengen en hoe kunnen deze partners doelgroep 3 ondersteunen?

   Naast de onder vraag 2 genoemde mogelijkheden kunnen wij, om privacy-redenen, deze groep niet in beeld brengen in de zin dat "derde" partijen aan ons adres- en inkomensgegevens van deze inwoners overdragen. Wel kunnen zij de groepen waar zij contact mee hebben wijzen op de mogelijkheden en hen, in zoverre dat in hun mogelijkheden ligt, ondersteunen bij een aanvraag. Wij hebben al onze samenwerkingspartners in armoedebeleid geïnformeerd over de mogelijkheden van de energietoeslag. Onze partners in het maatschappelijk middenveld zijn onder meer Talis, MeerVoormekaar, Kans en Kleur, Maaswaalcollege, schuldhulpmaatje, Vincentiusvereniging, Caritas, Voedselbank en HetWerkt!Wijchen. Zij hebben hier positief op gereageerd.

4. Kan het college met een structureel plan komen om in de toekomst compensatieregelingen voor lage inkomens zorgvuldig en compleet uit te voeren.

   Incidentele compensatieregelingen voor lage inkomens (vanuit het Rijk) variëren sterk in (a) de voorbereidingstijd die gemeenten wordt gegund, (b) de wijze waarop de compensatie wordt gefinancierd en (c) de voorwaarden waaronder wij de compensatie mogen verstrekken. Op al deze kenmerken zijn er grote verschillen met bijvoorbeeld de 'Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten' (TONK, in 2021) of de 'Koopkrachttegemoetkoming lage inkomens' (in 2014) of, nu, de energietoeslag. Dergelijke verschillen bij deze incidentele regelingen maken dat het niveau van urgentie en vereiste snelheid verschilt evenals op welke wijze wij de bij ons beschikbare gegevens over de doelgroep kunnen inzetten én de manier waarop wij het meest effectief kunnen communiceren, c.q. betrokken partners kunnen inzetten. Juist om dergelijke regelingen zorgvuldig en compleet uit te voeren zullen wij steeds een specifieke aanpak opzetten.

De Gemeenteraad van Wijchen

Lage inkomens krijgen energiecompensatie

Schriftelijke vraag van PvdA Wijchen

Ingediend: 8 april 2022

Aanleiding

De energieprijzen zijn fors gestegen. Dit raakt in het bijzonder ook huishoudens met een laag inkomen. Het rijk heeft besloten voor deze huishoudens eenmalig geld beschikbaar te stellen. De gemeente Wijchen heeft besloten voor deze huishoudens een energietoeslag van €800,- beschikbaar te stellen.

De uitdaging bij het uitvoeren van de uitbetaling is het bereiken van de doelgroep, huishoudens met een laag inkomen.

- Een deel van de huishoudens die in aanmerking komen zijn bekend bij de gemeente omdat ze een uitkering ontvangen
- Een deel van de huishoudens die niet automatisch een energietoeslag ontvangen kunnen gebruik maken van de mogelijkheid om vanaf 25 april een aanvraag in te dienen
- Een deel van de huishoudens die niet in beeld zijn en geen aanvraag indienen, maar het wel nodig hebben

De PvdA Wijchen maakt zich zorgen over de laatste groep. De groep die niet in beeld is voor de compensatie en niet de mogelijkheid heeft om het (zelfstandig) aan te vragen.

Vragen:

1. Kunt u een inschatting geven over het aantal huishoudens die in aanmerking komen voor de energiecompensatie? Kunt u een inschatting geven van de verhouding van de verschillende groepen?
    a. Groep in beeld
    b. Groep die gebruik maakt van aanvraag mogelijkheid
    c. Groep die niet in beeld is en geen gebruik maak van aanvraag
2. Welke stappen zet het college om groep 3 (niet in beeld en niet de mogelijkheid om de energiecompensatie aan te vragen) zo klein mogelijk te maken
3. Welke samenwerkingspartners kunnen ingezet worden om groep 3 in beeld te brengen en hoe kunnen deze partners doelgroep 3 ondersteunen?
4. Kan het college met een structureel plan komen om in de toekomst compensatieregelingen voor lage inkomens zorgvuldig en compleet uit te voeren.

De PvdA Wijchen denkt dan aan de volgende groepen: huishoudens in diverse uitkeringen, gepensioneerden zonder of met een klein extra pensioen, ZZP-ers, etc.

Namens de fractie van de PvdA Wijchen,

Katja Jamin

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	3701
Extern Zaak ID	Z/22/079219
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	24 mei 2022
Agendapunt	7
Titel	79219 Beslisnota Benoemen commissielid
Organisatieonderdeel	Griffie Wijchen
Eigenaar	Tielen, Thomas
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	
Portefeuillehouder(s) Wijchen	
Telefoonnummer steller	06 28 84 03 71

Bijlagen
79219 beslisnota Benoemen commissielid

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Raad openbaar Wijchen	**24 mei 2022**

Voorgesteld besluit

De Gemeenteraad besluit:
Te benoemen tot commissielid van de gemeenteraad van Wijchen:

VVD: T.A.A.J. Haerkens

Besluit (Aangenomen)

De Gemeenteraad besluit:
Te benoemen tot commissielid van de gemeenteraad van Wijchen:
VVD: T.A.A.J. Haerkens

Openbaar Zaaknummer: 79219

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Benoemen commissielid/commissieleden

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

Te benoemen tot commissieleden van de gemeenteraad van Wijchen:

VVD:
Haerkens, T.A.A.J. (Twan)

Aanleiding
Volgens de Verordening op de informatie- en themabijeenkomsten en raadscommissies artikel 14 lid 3 kunnen fracties commissieleden benoemen.

Gewenst resultaat
Benoemd commissielid.

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	3413
Extern Zaak ID	Z/22/073043
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	24 mei 2022
Agendapunt	8
Titel	73043 Informatienota (Vuurwerk)schade rondom jaarwisseling 2021-2022
Organisatieonderdeel	domein Fysieke leefomgeving - team Ruimtelijk beheer
Eigenaar	Vinke, Rino
Soort nota	Informatienota
Programma/Paragraaf	P2 Verkeer en vervoer
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Loermans, P.L.J. (Paul)
Telefoonnummer steller	06-46824098

Bijlagen
Informatienota omtrent vuurwerkschade rondom de jaarwisseling

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	1 februari 2022
Stukken gemeenteraad Wijchen	18 februari 2022
Commissievergadering Wijchen	14 april 2022
Raad openbaar Wijchen	**24 mei 2022**

Toelichting

Jaarlijks na de jaarwisseling presenteren wij de raad een overzicht van de vernielingen en veroorzaakte schade rond de jaarwisseling. Een eerste inspectieronde laat zien dat de schade dit jaar ca. € 17.755 bedraagt.

Voorgesteld besluit

1. kennis te nemen van de informatienota omtrent de aangerichte (vuurwerk) schade rondom de jaarwisseling 2021-2022.

Besluit (Ter kennisneming aangenomen)

1. kennis te nemen van de informatienota omtrent de aangerichte (vuurwerk) schade rondom de jaarwisseling 2021-2022.

Gemeente
Wijchen

Openbaar Zaaknummer: 73043

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: (Vuurwerk)schade rondom jaarwisseling 2021-2022

Kernboodschap
Evenals vorig jaar was er ook dit jaar weer een vuurwerkverbod. Toch zijn er ook rondom deze jaarwisseling weer vernielingen aangericht in de openbare ruimte. Een eerste inspectieronde laat zien dat de schade ca. € 17.755 bedraagt. Vergeleken met vorig jaar is dit een lichte daling. Wij verwachten echter wel dat gezien de beschikbare middelen, dat de post herstelwerkzaamheden t.g.v. vandalisme wordt overschreden. Via de Marap's en Prorap's informeren wij u over de ontwikkelingen.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)

Toelichting

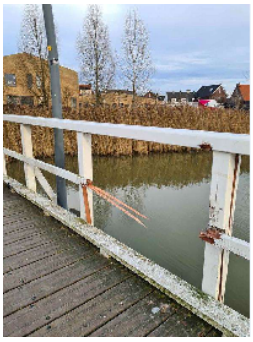
Waarover wil je informeren?
Ook dit jaar zijn rondom de jaarwisseling er weer vernielingen aangericht. In totaal zijn ca. 57 gemeentelijke objecten in de openbare ruimte vernield. Dit aantal is gelijk aan vorig jaar. Het schadebedrag ligt echter € 3.315 lager. Dit komt vooral omdat er dit jaar minder afvalbakken en straatkolken opgeblazen zijn. Daarin tegen is het aantal vernielde verkeersborden wel weer toegenomen.

Wat is de aanleiding voor deze informatie?
We weten dat er rond de jaarwisseling een verhoogde kans op vernielingen en ongeregeldheden is. Daarom is er evenals voorgaande jaren ook dit jaar weer een draaiboek opgesteld en zijn er acties uitgezet om schade aan gemeentelijke eigendommen ten gevolge van (vuurwerk) vandalisme zo veel tegen te gaan.

Van de ruim 550 afvalbakken zijn enkele dagen voor de jaarwisseling op de meest "gevoelige" plekken -meestal locaties zonder sociale controle ca. 150 binnenbakken verwijderd. De rest is merendeels voorzien van een afsluitklep. Oudejaarsdag viel dit jaar op een vrijdag. Evenals voorgaande jaren zijn onze wijkmedewerkers door de gemeente gereden op zoek naar potentiele brandhaarden. In Wijchen Zuid en de Kraaijenberg is op een aantal plaatsen meubilair en pallets verwijderd. Ook zijn in opdracht van de gemeente de diverse kledingcontainers verwijderd c.q. afgesloten. Desondanks zijn er in Diepvoorde en Elsland evenals vorig jaar toch weer een aantal brandjes gesticht waarbij o.a. huisraad in de brand gestoken is. Aan de verharding is er gelukkig geen schade ontstaan. Totaal is er door onze wijkmedewerkers ca. 75 uur besteed aan preventieve maatregelen.

Meldingen handhaving
Bij bureau toezicht zijn er vanaf oktober 84 incidenten geregistreerd. Een groot deel betreft overlast van zwaar vuurwerk in de kasteeltuin. Ook vanuit Wijchen Zuid zijn er veel meldingen ontvangen. De overige meldingen zijn verspreidt over Wijchen. Wat opvalt is dat er vanuit de dorpen geen meldingen zijn binnengekomen. Vrijwel alle meldingen hadden betrekking op overlast van zwaar vuurwerk.

Wat zijn de gevolgen?
Meteen na de jaarwisseling zijn onze wijkmedewerkers gestart met het inzichtelijk maken van de aangerichte (vuurwerk)vernielingen. Ondanks de zorgvuldigheid van deze inventarisatie weten we dat we ook later altijd nog vernielingen worden geconfronteerd. Met name opgeblazen kolken zijn lastig te ontdekken.

Ook wordt er inzicht gegeven in het verloop van de kosten door de jaren heen. Wat opvalt is dat het landelijke vuurwerkverbod geen effect op de aangerichte schade heeft gehad. Dat was vorig jaar ook al het geval. Duidelijk is dat het merendeel van de schades veroorzaakt is door extreem zwaar vuurwerk. De totale herstel kosten worden nu geraamd op € 17.755. Dit is in lijn met eerdere jaarwisselingen.

De kosten van voorbereiding en uitvoering van het vervangen van de materialen (ca. € 1.800) zijn niet betrokken bij deze inventarisatie. Dit omdat wijkbeheer de werkzaamheden in eigen beheer uitvoert.

Vuurwerkschade 2021-2022
Totaal zijn er ca. 26 verkeersborden, 20 afvalbakken en 6 straatkolken vernield. Ook is er in de Huurlingsedam een brugleuning vernield. Bij MFA de Brink is het fietsenhok gedeeltelijk vernield. De schade beperkt zich gelukkig tot ca. € 400,00. Niet van de gemeente, is er langs de Stationslaan bij Aalsburg één bushokje vernield. Deze schade is overigens zijn voor rekening van de eigenaar.

Vandalisme aan verkeersborden en kolken is lastig te voorkomen. Het aantal vernielde verkeersborden ligt dit jaar beduidend hoger dan vorig jaar maar daarin tegen is het aantal opgeblazen afvalbakken weer gedaald.
Uit een analyse van het aantal vernielingen blijkt dat in het buitengebied het aantal vernielingen het laagst is. In de overige wijken is het aantal vernielingen nagenoeg gelijk gebleven.

Vergeleken met 2021 is metname in Wijchen Noord het schadebedrag lager dan vorig jaar. Vorig jaar is in de wijk Veenhof een dure pompput van het riool vernield. Dit jaar hebben er wat dat betreft geen extreem dure vernielingen plaatsgevonden.

Omdat we gezien het vuurwerkverbod geen strijdige signalen af willen geven. Zijn er ook dit jaar in aanloop naar de jaarwisseling geen vuurwerkposters langs de doorgaande wegen opgehangen.

Wel hebben we de afvalbakken grotendeels weer voorzien van afsluitdeksels en bij ca. 150 afvalbakken is ook de binnenbak verwijderd. Desondanks zijn er toch weer 20 bakken opgeblazen cq. vernield. Vorig jaar waren dat er nog 31.

Ter voorkoming van het vernielen van kolken en verkeersborden is vrijwel geen andere maatregel dan verwijderen mogelijk. Gezien het grote aantal en uit oogpunt van verkeersveiligheid is dit geen reële optie.

Financiën
Voor het herstel van vandalisme in de openbare ruimte is beschikbaar een bedrag van ca. € 18.000. Dit soort schades is niet verhaalbaar. Van het budget vandalisme openbare ruimte worden ook alle overige herstelkosten van vernielingen en schoonmaak-werkzaamheden betaald. De kosten daaraan verbonden bedragen jaarlijks ca. € 10.000. Duidelijk is dat het beschikbare budget niet volstaat.

In onderstaande tabel ziet u de onkostenverdeling van de aangerichte schades per wijk. Ter vergelijk presenteren we ook de bedragen van 2015 t/m 2021.

Schadebedrag per wijk							
Wijk	Schade 2021	Schade 2020	Schade 2019	Schade 2018	Schade 2017	Schade 2016	Schade 2015
Noord	€ 4.115	€ 9.460	€ 4.115	€ 3.380	€ 5.615	€ 8.260	€ 9.715
Zuid	€ 6.020	€ 4.124	€ 6.020	€ 2.480	€ 2.830	€ 9.320	€ 7.100
Centrum	€ 6.060	€ 7.486	€ 6.060	€ 4.380	€ 4.260	€ 5.040	€ 6.021
Buitengebied	€ 1.560	€ 0	€ 1.310	€ 4.340	€ 2.750	€ 3.390	€ 5.954
Totaal	**€ 17.755**	**€ 21.070**	**€ 17.505**	**€ 14.580**	**€ 15.455**	**€ 26.010**	**€ 28.790**

Kostenoverzicht per wijk

De verwachting is dat evenals in 2021 de post vandalisme vanwege het vuurwerkvandalisme ook dit jaar weer overschreden wordt. In de 1e Prorap 2021 wordt de exacte hoogte van de overschrijding gemeld.

Communicatie
Via (social)media en op onze website besteden we aandacht aan deze jaarlijks terugkerende problematiek. Afgelopen jaarwisseling was de 2e jaarwisseling op rij dat er een vuurwerkverbod was. Desondanks zijn er toch vernielingen aangericht. De discussie over een mogelijk vuurwerkverbod tijdens komende jaarwisseling moet nog worden gevoerd. De ervaring van afgelopen 2 jaarwisselingen laat echter zien dat de maatregelen die we treffen ook komende jaarwisseling weer nodig zijn. Via onze infoborden langs de doorgaande wegen, de Wegwijs en ook social Media vragen hier dan aandacht voor.

Uitvoering of vervolgstappen
Van de schades is al aangifte gedaan. Veel van de vernielde objecten zijn al vervangen. De komende weken gaan we daar mee door.

Geheimhouding:
nvt

De Gemeenteraad van Wijchen

22 73043 (Vuurwerk)schade rondom jaarwisseling 2021-2022

In gesprek met elkaar voor minder vuurwerkoverlast

Motie van de fractie van D66 en GroenLinks
De gemeenteraad van de gemeente Wijchen in openbare vergadering bijeen op 24 mei 2022.

Eerste indiener: Maikel Lukkezen

De gemeenteraad, gehoord de beraadslaging,

constaterende, dat,

- Er jaarlijks financiële schade ontstaat door verkeerd gebruik van vuurwerk, namelijk €17.755 euro tijdens de afgelopen jaarwisseling,
- Er jaarlijks veel onschuldige omstanders door vuurwerk in het ziekenhuis belanden en inwoners last ervaren van illegaal gebruik van vuurwerk.
- De huidige maatregelen nauwelijks hebben geholpen om deze schade te beperken.
- Er alleen óver daders, maar niet mét daders wordt gesproken.

Overwegende dat,

- Spreken met daders beter inzicht kan geven in de onderliggende problematiek
- Straffen niet altijd genoeg is om herhaling te voorkomen
- Gesprekken voeren met daders en open staan voor hun verhaal, de gemeenteraad de kans geeft om problemen bij de kern aan te pakken in plaats van symptomen te bestrijden

Roept de gemeenteraad op om:

- Een gezamenlijke bijeenkomst te beleggen tussen daders, naasten van daders, professionals en de gemeenteraad met als doel om als gemeenteraad te begrijpen waarom daders deze vernielingen aanrichten.
- Deze bijeenkomst uiterlijk in oktober 2022 plaats te laten vinden, zodat ruim voor de jaarwisseling met betrokkenen kan worden gesproken.

en gaat over tot de orde van de dag.

Namens de fractie van
D66, Maikel Lukkezen
GroenLinks, Pepijn Oomen

De Gemeenteraad van Wijchen

22 73043 (Vuurwerk)schade rondom jaarwisseling 2021-2022

Vuurwerkverbod en handhaving

Motie van de fracties van GroenLinks en D66
Eerste indiener: Pepijn Oomen

De gemeenteraad van de gemeente Wijchen, in openbare vergadering bijeen op 24 mei 2022, gehoord de beraadslaging,

Constaterende dat:
- Het vuurwerkverbod tijdens de jaarwisseling 2021-2022 massaal niet nageleefd is;
- Veel dieren hierdoor extra stress ervaren hebben;
- Veel (oudere) inwoners angstig voor vuurwerk zijn, vuurwerk afsteken als overlast ervaren en de publieke ruimte mijden;
- Het afsteken van vuurwerk milieuvervuilend is en mensen met COPD benadeelt;
- De schade aan gemeentelijke objecten hoog is;

Overwegende dat:
- Te verwachten valt dat stress, gezondheidsschade en fysieke schade alleen maar toenemen bij afschaffing van het vuurwerkverbod;
- Te verwachten valt dat bij afschaffing de overlast in Wijchen verder toeneemt omdat diverse buurgemeenten wel een verbod handhaven;

Verzoekt het College van B&W om:
- Een stappenplan te maken om te komen tot bestendiging van een lokaal vuurwerkverbod voor de gemeente Wijchen bij de jaarwisseling 2022-2023;
- Daarbij het idee te betrekken om een centraal te organiseren vuurwerk- of lasershow in het centrum van Wijchen te organiseren;
- In de Veiligheidsregio in overleg te treden over extra capaciteit voor handhaving van dit verbod, ook in de maanden voor en dagen direct na de jaarwisseling;

en gaat over tot de orde van de dag.

Namens de fracties van
GroenLinks, Pepijn Oomen
D66, Maikel Lukkezen

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	3452
Extern Zaak ID	Z/22/073299
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	24 mei 2022
Agendapunt	9
Titel	73299 Informatienota Gedragscode tegen discriminatie
Organisatieonderdeel	domein Sociale leefomgeving - team Welzijn, Onderwijs en Sport
Eigenaar	Beck, Nicoline
Soort nota	Informatienota
Programma/Paragraaf	P6 Sociaal domein
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Beek, M. van (Marijke)
Telefoonnummer steller	06-46824202

Bijlagen
22-02-02 informatienota raad gedragscode W.docx
22-02-02 Gedragscode Wijchen 2.docx

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	15 februari 2022
Stukken gemeenteraad Wijchen	18 februari 2022
Commissievergadering Wijchen	14 april 2022
Raad openbaar Wijchen	**24 mei 2022**

Toelichting

Op 9 juli 2020 is motie nr. 20 aangenomen door de raad. De motie draagt aan het college op om voor de gemeentelijke organisatie en aan haar gelieerde organisaties een gedragscode tegen discriminatie op te stellen en deze in gezamenlijkheid te ondertekenen. met deze gedragscode is de motie uitgevoerd.

Voorgesteld besluit

Informatienota voor kennisgeving aan te nemen.

Besluit (Ter kennisneming aangenomen)

Informatienota voor kennisgeving aan te nemen.

Gemeente
Wijchen

Openbaar Zaaknummer: 73299

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: gedragscode anti discriminatie

Kernboodschap
Met de gedragscode maken we discriminatie herkenbaar en bespreekbaar. Ook willen we discriminatie voorkomen en bestrijden.

Eerdere besluiten

20-07-09 Motie nr 20	De motie draagt aan het college op om voor de gemeentelijke organisatie en aan haar gelieerde organisaties een gedragscode tegen discriminatie op te stellen en deze in gezamenlijkheid te ondertekenen.
21-09-16	Informatienota 63949. De decentralisatie-uitkering van het rijk voor anti discriminatie zetten we in voor een bewustmakingscampagne.

Toelichting
Proces
Op 9 juli 2020 is bovengenoemde motie aangenomen door de raad. In september 2021 kwamen er gelden van het rijk beschikbaar voor het uitvoeren van een campagne (zie informatienota 21/639490). Voor de campagne is een klankbordgroep samengesteld. In de klankbordgroep zitten inwoners, welzijnsstichting MeerVoormekaar, woningcorporatie Talis en Vluchtelingenwerk. Met deze maatschappelijke organisaties hebben we de gedragscode opgesteld. Met de gedragscode is de motie van D66 en PvdA uitgevoerd.

Inhoud
De gedragscode is van toepassing op onze organisaties en onze klanten/bezoekers. Uitgangspunt van de gedragscode is artikel 1 van de Nederlandse grondwet. Hierin staat dat we iedereen die zich in Nederland bevindt in gelijke gevallen op een gelijke manier behandelen en dat discriminatie, op welke grond dan ook, niet is toegestaan.
Wat we willen is dat iedereen zichzelf mag zijn, dat we een inclusieve samenleving zijn die inzet op de participatie van iedereen. Verschillen in kenmerken maken ons niet uit. Het gaat erom wie je bent en wat je doet.
Om dit te bewerkstelligen zorgen we voor een veilige omgeving en een goed en stimulerend werkklimaat.
De code eindigt met een call to action. Als je discriminatie ziet of meemaakt doe er dan wat aan, of meld het bij de anti discriminatievoorziening Vizier.

Deelnemers
De gedragscode verdient meerdere ondertekenaars dan genoemde organisaties en de gemeente. Daarom brengen de organisaties, de gemeente en Vizier elk jaar de code onder de aandacht van andere maatschappelijke organisaties met het verzoek een organisatie aan te dragen die de code ondertekent.

Vormgeving

Voor de vormgeving van de gedragscode maken we gebruik van het materiaal dat voor de campagne is ontwikkeld.

Gevolgen
Met de ondertekening genereren we extra aandacht om tegen discriminatie te zijn en attenderen we onze gemeenschap op de mogelijkheden van workshops en trainingen van de anti discriminatievoorziening Vizier.

Communicatie, uitvoering en vervolgstappen
Er is een persbericht voor extra aandacht.

Geheimhouding
N.v.t.

Gedragscode Wijchen

Allemaal anders, 100% Wijchen

Binnen onze gemeenschap[1] zijn inclusiviteit, diversiteit en anti-discriminatie thema's die we heel belangrijk vinden. Als we discrimineren zijn we niet inclusief en mag diversiteit er niet zijn. Om discriminatie te voorkomen en inclusiviteit en diversiteit te bevorderen hebben we een gedragscode opgesteld. Het doel hiervan is discriminatie herkenbaar en bespreekbaar te maken, maar ook het voorkomen en bestrijden ervan.

Waarom een gedragscode?

Iedereen heeft bepaalde normen en waarden. Die worden bepaald door onze opvoeding, opleiding en omgeving. Ook onze organisaties hebben bepaalde normen en waarden die wij belangrijk vinden in de omgang met collega's en inwoners. In deze gedragscode hebben we opgenomen hoe we ervoor zorgen dat we niet discrimineren. We willen nadrukkelijk geen onderscheid maken tussen mensen op basis van bepaalde kenmerken. Daarover leest u in deze gedragscode meer. Ook leest u wat we, en u kunt doen als er gediscrimineerd wordt.

Met deze gedragscode brengen we onze uitgangspunten expliciet onder de aandacht van iedereen die werkzaam is bij onze organisaties.

Deze gedragscode is van toepassing op:

- medewerkers van onze organisaties;
- andere personen die in opdracht van ons werkzaam zijn, zoals vrijwilligers, stagiairs, gedetacheerde medewerkers en uitzendkrachten.

[1] Hiermee bedoelen we onze contacten in de Wijchense gemeenschap, maar ook onze organisaties.

Uitgangspunt van de gedragscode

Wat is discriminatie[2]? Discriminatie is het anders behandelen, achterstellen of uitsluiten van mensen op basis van (persoonlijke) kenmerken die er niet toe doen. Deze kenmerken worden discriminatiegronden genoemd.

In artikel 1 van de Nederlandse Grondwet staat dat we iedereen die zich in Nederland bevindt in gelijke gevallen op een gelijke manier behandelen en dat discriminatie, op welke grond dan ook, niet is toegestaan. Deze gronden zijn benoemd:

Geslacht, genderidentiteit- en expressie;

Seksuele geaardheid;

Ras;

Leeftijd;

Nationaliteit;

Godsdienst en levensovertuiging;

Politieke overtuiging;

Burgerlijke staat;

Handicap en gezondheidstoestand;

Arbeidsduur: vast of tijdelijk arbeidscontract.

Daarnaast zijn er specifieke wetten die onze gelijkheid beschermen.

[2] Er kan ook sprake zijn van indirecte discriminatie. Hieronder verstaan we het opleggen van eisen of beperkingen aan een groep mensen. Dit leidt ertoe dat een kleiner deel van deze groep aan die eisen of beperkingen voldoet. Voor die eisen is geen objectieve rechtvaardigingsgrond aanwezig. Indirecte discriminatie is ook discriminatie.

Deze code richt zich op

- Het concretiseren van het anti-discriminatiebeginsel;
- Het recht doen aan gelijke kansen van onze medewerkers en inwoners waarmee we contact hebben.

Wat spreken we met elkaar af

- iedereen mag zichzelf zijn;
- onze gemeenschap is inclusief: iedereen doet mee;
- diversiteit is bij ons een gegeven. We zien verschillen als een feit;
- als we discriminatie constateren ondernemen we direct actie;
- we melden discriminatie bij het anti-discriminatie bureau (Vizier).

Dit is wat we willen

Jezelf zijn

Iedereen mag zichzelf zijn. Wij hechten aan een veilige omgeving waar we mogen zijn wie we zijn. De gronden voor discriminatie zijn voor iedereen heel persoonlijk en raakt onze persoonlijke integriteit. Daarvoor respect hebben is het minste wat we voor elkaar kunnen doen.

Inclusief

Een inclusieve samenleving is een samenleving die inzet op de participatie van iedereen, waarin elk lid een aandeel heeft en waar de notie van wederkerigheid centraal staat. We respecteren elkaar in zijn of haar waardigheid.

Divers

Diversiteit gaat over de soorten verschillen die we met elkaar kunnen ervaren. Over de zichtbare (huidskleur, man/vrouw, leeftijd) en de onzichtbare (gender, religie, cultuur, karakter, overtuigingen, politiek, etc.) verschillen. Diversiteit gaat ook over de mix van verschillen tussen mensen: demografisch (leeftijd, religie, gender, seksuele diversiteit, cultuur), maar ook over verschil in karakters, opleidingsniveau, vakgebieden, etc. Kortom, diversiteit gaat over alle verschillen tussen mensen. De verschillen maken ons niet uit. Het gaat om wie we zijn en wat we doen.

Dit is wat we bieden

Veilige omgeving

- De inrichting van onze organisaties is zodanig dat werknemers/cliënten/ bezoekers/klanten/contacten zich veilig voelen;
- De omgang tussen directie, medewerkers en cliënten/bezoekers/klanten/contacten is respectvol voor alle gronden genoemd in deze gedragscode;
- In onze organisaties zijn discriminerende, seksistische of andere beledigende of krenkende uitlatingen of grappen, mondeling of schriftelijk, niet toegestaan;
- Agressieve handelingen en of uitingen zijn niet toegestaan.

Een goed en stimulerend werkklimaat

In een goed en stimulerend werkklimaat behoren collegialiteit, respect en aandacht voor de ander tot de normale omgangsvormen en wordt op ongewenst gedrag alert gereageerd. Zo'n klimaat vereist een actieve bijdrage van een ieder die werkzaam is bij onze organisaties: niet alleen met betrekking tot het eigen gedrag, maar ook door een waakzame houding tegenover elke vorm van ongewenst gedrag van collega's en bezoekers. Ongewenst gedrag stellen we altijd aan de orde; hetzij door de betrokkenen rechtstreeks aan te spreken, hetzij door derden in te schakelen.

Zwaan kleef aan

De ondertekenende organisaties/anti-discriminatie bureau Vizier brengt deze gedragscode elk jaar onder de aandacht, door nieuwe organisaties te benaderen met de vraag of zij deze gedragscode ook willen ondertekenen. Zo komt discriminatiebestrijding elk jaar onder de aandacht. Dit blijven we doen totdat discriminatie is uitgebannen. Tenslotte is het de aanhouder die wint!

Dit is wat we doen

Zien of ervaren we discriminatie, bij onszelf of een ander? Dan maken we het op een constructieve manier bespreekbaar, zodat de ander zich niet aangevallen voelt en zich bewust wordt van het effect van zijn/haar/diens woorden, houding en/of gedrag. Ook kan iemand iets leren van wat we constateren. We zorgen ervoor dat hiervoor ruimte is. Overkomt het een ander, dan steunen we die persoon. Iets doen maakt een groot verschil.

Meld het

Tenslotte adviseren we iedereen om elk incident te melden bij de anti discriminatievoorziening www.vizieroost.nl, ook als u geen hulp of advies nodig heeft. Vizier is de organisatie die voor de gemeente Wijchen discriminatiegevoelens onderzoekt en adviseert wat te doen. U kunt ook anoniem melden.

Als er twijfels zijn over de vraag of er sprake is van discriminatie, of als niet duidelijk is hoe u dit bespreekbaar wilt maken? Dan kunt u terecht bij Vizier. Is er behoefte aan een workshop of training dan kunt u hiervoor ook bij Vizier terecht.

Ondertekening van de gedragscode

Datum:	Datum:
Mevr. Marijke van Beek Burgemeester Wijchen	Mevr. Annette Nijhuis Directeur welzijnsstichting MeerVoormekaar
Datum:	Datum:
Dhr. Ronald Leushuis Woningcorporatie Talis	Dhr. Pieter van den Ende Regiomanager VluchtelingenWerk Nederland, locatie Wijchen
Datum:	Datum:
Naam: ……	Naam: ……

vizier
gericht op discriminatie & diversiteit

De Gemeenteraad van Wijchen

22 73299 Gedragscode tegen discriminatie

Ondertekening gedragscode tegen discriminatie

Motie van de fractie van D66 en Groenlinks
Eerste indiener: Maikel Lukkezen

De gemeenteraad van de gemeente Wijchen in openbare vergadering bijeen op 24 mei 2022.

De gemeenteraad, gehoord de beraadslaging,

Constaterende dat discriminatie,
- volgens artikel 1 van de Nederlandse Grondwet niet is toegestaan
- een groot maatschappelijk probleem is
- helaas nog te vaak voorkomt
- de gedragscode tegen discriminatie door de gemeente wordt gebruikt
- voortdurend aandacht vereist;

Overwegende dat,
- ook lokale politieke partijen een vereniging zijn die zijn gelieerd aan de gemeente als bedoeld in de motie van 9 juli 2020
- de politieke partijen in de gemeenteraad het goede voorbeeld dienen te geven;

Roept alle partijen in de gemeenteraad op om:
- De gedragscode tegen discriminatie te ondertekenen;

en gaat over tot de orde van de dag.

Namens de fractie van

D66, Maikel Lukkezen
GroenLinks, Pepijn Oomen

De Gemeenteraad van Wijchen

22 73299 Gedragscode tegen discriminatie

Stevig antidiscriminatiebeleid

Motie van de fracties van GroenLinks en D66
Eerste indiener motie: Pepijn Oomen

De gemeenteraad van de gemeente Wijchen, in openbare vergadering bijeen op 24 mei 2022, gehoord de beraadslaging,

Constaterende dat:
- de gedragscode tegen discriminatie door weinig maatschappelijke organisaties is ondertekend;
- van de ingekochte workshops over discriminatie er nog geen enkele is gegeven;
- de bekendheid van antidiscriminiatievoorziening Vizier gering is;
- het bereik van de recentelijke bewustwordingscampagne gering is.

Overwegende dat:
- we discriminatie niet tolereren in onze samenleving;
- te verwachten valt dat met de huidige aanpak de gestelde doelen niet behaald worden;
- de gemeente Wijchen in de aanpak van discriminatie een voorbeeldfunctie dient te vervullen.

Verzoekt het college van B&W om:
- de aanpak van discriminatie te verstevigen en vast te leggen in een integraal beleidsplan;
- daarbij zelf een voorbeeldfunctie te vervullen door de gemeente diverser en inclusiever te maken;
- het thema discriminatie en Vizier met regelmaat onder de aandacht te brengen bij verschillende doelgroepen;
- de 30 ingekochte workshops over discriminatie voor juli 2023 allemaal ingezet te hebben;

en gaat over tot de orde van de dag.

Namens de fracties van
GroenLinks, Pepijn Oomen
D66, Maikel Lukkezen

De Gemeenteraad van Wijchen

22 73299 Gedragscode tegen discriminatie

Stevig antidiscriminatiebeleid

Motie van de fracties van GroenLinks en D66
Eerste indiener motie: Pepijn Oomen

De gemeenteraad van de gemeente Wijchen, in openbare vergadering bijeen op 24 mei 2022, gehoord de beraadslaging,

Constaterende dat:
- de gedragscode tegen discriminatie door weinig maatschappelijke organisaties is ondertekend;
- van de ingekochte workshops over discriminatie er nog geen enkele is gegeven;
- de bekendheid van antidiscriminiatievoorziening Vizier gering is;
- het bereik van de recentelijke bewustwordingscampagne gering is.

Overwegende dat:
- we discriminatie niet tolereren in onze samenleving;
- te verwachten valt dat met de huidige aanpak de gestelde doelen niet behaald worden;
- de gemeente Wijchen in de aanpak van discriminatie een voorbeeldfunctie dient te vervullen.

Verzoekt het college van B&W om:
- de aanpak van discriminatie te verstevigen en vast te leggen in een integraal beleidsplan;
- daarbij zelf een voorbeeldfunctie te vervullen door de gemeente diverser en inclusiever te maken;
- diversiteit en inclusie een onderdeel te maken van de inkoop- en subsidievoorwaarden van de gemeente Wijchen en een antidiscriminatiebeding op te nemen in de subsidieverordening;
- het thema discriminatie en Vizier met regelmaat onder de aandacht te brengen bij verschillende doelgroepen;
- de 30 ingekochte workshops over discriminatie voor juli 2023 allemaal ingezet te hebben;

en gaat over tot de orde van de dag.

Namens de fracties van
GroenLinks, Pepijn Oomen
D66, Maikel Lukkezen

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	3390
Extern Zaak ID	Z/22/072380
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	24 mei 2022
Agendapunt	10
Titel	72380 Informatienota Motie energieneutrale gemeentelijke organisatie
Organisatieonderdeel	domein Fysieke leefomgeving - team Milieu
Eigenaar	Boogaard, van den, Luuk
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	§2 Duurzaamheid
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Burgers, T.T.M. (Titus)
Telefoonnummer steller	0681417231

Bijlagen
Informatienota Uitvoering motie gemeentelijke organisatie energieneutraal
CO2-voetafdruk Wijchen def
Samenvatting EED Gemeente Wijchen def
Op weg naar een energieneutrale gemeentelijke organisatie Wijchen def

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	25 januari 2022
Stukken gemeenteraad Wijchen	18 februari 2022
Commissievergadering Wijchen	14 april 2022
Raad openbaar Wijchen	**24 mei 2022**

Voorgesteld besluit

Kennis te nemen van de informatienota 'Uitvoering motie gemeentelijke organisatie energieneutraal'.

Besluit (Ter kennisneming aangenomen)

Kennis te nemen van de informatienota 'Uitvoering motie gemeentelijke organisatie energieneutraal'.

Openbaar Zaaknummer: 72380

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Uitvoering motie Gemeentelijke organisatie energieneutraal

Kernboodschap
Door middel van deze informatienota geven wij uitvoering aan de motie 'Gemeentelijke organisatie energieneutraal', die tijdens de raadsvergadering van 25 oktober 2018 werd ingediend door de fracties van PvdA, Kernachtig Wijchen, VVD en CDA. De motie roept het college op om:

- In 2019 de CO_2-voetafdruk en het energieverbruik van de gemeentelijke organisatie inzichtelijk te maken.
- In 2019 met voorstellen te komen over hoe een energieneutrale gemeentelijke organisatie kan worden gerealiseerd in 2030.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**

Toelichting
De motie dateert reeds uit 2018 en heeft om twee redenen vertraging opgelopen. Ten eerste heeft de EED-audit langer op zich laten wachten dan voorzien en daarnaast bleek het tweede deel van de vraag lastig eenduidig te beantwoorden. Onderstaand worden deze 2 punten nader toegelicht.

Vertraging rapportage EED-audit
De gegevens die nodig zijn voor het berekenen van de CO_2-voetafdruk bleken nagenoeg gelijk te zijn aan de gegevens die nodig zijn voor de wettelijk verplichte EED-audit. Om die reden is ervoor gekozen om de CO_2-voetafdruk te berekenen aan de hand van de data die tijdens de EED-audit verzameld zijn. Zodoende was de EED-audit leidend.

Omdat per 1 juli 2019 de wetgeving rondom de EED energie auditplicht werd gewijzigd, is ervoor gekozen deze wijziging af te wachten en de audit daarna op te starten. Het uitvoeren van de EED-audit bleek een ingrijpend onderzoek en de Coronapandemie heeft dit proces verder bemoeilijkt, met als resultante dat de EED-audit rapportage pas op 31 maart 2021 is afgerond en ingediend is bij RVO. Vervolgens kon de CO_2-voetafdruk van de gemeentelijke organisatie worden bepaald, waarmee invulling is gegeven aan deel 1 van de motie.

Deel 2 van de motie bevat een complexe vraag, waarop we ingaan in de notitie 'Op weg naar een energieneutrale gemeentelijke organisatie'.

De vraag is complex omdat gespecificeerd moet worden wanneer ben je energieneutraal als organisatie en wat heb je daarvoor over?
Met de data uit de EED-audit hebben we inzicht in het feitelijk energieverbruik van de organisatie en dus zou het theoretisch mogelijk moeten zijn om te bepalen welke ingrepen nodig zijn om te komen tot een energieneutrale gemeentelijke organisatie. De beantwoording van deze vraag is echter verre van simpel en roept veel vragen op, zoals:

- Welke organisatieonderdelen, beleidsvelden en bezittingen vallen binnen de scope? Hoever gaan we? Telt bijvoorbeeld ook het woon-werkverkeer van de gemeentelijke ambtenaren mee?
- Welke energie(dragers) vallen binnen de definitie van energieneutraal? Wat neem je naast elektriciteit en aardgas allemaal mee?
- Mag gebruik van de ene energiedrager worden gecompenseerd door energiebesparing of opwekking van een andere energiedrager?
- Hoe ga je om met eigen energieproductie? Mag de gemeente bijvoorbeeld aan het net geleverde energie salderen met haar eigen verbruik?
- Mag energieneutraliteit worden bereikt door de aankoop van groencertificaten?

Om te voorkomen dat we verzanden in een eindeloze discussie, hebben we de term energieneutraliteit losgelaten en kiezen we ervoor de focus te leggen op energiebesparing en het terugdringen van de CO_2-voetprint.

Gevolgen
Deze informatienotie geeft uitvoering aan de motie 'Gemeentelijke organisatie energieneutraal'.

1. Bijlage 1 bevat de berekening van de huidige netto CO_2-voetafdruk. De hoogte van deze netto CO_2-voetafdruk is bepaald op afgerond 1,6 miljoen kilo per jaar.

2. Bijlage 2 bevat de samenvatting van de EED-audit die de grondslag vormt voor de bepaling van de CO_2-voetafdruk:
    - Het EED-project 2020/2021 heeft geleid tot een totaaloverzicht ten aanzien van het energieverbruik van de gemeente Wijchen.
    - Deze meting kan gezien worden als nulmeting, aan de hand waarvan de komende jaren gemonitord kan worden welke resultaten behaald worden wat betreft energiebesparing.
    - Volgens de EED-audit is een energiebesparing van 13% te realiseren. Diverse maatregelen en projecten om dit te bereiken worden omschreven. Voor een groot deel zijn deze maatregelen al geïmplementeerd.

3. Bijlage 3 bevat de notitie 'Op weg naar een energieneutrale gemeentelijke organisatie':
    - De notitie zet uiteen dat de motie een complexe vraag bevat, die verdere specificering vraagt.

- De notitie bevat het voorstel om conform de trias energetica de focus te leggen op het terugbrengen van de CO_2-voetafdruk.
- Het EED-project kan gezien worden als nulmeting, aan de hand waarvan de komende jaren gemonitord kan worden welke resultaten behaald worden wat betreft energiebesparing.
- Op het gebied van energiebesparing en verduurzamen zijn al goede stappen gezet.
- Indien het gewenst is om energiebesparing versneld te laten plaatsvinden, is een aanvullend investeringsbudget nodig.
- Wat betreft duurzame energieopwekking wordt op een aantal fronten al actief gehandeld. De gemeente streeft ernaar zoveel mogelijk zonnedaken te realiseren op haar eigen vastgoed en koopt energie duurzaam in. Een volgende stap zou kunnen zijn om zelf actief te participeren in lokale groene projecten. Dit vraagt om nader onderzoek naar kansen en risico's.
- Met name het wagenpark van de gemeente maakt nog gebruik van fossiele brandstoffen en de verwachting is dat dit op korte termijn ongewijzigd blijft gezien de functionele specificaties.
- Parallel zien we dat op het gebied van duurzaamheid en de energietransitie grote vraagstukken op ons afkomen, zoals de warmtetransitie, het uitvoering geven aan energie-armoedebeleid, het Nationaal Programma Isoleren, het stimuleren van energiebesparing van bedrijven, de vorming van RES 2.0 met alle bijbehorende trajecten.

Communicatie
N.v.t.

Uitvoering of Vervolgstappen
Het college komt met voorstellen om te komen tot beleidskeuzes voor het verder uitvoering geven aan het verduurzamen van onze gemeente en de gemeentelijke organisatie.

Geheimhouding:
Niet van toepassing.

De CO_2-voetafdruk van de gemeentelijke organisatie Wijchen

Auteur: Joost Verhees (Odura)
Datum: 8 oktober 2021

Achtergrond

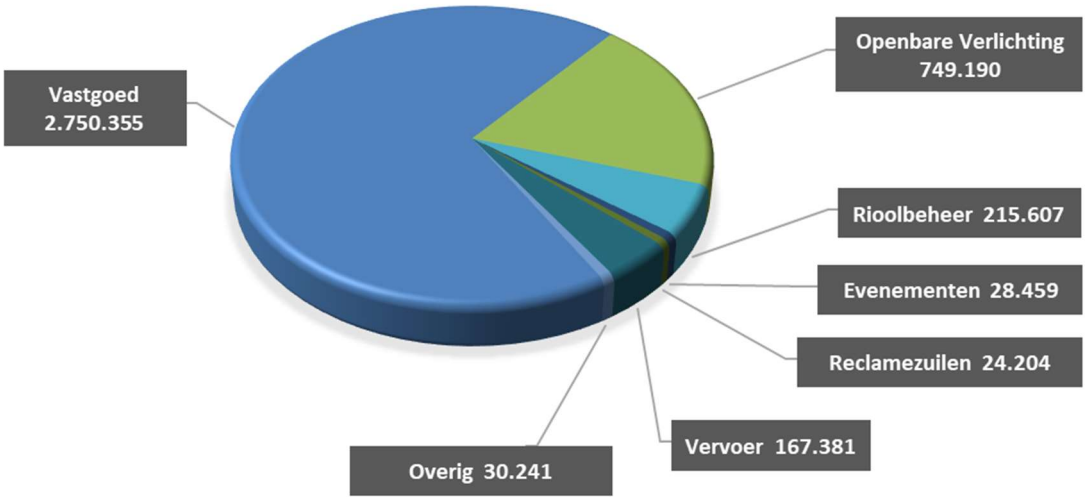
Afhandeling van motie 18 1 440 waarin de gemeenteraad aan het College van Burgemeester en Wethouders vraagt om de CO_2-voetafdruk van de gemeentelijke organisatie inzichtelijk te maken.

Aanpak

De inzichten van de energie-audit EED, uitgevoerd vanaf najaar 2020 tot en met maart 2021 worden gebruikt om een actueel inzicht te geven in de CO_2-voetafdruk.

De bruto- CO_2-voetafdruk

De CO_2-voetafdruk in kilogram CO_2 wordt bruto getoond in het volgende diagram. Op jaarbasis is de uitstoot 3.965.436 kg (afgerond 4 miljoen kilo). Dit is pre-corona en representatief voor een normale procesgang.

Figuur 1: Bruto-CO2-voetafdruk per jaar van de gemeentelijke organisatie Wijchen [kg CO_2 per jaar]

De netto-CO_2-voetafdruk

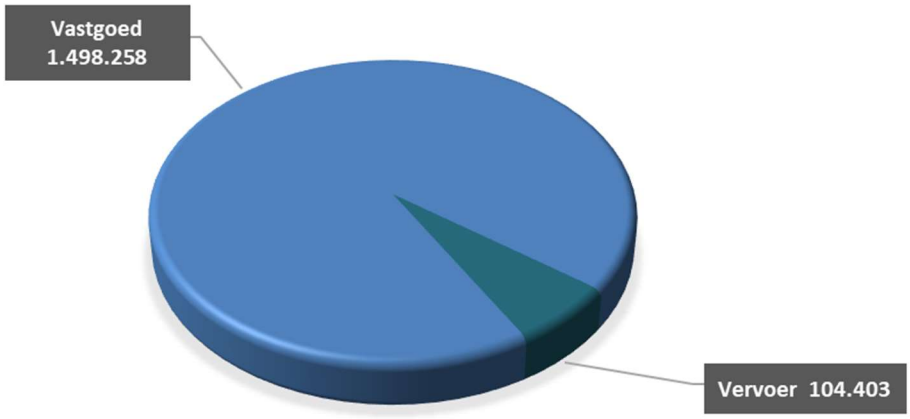
De gemeente heeft enkele maatregelen getroffen om de CO_2-voetafdruk te verminderen.

1. Inkoop van groene stroom (Nederlandse windenergie)
2. Reguliere diesel bijmengen met biodiesel.

Al meerdere jaren wordt groene stroom ingezet bij de gemeentelijke panden waarvan het energiecontract verloopt via de gemeente. Voor een deel van de panden is dat overigens niet aan de gemeente omdat in sommige panden de huurder de energieleverancier mag bepalen. In dit document wordt ervan uitgegaan dat alle gemeentelijke panden volledig Nederlandse groene stroom gebruiken[1].

Diesel is relevant voor de voertuigen van Team Ruimtelijk Beheer. Ook gebruikt sommige apparatuur van dit team diesel. In dit laatste geval wordt de CO_2-impact niet toegewezen aan Vervoer maar aan Vastgoed (i.c. de gemeentewerf).

Het bijmengen van diesel met biodiesel gebeurt sinds februari 2021. Deze biodiesel is HVO. Dit staat voor *Hydrotreated Vegetable Oil*. Een andere naam in de markt is Blauwe diesel. Het wordt gemaakt van afgewerkte plantaardige oliën en restafval zoals dierlijke vetten. Door het bijmengen is een mix van 50% B0-diesel en 50% HVO de grondslag voor de CO_2-besparing. Belangrijk om te beseffen: de CO_2-besparing van HVO is administratief maar zorgt niet dat er lokaal geen CO_2-uitstoot is als er dieselwagens rondrijden in Wijchen en er dus HVO-diesel wordt verbrand.

Figuur 2: Netto-CO2-voetafdruk per jaar van de gemeentelijke organisatie Wijchen [kg CO_2 per jaar]

De netto-CO_2-voetafdruk is 1.602.661 kg per jaar (afgerond 1,6 miljoen kilo).

Kansen

We hebben gezien dat we kunnen spreken over een bruto- en een netto-CO_2-voetafdruk. Die is nu gebaseerd op het directe energiegebruik. Maar CO_2 beperkt zich niet tot energiegebruik. Zo gaat gebruik van materialen en van water ook gepaard met CO_2-impact. Vervoer kan verder worden uitgewerkt door bijvoorbeeld reizen met openbaar vervoer of andere modaliteiten te betrekken in het onderzoek. Ook kan er worden gekeken naar de invulling van woon-werkverkeer en zakelijk verkeer. Goede beleidsbeslissingen vereisen goed inzicht. Aanvullend onderzoek kan hiervoor zorgen. Het is verstandig goed te definiëren wat de reikwijdte is die de gemeente wil hanteren bij de bepaling van haar eigen CO_2-voetafdruk.

■

[1] Het is een optie om dit als eis mee te nemen in de verhuur van de panden, maar dit zal gevolgen kunnen hebben voor de energiekosten van de huurder.

Samenvatting EED-auditrapport voor de organisatie Gemeente Wijchen

in het kader van de Europese energie-efficiëntierichtlijn 2012/27/EU

Doel van dit document: de voorliggende publicatie beoogt het College van Burgemeester en Wethouders en de gemeenteraad te informeren over de uitgevoerde EED-audit.

Auteur: Joost Verhees (Odura)

Brondocument: 20210331 EED-rapport Gemeente Wijchen_Definitief.pdf

EED

Als grote organisatie behoort de gemeente Wijchen te voldoen aan de regelgeving van de Energy Efficiency Directive (EED). Doel van de EED is een gedegen inzicht in het energiegebruik en in de mogelijke besparingsacties. Door deze verplichting allereerst op te leggen aan de grotere organisaties (profit en nonprofit) verwachten de lidstaten van de Europese Unie de grootste energiebesparing te bereiken. De EED-audit wordt normaal gesproken om de vier jaar uitgevoerd. De laatste EED-audit is uitgevoerd in de periode september 2020 – maart 2021. Conform de deadline van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) is het volledige auditverslag ingediend op 31 maart 2021.

Aanpak

Bij de start van de audit was 2019 het laatste complete verbruiksjaar voor veel energieaansluitingen, waaronder de gebouwaansluitingen. Dat jaar is de basis voor het verslag. Bijkomend voordeel is dat door deze keuze geen corona-effect in de cijfers zit. (In de analyse van het energiegebruik in het eerste halfjaar van 2020 was dat effect weldegelijk te zien bij gebouw- en evenementenaansluitingen.)

In de EED-audit wordt verder gekeken dan naar alleen het energiegegebruik van de gemeentelijke gebouwen. Ook het energiegebruik van de openbare verlichting, riool en gemalen, vervoer (Team Openbare Werken) en via overige elektriciteitsaansluitingen, zoals voor evenementen en verkeersinstallaties, is in kaart gebracht.

De focus ligt niet alleen op elektriciteitsverbruik. Ook het verbruik van aardgas en andere energiedragers, zoals diesel, benzine, CNG en LPG is meegenomen. Al deze verbruiken samen kunnen worden omgerekend en opgeteld tot gigajoule (GJ) energie.

Om naast de cijfers meer inzicht te krijgen in de achtergrond van het verbruik en de besparingsmogelijkheden is gesproken met de betreffende aandachtsfunctionarissen in het gemeentehuis en de gemeentewerf.

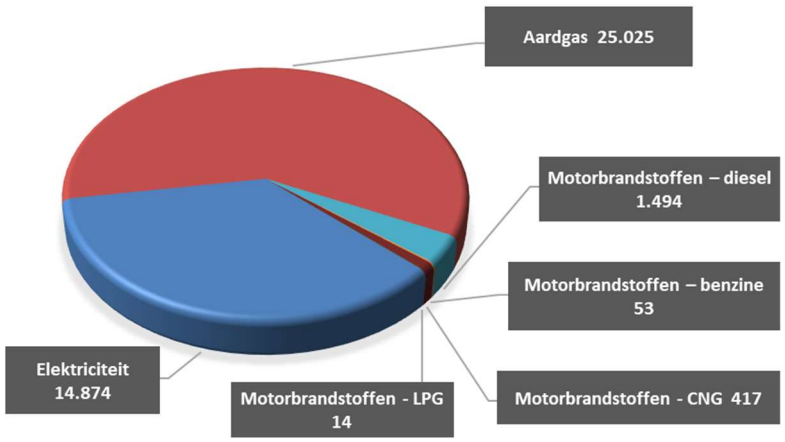
Resultaat

De gemeente Wijchen gebruikt jaarlijks ongeveer 42.000 GJ aan energie. Het energiegebruik is als volgt verdeeld over de energiedragers.

Tabel 1: Energiegebruik en besparings.

Energiedrager	Eenheid	Huidig verbruik	Huidig verbruik GJ
Elektriciteit (niet voor vervoer)	kWh/jaar	4.131.687	14.874
Elektriciteit (voor vervoer)	kWh/jaar	0	0
Aardgas	Nm^3/jaar	790.681	25.025
Diesel	liter/jaar	41.505	1.494
Benzine	liter/jaar	1.661	53
Motorbrandstoffen - CNG	kg/jaar	10.978	417
Motorbrandstoffen - LPG	liter/jaar	500	14
Totale finale energie	**GJ/jaar**		**41.877**

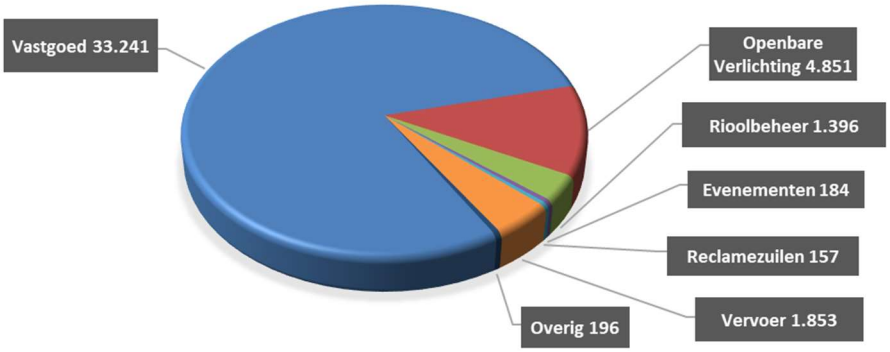
Dit energiegebruik is voor een deel verbonden aan vaste energieaansluitingen zoals die voor aardgas en elektriciteit. Daarnaast zijn andere energiedragers relevant: diesel, benzine, LPG en CNG.

Figuur 1: Totaal energiegebruik van de gemeentelijke organisatie in gigajoule per energiedrager

Energetisch gezien is aardgas de grootste post.

Op gemeenteniveau gaat 79% van het energiegebruik naar vastgoed, 12% naar openbare verlichting en 3% naar vervoer. Het energiegebruik voor Vervoer betreft de gemotoriseerde vervoersmiddelen die voor het team Openbare werken vanuit de gemeentewerf opereren. Deze wagens zijn niet alleen actief in Wijchen, maar ook in Druten, vanwege de gezamenlijke werkorganisatie. Het vermelde energiegebruik voor Vervoer betreft dan ook niet alleen Wijchen. De overige hoofdverbruikersgroepen betreffen zuiver de gemeente Wijchen.

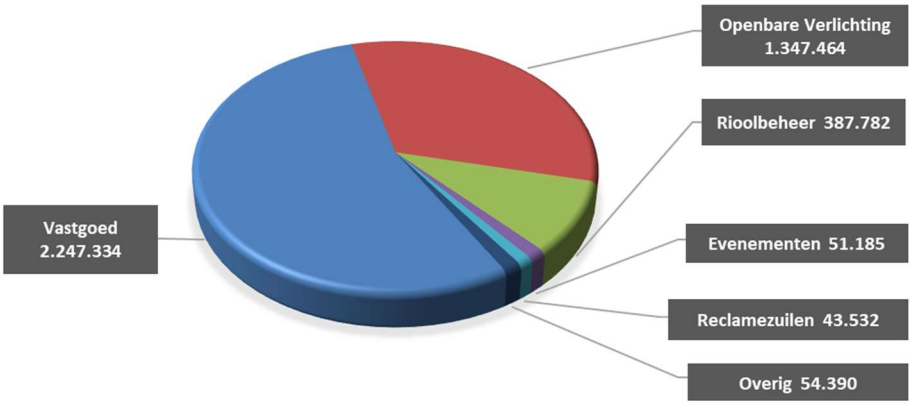

Figuur 2: Energiegebruik in gigajoule per hoofdverbruikersgroep

Verbruik van aardgas is 1:1 gekoppeld aan ruimteverwarming en (maar in veel mindere mate) aan warm tapwater. Elektriciteit daarentegen komt voor in bijna iedere hoofdverbruikersgroep.

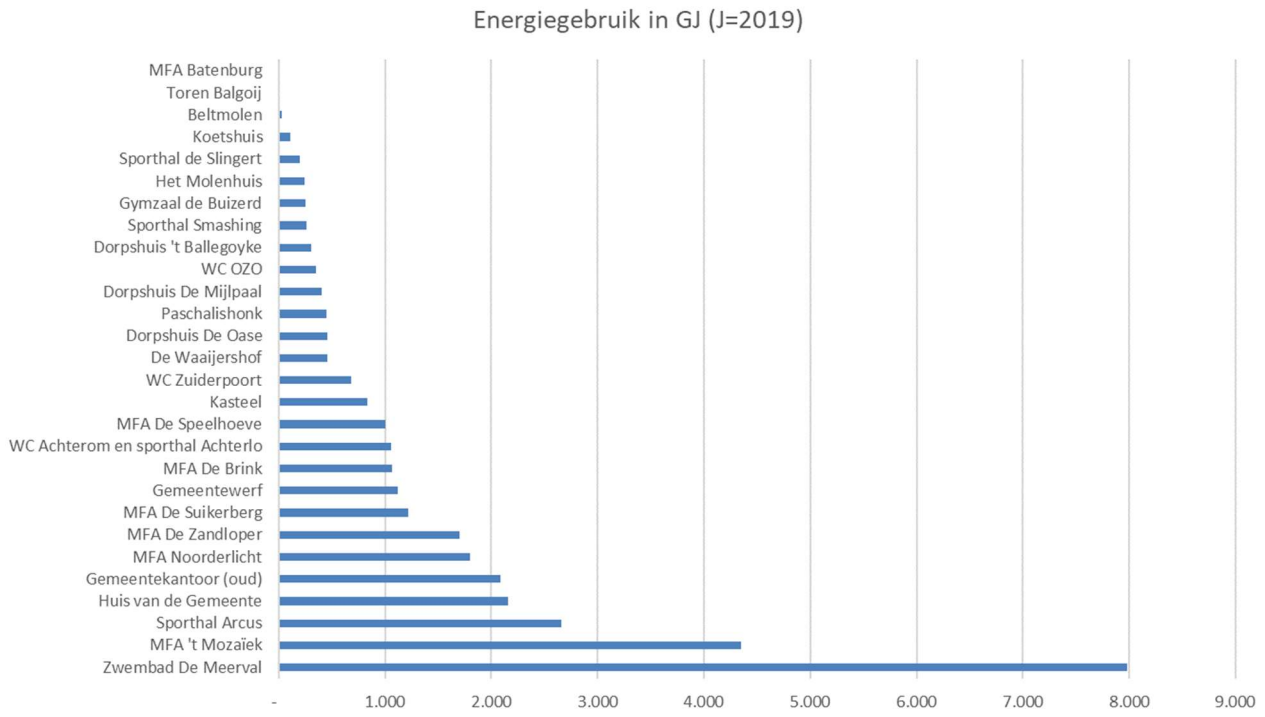
Van de elektriciteit gaat 54% naar vastgoed; 46% is niet gebouwgebonden. Gezien de gemeentelijke ambitie zal het aandeel niet-gebouwgebonden elektriciteit toenemen door elektrificering van vervoersmiddelen. Parallel hieraan is het de ambitie om in alle andere verbruikersgroepen juist elektriciteit te gaan besparen, hoewel er ook ideeën en mogelijkheden zijn om door elektrische toepassingen zoals warmtepompen aardgas te substitueren.

Naast vastgoed speelt openbare verlichting met een aandeel van 1/3 een prominente rol. Rioolbeheer vergt 9% van de gemeentelijke elektriciteit.

Figuur 3: Kilowattuur elektriciteit per verbruikersgroep (2019)

Bij de EED-audit is ingezoomd op de gebouwen. Om gegronde redenen zijn acht gebouwen niet specifiek geaudit. Hieronder staan al de gebouwen gerangschikt naar het jaarlijks energiegebruik.

Figuur 4: Energie per locatie in volgorde van energievraag (gigajoule finale energie)

Een aantal van deze panden voorziet in de energiebehoefte door zelf duurzame energie op te wekken, bijvoorbeeld met zonnepanelen. Dat is in het voorgaande diagram niet te zien. De EED-audit richt zich op de energiebehoefte. Hoe die wordt ingevuld, via bijvoorbeeld stroomafname van het elektriciteitsnet of via stroom van eigen dak, doet in deze audit niet ter zake.

Conclusies

Algemeen

De gemeente Wijchen is structureel bezig met verduurzamen. Dit blijkt onder andere uit:

- Het energielabel van het vastgoed: 12 van de 20 geaudite vastgoedobjecten hebben label A en op één locatie na hebben de overige vestigingen minimaal label C (behoudens monumenten).
- Opwekking van duurzame energie door zonnepanelen: op 14 van de 20 geaudite vastgoedobjecten liggen zonnepanelen. Daarnaast zitten er nog diverse grootschalige PV-systemen in de pijplijn.
- Een energiecoördinator voor de begeleiding van gebruikers (huurders) van gemeentepanden voor energie-efficiënter gebouwbeheer.
- Een revolverend fonds voor de financiering van energiebesparende maatregelen.
- Shared incentive-initiatieven waarbij energiebesparingen zowel aan de huurder als de gemeente (als gebouweigenaar) ten goede komen nadat de investering is terugbetaald met de energiebesparing.

Energie besparen is ook mensenwerk

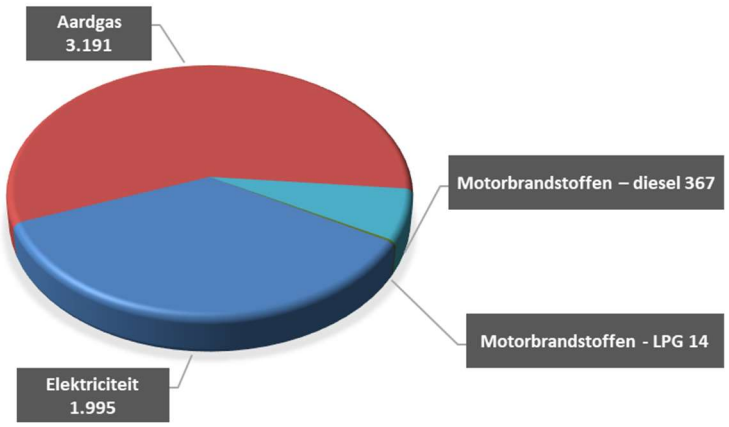
De afdeling Vastgoed van de gemeente beseft dat verduurzaming niet alleen om techniek gaat, maar ook om mensenwerk. De energierekening is namelijk ook afhankelijk van menselijk gedrag en de kennis en vaardigheden van de lokale mensen achter de knoppen. Daarom wordt geïnvesteerd in begeleiding van

gebouwgebruikers/-beheerders. Kennisoverdracht en het creëren van betrokkenheid zijn hierbij succesfactoren.

Energiemonitoring
Verscheidene gemeentelijke panden zijn in beheer bij (verhuurd aan) andere partijen die zelf hun energiezaken mogen regelen. De gemeente blijft betrokken bij het energiegebruik van het pand. Zo is er gezorgd dat de gemeente in het online portaal van het meetbedrijf de energieverbruiken kan monitoren.

Maatregelen

Er zijn diverse mogelijkheden om nog energie te besparen voor de gemeente. De EED-audit heeft daarvan een beeld gegeven. Het geschetste besparingpotentieel 5.566 gigajoule (13%).

Figuur 5: Verdeling van het besparingspotentieel over de energiedragers (GJ)

Energiebesparing gebouwen
De energiebesparende maatregelen voor het gemeentelijk vastgoed hangen af van het specifieke gebouw. De meest voorkomende maatregelen voor de gemeente Wijchen zijn:

- Verlichting vervangen door ledverlichting. Dit geldt ook voor buitenverlichting.
- Verbeteren van de isolatie van daken, muren en/of vloer
- Beter isolerende beglazing, bijvoorbeeld HR++ of HR+++
- De aardgasgestookte verwarmingsketel vervangen door een warmtepomp
- Warmteterugwinning (WTW) op afgezogen lucht.

Daarnaast kan er via energiezorg energie worden bespaard. Dit gaat over gedrag en bedrijfsvoering. Door gebruikers van gebouwen, met name beheerders, te begeleiden in het efficiënt omgaan met energie kan ook worden bespaard. Het team Vastgoed heeft hiermee al op een aantal plaatsen succes geboekt. Verder is adequate energiemonitoring gunstig voor het energiegebruik. Door goed inzicht in de systemen en is betere (bij)sturing mogelijk.

Energiebesparing openbare verlichting (OVL)

Bij de openbare verlichting wordt een tweesporenbeleid gehanteerd. Enerzijds wordt onderzocht hoe de branduren of de felheid van de verlichting kan worden teruggebracht. Anderzijds worden de lampen die nodig zijn overgezet op led. Deze koers is ingezet en zal worden voortgezet.

De maatregelen zijn:

- Onderzoeken en in de praktijk testen waar minder branduren en/of dimmen voor de openbare verlichting mogelijk zijn. Diverse opties zijn in de audit besproken.
    - Sommige maatregelen, zoals een aantal lampen in een lichtcluster uitzetten, zijn afgevallen, bijvoorbeeld om reden van veiligheid.
    - Het dimmen van verlichting is kansrijk. Per tijdsblok in de nacht kan dan een gewenste percentage van de maximale lichtintensiteit worden geprogrammeerd.
    - Aanwezigheidsdetectie zorgt ervoor dat lampen pas aanspringen als een verkeersdeelnemer in aantocht is.
    - Ook zou de beheerder OVL handmatig bepaalde verlichting uit kunnen schakelen als die onnodig is. Dit vereist de implementatie van software (FlexOVL).
    - Algemene energiemonitoring van straatlantaarns en andere OVL zal leiden tot beter inzicht en naar verwachting tot kansen voor energiebesparing. Het individueel monitoren van verlichtingspunten is mogelijk maar vereist software en extra investering.
- Vervanging conventionele verlichting door led.

Energiebesparing rioolbeheer

De volgende maatregelen zullen leiden tot energiebesparing. Een aantal daarvan is al in gang gezet.

- Alle gemalen op realtime TMX-telemetrie. Dit maakt snelle signalering van storingen mogelijk. En voorkomt onnodig lang inefficiënt draaien van pompen.
- Geautomatiseerde zelfreiniging bij inefficiënt draaien.
- Frequenter fysieke reiniging bij probleemgemalen.
- Verdere vervanging van oude elektromotoren door moderne, efficiëntere elektromotoren.
- Onderzoek naar ombouwen van gemalen van pers naar vrijverval.

Energiebesparing reclamezuilen

Er zijn zes verlichte reclamezuilen in de gemeente Wijchen waarvoor de gemeente de elektriciteit betaalt. Ze zijn ledverlicht. Derde partijen exploiteren de reclamezuilen. Er is afgesproken dat ’s avonds en ’s nachts het lichtniveau wordt teruggebracht naar 10%.

Energiebesparing vervoer

De gemeente Wijchen beschikt niet over personenleasewagens, maar via de Dienst Openbare Werken van de Werkorganisatie Druten – Wijchen wel over professionele vervoersmiddelen: 19 dieselvoertuigen en 8 CNG-voertuigen. Deze voertuigen rijden op fossiele brandstof. Een alternatief zou zijn om waterstof of elektriciteit als brandstof (energiedrager) te gaan gebruiken. Vanwege het feit dat elektriciteit energetisch efficiënter is, laat de EED-audit zien wat de energiebesparing zou zijn als een aantal voertuigen elektrisch zou gaan worden. Daarvoor is gesimuleerd met de vervanging van negen voertuigen die in 2021 en 2022 voor vervanging op de lijst staan.

Elektrisch is niet per se duurzaam, maar biedt wel de mogelijkheid om te laden met duurzaam opgewekte stroom. Die kan bijvoorbeeld van eigen dak komen.

De gebruikseisen die de gemeente stelt aan haar voertuigen staan voorop en zijn mogelijk bepalend voor het alternatieve voertuig.

Bij de vervanging van voertuigen wordt de ladder van duurzame voertuigkeuze gebruikt. Omdat de functionaliteit van elektrische voertuigen toeneemt, de actieradius van het batterijpakket groter wordt en de prijs van elektrische voertuigen daalt, is de verwachting dat in de toekomst meer voertuigen met elektrische aandrijving worden aangeschaft.

Een extra stimulans voor elektrisch rijden is de komst van zero-emissiezones in de Nederlandse gemeenten per 2025. De overheid beoogt hiermee dat in minimaal dertig Nederlandse (binnen)steden alleen nog maar voertuigen zonder emissie mogen rijden. Ook hybride voertuigen zijn dan niet langer toegestaan in die zones. Iedere gemeente bepaalt zelf (de omvang van) deze zones.

Terugverdientijd
De meeste maatregelen hebben een relatief lange terugverdientijd (meer dan vijf jaar). Dat hangt samen met de vaak al redelijk goede energetische uitgangssituatie. Zo is de energie-efficiencyverbetering van T5-verlichting naar ledverlichting relatief beperkt.

Op een natuurlijk vervangingsmoment is de businesscase (veel) gunstiger, omdat dan de reguliere vervanging wordt vermeden. De duurzame vervanging is dan de voordehandliggende keuze als deze niet of bijna niet duurder is.

In veel gevallen is het doorvoeren van de maatregelen vooral een kwestie van financiering: de beschikbaarheid van investeringsbudget. In de regel moet men hiervoor wachten op het vervangingsmoment in het MJOP (meerjarenonderhoudsplan) van vastgoed, of de afschrijvingstermijn van voertuigen, straatverlichting en elektromotoren voor rioolgemalen. Energie besparen betekent lagere operationele kosten.

De energietransitie in het algemeen en het behalen van de gemeentelijke duurzaamheidsdoelen in het bijzonder, worden versneld als er meer investeringsruimte komt.

Als deze ruimte er komt én er wordt gekozen voor energie-efficiëntere oplossingen, dan wordt eerder begonnen met energie besparen én met kosten besparen (operationele kosten, energiekosten).

Zonnepanelen en andere vormen van duurzame opwekking
Maatregelen op het vlak van duurzame opwekking, zoals het plaatsen van zonnepanelen, behoren niet tot het aandachtsgebied van energie-efficiëntie en EED. Wel kunnen ze zorgen voor minder afname van elektriciteit van het net. Minder netafname betekent dat elektriciteitscentrales minder (fossiele) brandstoffen hoeven te gebruiken voor elektriciteitsproductie. In het geval van groenestroominkoop, zoals bij de gemeente Wijchen, betekent minder netafname, dat er meer groene stroom voor andere afnemers

beschikbaar is. De gemeente heeft dan zelf immers minder groene stroom nodig én kan momentaan onbenodigd geproduceerde groene stroom terugleveren aan het net, waardoor het voor anderen beschikbaar komt.

Aanbevelingen

Overzicht behouden
Het EED-project 2020/2021 heeft geleid tot een totaaloverzicht ten aanzien van de energiehuishouding van de gemeente Wijchen. Zo is een lijst opgesteld met alle ean-codes van de aansluitingen voor aardgas en elektriciteit, de aansluitadressen en de objectnamen. Ook de aansluitingen voor zonnepanelen (de brutoproductiemeter, BPM) staan hierin. In peilmaand november 2020 bevatte de lijst **428 aansluitingen**.

Er wordt aanbevolen periodiek deze lijst bij te werken en zicht te blijven houden op alle verbruikersgroepen waar dit EED-rapport onderzoek naar heeft gedaan. Voor de vaste aansluitingen kan hierbij worden gebruikgemaakt van de monitoringsmogelijkheden via het meetbedrijf (momenteel Kenter) en de elektriciteitsleveranciers (zoals momenteel De Groene Stroomfabriek en Gazprom, voor zover de gemeente zelf de contractant is).

Aandachtsfunctionaris
Het energiedossier is nu versnipperd over meerdere afdelingen/teams binnen de gemeente. Het is aan te bevelen dat er iemand is die niet alleen de aansluitingenlijst bewaakt maar ook het totaaloverzicht over alle energierelevante zaken. Deze aandachtsfunctionaris zou ook een rol kunnen spelen bij de energiefactuurcontrole. Hij kent immers de verbruiken, kan vreemde situaties signaleren en daar zonodig actie op ondernemen. Dit in samenspraak met de operationeel verantwoordelijken.

Ook kan hij in samenspraak met energieleveranciers en meetbedrijf de monitoring verder uitwerken. Daarnaast kan de aandachtsfunctionaris een rol spelen bij businesscases en inkooptrajecten die energierelevantie hebben, zoals de vervanging van voertuigen.

Periodiek zal de gemeente geconfronteerd worden met rapportageverplichtingen waarbij inzicht zal worden vereist in de eigen energiehuishouding. De EED zelf is hiervan een voorbeeld. Het is dan ook aan te raden om iemand het overzicht te laten behouden waardoor voortaan zelf met minder *effort* voldaan kan worden aan rapportageverplichtingen.

Integrale aanpak van een gebouw
Het is aan te bevelen de huidige wijze van pandverduurzamingsbeleid te continueren: soms besparingsmaatregelen als losstaande projecten uitvoeren maar daar waar (budgettair) mogelijk een pand integraal aanpakken. Door combinaties te maken tussen bijvoorbeeld verwarming, koeling en ventilatie kan er worden besloten tot een totaal nieuw klimaatbeheersingsconcept dat meer potentie heeft dan drie afzonderlijke maatregelen.

Wil de gemeente Wijchen hier bovenop haar eigen energietransitie en verduurzaming versnellen, dan dienen hiervoor financiële middelen te worden vrijgemaakt.

Maak slim gebruik van het momentum. Trek bijvoorbeeld dakisolatieverbetering naar voren als het plan bestaat zonnepanelen te plaatsen op dat dak. Een ander advies is om de verbinding te leggen met niet-energetische argumenten, zoals gebruikerscomfort en gezondheidseisen. Dan gaat een (renovatie)project niet alleen over verduurzaming maar dient het ook andere doelen.

Tot slot

De energiebesparingsmaatregelen bieden de mogelijkheid om de duurzaamheidsambities van de gemeente Wijchen nog meer kracht bij te zetten. Er wordt dan ook aanbevolen om concreet aan de slag te gaan met de kansen.

Het is aan de gemeente om te bepalen of de terugverdientijden op een zelfstandig of natuurlijk vervangingsmoment acceptabel zijn om haar voortrekkersrol in de verduurzaming van de maatschappij handen en voeten te geven en met haar *assets* klaar te zijn voor de toekomst.

***

Op weg naar een energieneutrale gemeentelijke organisatie

1. Aanleiding

Directe aanleiding voor dit document is motie 'Gemeentelijke organisatie energieneutraal' van de gemeenteraad van Wijchen. Het college van burgemeester en wethouders wordt hierin opgeroepen om:

- de CO_2-voetafdruk van de gemeentelijke organisatie te bepalen;
- en voorstellen te doen over hoe te komen tot een energieneutrale gemeentelijke organisatie.

De motie dateert reeds uit 2018 en heeft om twee redenen vertraging opgelopen. Ten eerste heeft de EED-audit langer op zich laten wachten dan voorzien en daarnaast bleek het tweede deel van de vraag lastig eenduidig te beantwoorden. Onderstaand worden deze 2 punten nader toegelicht.

Vertraging rapportage EED-audit
De gegevens die nodig zijn voor het berekenen van de CO_2-voetafdruk bleken nagenoeg gelijk te zijn aan de gegevens die nodig zijn voor de wettelijk verplichte EED-audit (zie bijlage 2). Om die reden is ervoor gekozen om de CO_2-voetafdruk te berekenen aan de hand van de data die tijdens de EED-audit verzameld zijn. Zodoende was de EED-audit leidend.

Omdat per 1 juli 2019 de wetgeving rondom de EED energie auditplicht werd gewijzigd, is ervoor gekozen deze wijziging af te wachten en de audit daarna op te starten. Het uitvoeren van de EED-audit bleek een ingrijpend onderzoek en de Coronapandemie heeft dit proces verder bemoeilijkt, met als resultante dat de EED-audit rapportage pas op 31 maart 2021 is afgerond en ingediend is bij RVO. Vervolgens kon de CO_2-voetafdruk van de gemeentelijke organisatie worden bepaald (zie bijlage 3), waarmee invulling is gegeven aan deel 1 van de motie.

Complexe vraag: wanneer ben je energieneutraal als organisatie en wat heb je daarvoor over?
Met de data uit de EED-audit hebben we inzicht in het feitelijk energieverbruik van de organisatie en dus zou het theoretisch mogelijk moeten zijn om te bepalen welke ingrepen nodig zijn om te komen tot een energie-neutrale gemeentelijke organisatie. De beantwoording van deze vraag is echter verre van simpel en roept veel vragen op, zoals:

- Welke organisatieonderdelen, beleidsvelden en bezittingen vallen binnen de scope? Hoever gaan we? Telt bijvoorbeeld ook het woon-werkverkeer van de gemeentelijke ambtenaren mee?
- Welke energie(dragers) vallen binnen de definitie van energieneutraal? Wat neem je naast elektriciteit en aardgas allemaal mee?
- Mag gebruik van de ene energiedrager worden gecompenseerd door energiebesparing of opwekking van een andere energiedrager?
- Hoe ga je om met eigen energieproductie? Mag de gemeente bijvoorbeeld aan het net geleverde energie salderen met haar eigen verbruik?
- Mag energieneutraliteit worden bereikt door de aankoop van groencertificaten?

Om te voorkomen dat we verzanden in een eindeloze discussie, hebben we de term energieneutraliteit losgelaten en kiezen we ervoor de focus te leggen op energiebesparing en het terugdringen van de CO_2-voetprint.
Aan de hand van deze uitgangspunten beschrijven wij in hoofdstuk 3 de aanpak/visie om de gemeentelijke organisatie verder te verduurzamen. Eerst kijken we in hoofdstuk 2 naar de resultaten die reeds behaald zijn.

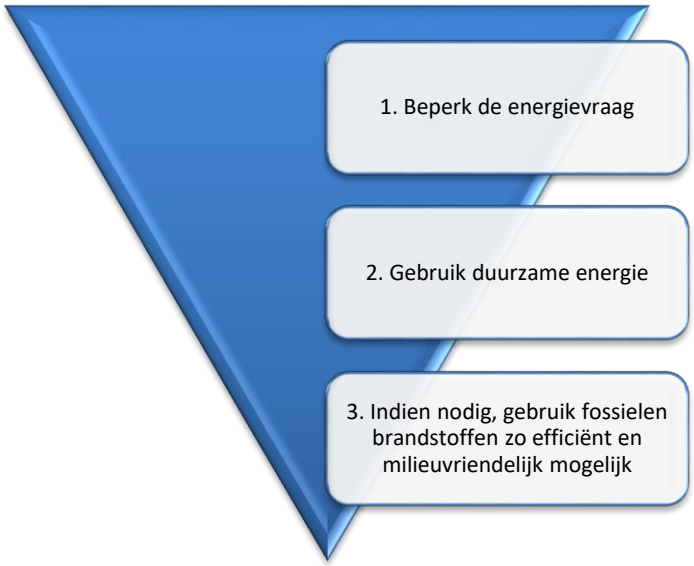
2. Stand van zaken verduurzaming gemeentelijke organisatie

Hoewel de beantwoording van de motie verlaat is, wil dat niet zeggen dat de gemeente wat betreft verduurzaming heeft stil gezeten. In tegenstelling. Uit de EED-rapportage kunnen we opmaken dat de gemeente Wijchen structureel bezig is met verduurzamen. Dit blijkt onder andere uit:

- Het energielabel van het gemeentelijk vastgoed: 12 van de 20 geaudite vastgoedobjecten hebben label A en op één locatie na hebben de overige vestigingen minimaal label C (behoudens monumenten).
- Opwekking van duurzame energie door zonnepanelen: op 14 van de 20 geaudite vastgoedobjecten liggen zonnepanelen. Daarnaast zitten er nog diverse grootschalige PV-systemen in de pijplijn.
- Er is een pilot gestart met een energiecoördinator voor de begeleiding van gebruikers (huurders) van gemeentepanden voor energie-efficiënter gebouwbeheer.
- Een revolverend fonds is in het leven geroepen voor de financiering van energiebesparende maatregelen.
- In de Kadernota gemeentelijk vastgoed (vastgesteld februari 2020) zijn de uitgangspunten voor de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed vastgelegd. Naar deze uitgangspunten handelt de gemeente.
- Er wordt in samenwerking met de regio groene energie ingekocht.

3. Aanpak om verder te verduurzamen

In de inleiding hebben we gezien dat de term energieneutraliteit zich lastig laat definiëren. Tegelijkertijd kunnen we stellen dat de opdracht uit de motie in de basis helder is: hoe kunnen we als gemeentelijke organisatie ons energieverbruik zo veel mogelijk beperken en onze CO_2-voetafdruk verkleinen?
De Trias Energetica is een veel gebruikte aanpak (zie figuur) en wij stellen voor dit uitgangspunt als leidraad te hanteren voor de verdere verduurzaming van de gemeentelijke organisatie.

Trias Energetica

3.1 Stap 1: Energie besparen

De Trias Energetica leert ons dat het verstandig is te starten met het beperken van de energievraag. De meest duurzame energie is immers bespaarde energie. Met de EED-audit uit 2020/2021 hebben we een benchmark. Afhankelijk van de energiedrager hebben we een beeld van het energiegebruik in 2019 of 2020.

Dit zou een vertrekpunt kunnen vormen voor besparingsprojecten. In de EED-audit worden diverse maatregelen en projecten beschreven die bijdragen aan een verdere afname van het energieverbruik. Het geschetste besparingspotentieel bedraagt 13%.

In veel gevallen is het doorvoeren van deze maatregelen vooral een kwestie van tijd: in de regel moet men hiervoor wachten op het vervangingsmoment in het MJOP (meerjarenonderhoudsplan) van vastgoed, of de afschrijvingstermijn van voertuigen, straatverlichting en elektromotoren voor rioolgemalen. Op natuurlijke vervangingsmomenten kan dan gekozen worden voor de meest duurzame keuze en wordt tevens een energiebesparing gerealiseerd.

Als er meer investeringsruimte komt én er wordt gekozen voor energie-efficiëntere oplossingen, dan wordt eerder begonnen met zowel energie als kosten besparen.

Om versnelde energiebesparing mogelijk te maken, zijn dus financiële middelen nodig. De omvang van het benodigde budget vraagt om een nadere verdieping.

3.2 Stap 2: Energie duurzaam opwekken

Nadat de energiebesparing is gerealiseerd, is het in lijn met de Trias Energetica vervolgens zaak om voor de resterende energiebehoefte duurzame energie in te zetten in plaats van eindige fossiele brandstoffen. Theoretisch vermindert hierdoor het energiegebruik niet, maar wel de CO_2-impact. Bovendien kan duurzame

energieopwekking (bijvoorbeeld door middel van zonnepanelen op gemeentelijke daken) eraan bijdragen dat er minder afname is van elektriciteit van het net. Minder netafname betekent dat elektriciteitscentrales minder (fossiele) brandstoffen hoeven te gebruiken voor elektriciteitsproductie. In het geval van groenestroominkoop, zoals bij de gemeente Wijchen, betekent minder netafname, dat er meer groene stroom voor andere afnemers beschikbaar is. De gemeente heeft dan zelf immers minder groene stroom nodig én kan onbenodigd geproduceerde groene stroom terug leveren aan het net, waardoor het voor anderen beschikbaar komt. Op deze manier draagt de gemeente op een positieve manier bij aan de energietransitie.

Op dit moment zijn er diverse daken van gemeentelijke gebouwen voorzien van zonnepanelen en streven we ernaar het aantal zonnedaken te vergroten. Daarnaast maakt de gemeente gebruik van inkoop van groen gas en duurzaam opgewerkt elektriciteit.

Een volgende stap zou kunnen zijn om te participeren in lokale projecten voor duurzame-energieopwekking op andere locaties binnen de gemeentegrens. Denk bijvoorbeeld aan de windturbines op Bijsterhuizen die gerealiseerd worden of de geplande zonneparken.

Bij dit soort projecten zullen andere partijen dan de gemeentelijke organisatie het voortouw nemen, bijvoorbeeld een plaatselijke energiecoöperatie. Participatie kan door rechtstreeks (geheel of gedeeltelijk) eigenaar te worden van het project. Er ontstaat dan een duidelijke koppeling tussen de duurzame energieopbrengst en de energiebehoefte van de gemeentelijke organisatie.

Een andere uitvoeringsvorm is dat de energieleverancier van de gemeente gevraagd wordt te investeren in het lokale duurzame-energieopwekkingsproject binnen de gemeente. Door afname van groene energie bij die energieleverancier, ontstaat er een koppeling tussen het groene project en de energiebehoefte vanuit de gemeentelijke organisatie.

In hoeverre we als gemeente bereid zijn actief te participeren in ‘groene’ projecten vraagt om verdieping in mogelijkheden en risico’s.

3.3 Stap 3: Zo efficiënt mogelijk gebruik van fossiele brandstoffen

Als het onvermijdelijk is om fossiele brandstoffen in te zetten, gebruiken we deze zo efficiënt en milieuvriendelijk mogelijk. Vooral bij vervoer en de activiteiten bij en vanuit de gemeentewerf is dit een aandachtspunt. Vooralsnog is de situatie zo dat de wagens van Openbare werken aangewezen zijn op de fossiele brandstoffen benzine en diesel. Functionele eisen aan de voertuigen liggen hieraan ten grondslag. Zo moeten diverse voertuigen ook geschikt zijn om winterdienst te kunnen draaien. Op korte termijn is het niet haalbaar om hier verandering in te brengen.

Samengevat

- Het EED-project 2020/2021 heeft geleid tot een totaaloverzicht ten aanzien van het energieverbruik van de gemeente Wijchen. Deze meting kan gezien worden als nulmeting, aan de hand waarvan de komende jaren gemonitord kan worden welke resultaten behaald worden wat betreft energiebesparing.
- Op het gebied van energiebesparing en verduurzamen zijn al goede stappen gezet.
- Volgens de EED-audit is een energiebesparing van 13% te realiseren. Indien het gewenst is om deze besparing versneld te laten plaatsvinden, is een aanvullend investeringsbudget nodig.
- Wat betreft duurzame energieopwekking wordt op een aantal fronten al actief gehandeld. De gemeente streeft ernaar zoveel mogelijk zonnedaken te realiseren op haar eigen vastgoed en koopt energie duurzaam in. Een volgende stap zou kunnen zijn om zelf actief te participeren in lokale groene projecten. Dit vraagt om nader onderzoek naar kansen en risico's.
- Met name het wagenpark van de gemeente maakt nog gebruik van fossiele brandstoffen en de verwachting is dat dit op korte termijn ongewijzigd blijft gezien de functionele specificaties.

We kunnen concluderen dat er goede stappen gezet worden richting een duurzame organisatie. Verdere maatregelen echter vragen om (grote) investeringen en heldere beleidskeuzes.

Parallel zien we dat op het gebied van duurzaamheid en de energietransitie grote vraagstukken op ons afkomen, zoals de warmtetransitie, het uitvoering geven aan energiearmoedebeleid, het Nationaal Programma Isoleren, het stimuleren van energiebesparing van bedrijven, de vorming van RES 2.0 met alle bijbehorende trajecten.

Het college gaat graag met u in gesprek om te komen tot beleidskeuzes voor het verder uitvoering geven aan het verduurzamen van onze gemeente en de gemeentelijke organisatie.

Van energie naar CO_2

De laatste jaren zien we steeds meer een verschuiving van energieneutraal naar CO_2-neutraal. Dit gaat vaak hand in hand maar niet altijd en heeft te maken met de mate van duurzaamheid van de gebruikte energie.

Een gebouw beter isoleren zal het energiegebruik normaal gesproken verminderen en daarmee ook de CO_2-voetafdruk. De elektriciteit voor een pand voortaan groen inkopen in plaats van grijs, vermindert het energiegebruik niet, maar de CO_2-voetafdruk wel. Nederlandse windturbines zorgen er dan bijvoorbeeld voor dat in kolen- of aardgasgestookte elektriciteitscentrales minder (grijze) stroom hoeft te worden opgewekt. Deze elektriciteitscentrales hebben dan minder CO_2-emissie.

Met bepaalde acties, zoals de bijmenging van diesel met HVO, sluit de gemeente al aan bij de gedachte dat vooral CO_2-management belangrijk is binnen goed klimaatbeleid. In

het verlengde van de motie wil het college dan ook onderzoeken of een gecertificeerd CO_2-managementsysteem een zinvolle aanvulling is op het huidige beleid.

Een concreet voorbeeld van een dergelijk systeem is de CO_2-prestatieladder. Deze systematiek wordt gepropageerd door de Vereniging Nederlandse Gemeente (VNG). Het doel van een dergelijk systeem is om een duurzame mindset te bewerkstelligen door de hele organisatie en dit te borgen in de werkprocessen.

De Gemeenteraad van Wijchen

22 72380 **Motie energieneutrale gemeentelijke organisatie**

Uitvoering verduurzaming gemeentelijke organisatie

Motie van de fracties van GroenLinks, Wijchen Lokaal
Eerste indiener motie: Henry Tiemessen

De gemeenteraad van de gemeente Wijchen in openbare vergadering bijeen op 24 mei 2022.

De gemeenteraad, gehoord de beraadslaging,

Constaterende dat:
- de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen, de energiecrisis en de oorlog in Oekraïne de noodzaak voor verduurzaming extra onderstrepen;
- de gemeenteraad in de motie 72380 Energieneutrale gemeentelijke organisatie reeds de ambitie uitgesproken heeft om te komen tot een energieneutrale gemeentelijke organisatie in 2030;
- een voortvarende, integrale en overzichtelijke aanpak inclusief financiële verantwoording nodig is voor de uitvoering van de gestelde duurzaamheidsdoelen;
- dit wordt uitgewerkt naar een gemeentelijke organisatie met een CO2-neutrale voetafdruk in 2030;
- dit met het huidige ambitiepakket zoals verwoordt in de genoemde motie 72380 niet haalbaar lijkt.

Overwegende dat:
- investeren in verduurzaming door de gemeentelijke organisatie binnen redelijke en overzichtelijke termijn rendabel is en dat uitstel waarschijnlijk kostenverhogend zal zijn;
- elektrificatie van het wagenpark van de WDW, verdere isolatie van en het plaatsen van zonnepanelen op gemeentelijke gebouwen en het nemen van verdere duurzaamheidsmaatregelen tijdens de te plannen renovatie van het zwembad voorbeelden zijn van CO2-reductie van de gemeentelijke organisatie;
- de efficiënte verduurzaming van de gemeentelijke organisatie via een overzichtelijke, planmatige aanpak tot voorbeeld dient voor inwoners en bedrijven;
- de VNG hiervoor de inzet van de CO2-prestatieladder adviseert en veel gemeenten deze inmiddels gebruiken;
- afstemming en coördinatie van verschillende gemeentelijke domeinen voorwaardelijk is voor de tijdige en efficiënte realisatie van de gestelde duurzaamheidsdoelen.

Verzoekt het college van B&W om:
- prestatie-eisen op te stellen voor CO2-reductie om via het

inzetten van het managementsysteem van certificering m.b.v. de CO2-prestatieladder te komen tot concrete stappen;
- via het opstellen van reductiedoelen te onderzoeken hoe ter realisatie van dit voorstel de afstemming tussen de verschillende gemeentelijke domeinen kan worden geoptimaliseerd;
- te onderzoeken in hoeverre lokale initiatieven op het gebied van verduurzaming en het opwekken van duurzame, hernieuwbare energie via participatie kunnen bijdragen aan de opgave;
- te komen tot het einddoel van een gemeente met een CO2-neutrale voetafdruk in 2030 de benodigde middelen ter beschikking te stellen.

en gaat over tot de orde van de dag.

Namens de fractie van
GroenLinks, Henry Tiemessen
Wijchen Lokaal, Peter van 't Schip

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	3617
Extern Zaak ID	Z/22/075277
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	24 mei 2022
Agendapunt	12
Titel	75277 Beslisnota Verordening Leerlingenvervoer gemeente Wijchen 2022
Organisatieonderdeel	domein Sociale leefomgeving - team WMO, jeugd en gezondheid
Eigenaar	Beekmans, Lies
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	P6 Sociaal domein
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Loermans, P.L.J. (Paul)
Telefoonnummer steller	0646824187

Bijlagen
75277 Beslisnota voor de gemeenteraad: Verordening Leerlingenvervoer gemeente Wijchen 2022
Bijlage 1: Verordening Leerlingenvervoer gemeente Wijchen 2022
Bijlage 2: Advies Wmo Raad inzake Verordening Leerlingenvervoer.pdf

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	12 april 2022
Stukken gemeenteraad Wijchen	10 mei 2022
Raad openbaar Wijchen	**24 mei 2022**

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad besluit:

1. De Verordening Leerlingenvervoer gemeente Wijchen 2022 vast te stellen.
2. Inwerkingtreding te bepalen op 24 mei 2022 en de verordening van toepassing te laten zijn op alle aanvragen die betrekking hebben op het schooljaar 2022-2023 en daarna.
3. De Verordening Leerlingenvervoer gemeente Wijchen 2014 per 24 mei 2022 in te trekken.
4. De beleidsregels Leerlingenvervoer gemeente Wijchen 2015 per 24 mei 2022 in te trekken.

Besluit (Aangenomen)

De gemeenteraad besluit:

1. De Verordening Leerlingenvervoer gemeente Wijchen 2022 vast te stellen.
2. Inwerkingtreding te bepalen op 24 mei 2022 en de verordening van toepassing te laten zijn op alle aanvragen die betrekking hebben op het schooljaar 2022-2023 en daarna.
3. De Verordening Leerlingenvervoer gemeente Wijchen 2014 per 24 mei 2022 in te trekken.
4. De beleidsregels Leerlingenvervoer gemeente Wijchen 2015 per 24 mei 2022 in te trekken.

Openbaar

Zaaknummer: 75277

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Verordening Leerlingenvervoer gemeente Wijchen 2022

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. De Verordening Leerlingenvervoer gemeente Wijchen 2022 vast te stellen.
2. Inwerkingtreding te bepalen op 24 mei 2022 en de verordening van toepassing te laten zijn op alle aanvragen die betrekking hebben op het schooljaar 2022-2023 en daarna.
3. De Verordening Leerlingenvervoer gemeente Wijchen 2014 per 24 mei 2022 in te trekken.
4. De beleidsregels Leerlingenvervoer gemeente Wijchen 2015 per 24 mei 2022 in te trekken.

Aanleiding
De gemeenteraad heeft de wettelijke plicht een regeling vast te stellen voor het Leerlingenvervoer. De huidige Verordening Leerlingenvervoer dateert uit 2014. Er zijn sinds 2014 veel ontwikkelingen in het sociaal domein en specifiek in het passend onderwijs geweest. Hierdoor is er behoefte aan een herziening van de Verordening Leerlingenvervoer. Bij het opstellen van de Verordening Leerlingenvervoer gemeente Wijchen 2022 is gebruik gemaakt van de Modelverordening van de VNG.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
	Vaststelling Verordening Leerlingenvervoer gemeente Wijchen 2014
	Vaststelling beleidsregels Leerlingenvervoer gemeente Wijchen 2015
28-05-2019	Wijziging beleidsregels Leerlingenvervoer gemeente Wijchen 2015

Gewenst resultaat
Een geactualiseerde Verordening Leerlingenvervoer.

Argumenten

1.1 In de Verordening Leerlingenvervoer is een aantal nieuwe onderwerpen opgenomen
a. In het op Overeenstemming Gericht Overleg (hierna OOGO) met het samenwerkingsverband (artikel 2) structureel aandacht besteden aan het leerlingenvervoer
Door aan het OOGO expliciet aandacht te besteden in de verordening willen wij bevorderen dat het samenwerkingsverband en de gemeente elkaar meer spreken en afspraken maken over het leerlingenvervoer. De verwijzing van een leerling door het samenwerkingsverband naar de "best passende" school sluit niet altijd aan bij de vervoersvoorziening, die door de gemeente wordt verstrekt. In het leerlingenvervoer wordt uitgegaan van een vervoersvoorziening naar de "dichtstbijzijnde toegankelijke" school. Dit hoeft niet dezelfde school te zijn waarnaar het samenwerkingsverband verwijst. Daarom is regelmatig overleg nodig.

b. Gesprek over zelfstandigheid en zelfredzaamheid bij de aanvraag (artikel 7 lid 4 t/m7)
Wij willen de zelfstandigheid en zelfredzaamheid van de leerling bevorderen en kiezen daarbij voor een ruimhartig beleid. We gaan in een vroeg stadium het gesprek aan met de ouders en/of de leerling over wat de leerling in het vervoer kan leren om zelfstandig naar school te reizen en welke hulp de gemeente hierin kan bieden. De gemeente kent bijvoorbeeld het MEE Buddyreizen om leerlingen zelfstandig te leren reizen met het openbaar vervoer.
In de verordening (artikel 7 lid 7) is bepaald dat de vervoersvoorziening kan worden voortgezet als een leerling met succes een training afrondt en zelfstandig leert reizen. Hiermee willen wij ouders extra stimuleren om hun kind deel te laten nemen aan een zelfstandigheidstraining. Deze training helpt de leerling niet alleen zelfstandig naar school te leren reizen, maar maakt het ook mogelijk om daarna zelfstandig naar andere bestemmingen te reizen. Hiermee is het een investering voor de leerling voor de toekomst.

1.2 De Verordening Leerlingenvervoer heeft een nieuwe opzet
Met de nieuwe opzet wordt duidelijker dat eerst het recht op een vervoersvoorziening wordt vastgesteld (beoordelingsfase) om vervolgens te onderzoeken welke vervoersvoorziening wordt verstrekt (onderzoeksfase).

1.3 *De verantwoordelijkheid voor het schoolbezoek van de leerling blijft ook in de nieuwe verordening bij de ouders*
De Verordening Leerlingenvervoer bevat criteria aan de hand waarvan ouders aanspraak kunnen maken op een vervoersvoorziening. Uitgangspunt daarbij is dat de verantwoordelijkheid voor het schoolbezoek van de leerling bij de ouders ligt.
Wij kijken naar de mogelijkheden van de ouder(s) om zelf (deels) in het vervoer van hun kind naar school te voorzien. In gesprek met de ouders kijken wij wat in de gegeven situatie gelet op de omstandigheden van het gezin in redelijkheid van ouders verwacht mag worden bij het vervoer van hun kind naar school.

2.1 De Verordening Leerlingenvervoer Wijchen 2022 gaat gelden voor alle aanvragen voor het nieuwe schooljaar 2022-2023
Hierdoor wordt rechtsongelijkheid voorkomen. Voor aanvragen voor het schooljaar 2021-2022 blijft de Verordening Leerlingenvervoer uit 2014 van kracht.

4.1 De beleidsregel is overbodig geworden
De in de beleidsregel opgenomen onderwerpen zijn nu opgenomen in de nieuwe verordening.

Tegenargumenten en risico's
1.1. Bij de bepaling van de kilometervergoeding voor eigen vervoer houden we geen rekening met de huidige gestegen brandstofprijzen
In de verordening hanteren wij €0,19 als kilometervergoeding voor eigen vervoer. Dit is het bedrag dat de VNG adviseert en dat ook belastingvrij verstrekt kan worden.

Financiële gevolgen
Aan de vaststelling van de Verordening Leerlingenvervoer gemeente Wijchen 2022 zijn geen financiële gevolgen verbonden.

Communicatie
De verordening zal na vaststelling op gebruikelijke wijze gepubliceerd worden op www.overheid.nl.

Geheimhouding:
Niet van toepassing.

Bijlagen:
1. Verordening Leerlingenvervoer gemeente Wijchen 2022 met toelichting

Verordening leerlingenvervoer gemeente Wijchen 2022

Besluit van de raad van de gemeente Wijchen tot vaststelling van de Verordening leerlingenvervoer gemeente Wijchen 2022

De raad van de gemeente Wijchen;
gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 12 april 2022;
gelet op artikel 4 van de Wet op het primair onderwijs, artikel 4 van de Wet op de expertisecentra en artikel 4 van de Wet op het voortgezet onderwijs;
besluit vast te stellen de volgende verordening:

Verordening leerlingenvervoer gemeente Wijchen 2022

Artikel 1. Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

a. aanvrager: ouder of meerderjarige handelingsbekwame leerling;
b. aangepast vervoer: vervoer per besloten busvervoer, schoolbusvervoer, taxi, taxibus, bustaxi of touringcar;
c. afstand: afstand tussen de woning en de school. De afstand wordt gemeten langs de kortste voor de leerling naar het oordeel van het college voldoende begaanbare en veilige weg;
d. begeleider: ouder of persoon die door de ouders wordt ingezet om de leerling tijdens het vervoer te begeleiden;
e. college: college van burgemeester en wethouders;
f. deskundige: onafhankelijk medisch of pedagogisch deskundige;
g. eigen vervoer: vervoer per eigen motorvoertuig, scootmobiel, bromfiets, scooter of (elektrische) fiets;
h. gehandicapte leerling: een leerling die door een structurele lichamelijke, verstandelijke, zintuiglijke of psychische handicap noch zelfstandig, noch onder begeleiding van het openbaar vervoer of eigen vervoer gebruik kan maken. Voor een psychische handicap geldt dat deze handicap moet zijn vastgesteld door een behandelaar en/of een medisch deskundige
i. inkomen:
   - Het in de aanslag inkomstenbelasting van het peiljaar vermelde verzamelinkomen of
   - het geregistreerd inkomen in een inkomensverklaring van de belastingdienst van het peiljaar;
j. leerling: de persoon die is ingeschreven bij een school zoals bedoeld onder s. in dit artikel en feitelijk en structureel in Wijchen verblijft;
k. leerlingenvervoer: door de gemeente bekostigde vervoersvoorziening van één of meer leerlingen;
l. ontwikkelingsperspectief: een voor de leerling van het primair onderwijs, speciaal onderwijs, voortgezet speciaal onderwijs dan wel voortgezet onderwijs vastgesteld plan als bedoeld in artikel 40a van de Wet op het primair onderwijs, artikel 41a van de Wet op de expertisecentra of artikel 26 van de Wet op het voortgezet onderwijs, dat door het bevoegd gezag en na op overeenstemming gericht overleg met de ouders is opgesteld. Ingeval van het speciaal en voortgezet speciaal onderwijs adviseert hierin de commissie voor de begeleiding dan wel de commissie van onderzoek;
m. OOGO: het Op Overeenstemming Gericht Overleg tussen het samenwerkingsverband en de gemeenten binnen het samenwerkingsverband als bedoeld in artikel 18a,

negende lid, van de Wet op het primair onderwijs en artikel 17a, negende lid, van de Wet op het voorgezet onderwijs;

n. openbaar vervoer: voor een ieder openstaand personenvervoer;
o. ouders: ouder(s), pleegouders, voogden of verzorgers van de leerling;
p. peiljaar: het tweede kalenderjaar voorafgaand aan het kalenderjaar waarin het schooljaar valt waarvoor vergoeding wordt gevraagd;
q. reistijd:
   - op de heenreis: de totale minimale reisduur vanaf het verlaten van de woning tot het bereiken van de schoollocatie;
   - op de terugreis: de totale minimale reisduur vanaf het verlaten van de schoollocatie tot het bereiken van de woning, plus een eventuele wachttijd voor het openbaar vervoer of maximaal 15 minuten bij gebruikmaking van aangepast vervoer;
r. samenwerkingsverband:
   1. voor het primair onderwijs: organisatie als bedoeld in artikel 18a van de Wet op het primair onderwijs;
   2. voor het speciaal en voortgezet speciaal onderwijs: organisatie als bedoeld in artikel 28a van de Wet op de expertisecentra; of
   3. voor het voortgezet onderwijs: organisatie als bedoeld in artikel 17a van de Wet op het voortgezet onderwijs;
s. school:
   1. In het primair onderwijs: de locatie van basisschool of speciale school voor basisonderwijs waar de leerling onderwijs volgt als bedoeld in de Wet op het primair onderwijs;
   2. In het speciaal onderwijs: de locatie van de school voor speciaal onderwijs of het speciaal onderwijs binnen een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs waar de leerling onderwijs volgt als bedoeld in de Wet op de expertisecentra;
   3. In het voortgezet speciaal onderwijs: de locatie van de school voor voortgezet speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs binnen een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs waar de leerling onderwijs volgt als bedoeld in de Wet op de expertisecentra; of
   4. In het voortgezet onderwijs: de locatie van school voor voortgezet onderwijs waar de leerling onderwijs volgt als bedoeld in de Wet op het voortgezet onderwijs;
t. schriftelijk: per brief of digitaal voor zover de aanvrager kenbaar heeft gemaakt dat hij langs deze weg voldoende bereikbaar is;
u. toegankelijke school: school waarop de leerling is aangewezen van de verlangde godsdienstige of levensbeschouwelijke richting dan wel de openbare school;
v. vervoer: openbaar vervoer, aangepast vervoer of eigen vervoer tussen de woning en de school dat plaatsvindt in aansluiting op het begin en einde van de schooldag volgens de schoolgids, tenzij de structurele handicap van een leerplichtige leerling die aansluiting onmogelijk maakt;
w. vervoersvoorziening:
   1. Vergoeding van de goedkoopst mogelijke wijze van openbaar vervoer voor de leerling en zo nodig diens begeleider; of
   2. Aanbieding van aangepast vervoer dat de gemeente verzorgt of doet verzorgen; of
   3. Gehele of gedeeltelijke vergoeding van de door het college noodzakelijk geachte vervoerkosten van de leerling en zo nodig diens begeleider;
x. woning: plaats waar de leerling feitelijk en structureel verblijft.

Artikel 2 OOGO

1. Het college neemt het leerlingenvervoer op als vast agendapunt in het OOGO.
2. Het college spant zich in om in het OOGO afspraken te maken met het samenwerkingsverband over:
    a. de spreiding van het onderwijsaanbod binnen het samenwerkingsverband en de vervoersmogelijkheden die hieruit voortvloeien;
    b. de deskundige die het college adviseert over de vervoersmogelijkheden van een leerling en het proces dat hierbij gevolgd wordt. De deskundige betrekt hierbij de zelfstandigheid, zelfredzaamheid en eigen kracht van ouders en leerling;
    c. de manier waarop invulling wordt gegeven aan de verwijzing van de leerling naar de voor hem best passende school met dien verstande, dat slechts een vervoersvoorziening door het college wordt gegeven naar de dichtstbijzijnde toegankelijke school;
    d. de manier waarop scholen ondersteund kunnen worden in hun informatievoorziening over het leerlingenvervoer aan ouders;
    e. de manier waarop vorm wordt gegeven aan een gezamenlijke verantwoordelijkheid om de vervoerskosten te beheersen;
    f. de invulling en frequentie van een overleg als bedoeld in het derde lid.
3. Het college organiseert periodiek een uitvoerend overleg met het samenwerkingsverband. In dit overleg worden de volgende onderwerpen besproken:
    a. de ontwikkelingen in het onderwijs, het gemeentelijk beleid leerlingenvervoer en het samenwerkingsverband;
    b. de manier waarop situaties als genoemd in artikel 8, tweede lid, kunnen worden voorkomen, dan wel op te heffen en dit onderwijs bij de dichtstbijzijnde school van de onderwijssoort waarop de leerling is aangewezen, aangeboden kan worden.

Artikel 3. Algemene bepalingen

1. Ouders zijn altijd zelf verantwoordelijk voor het schoolbezoek van hun kind.
2. Ouders kunnen een beroep doen op een vervoersvoorziening voor zover er naar het oordeel van het college geen of in onvoldoende mate sprake is van zelfstandigheid en zelfredzaamheid van de leerling.
3. Een vervoersvoorziening wordt alleen gegeven voor een feitelijk en structureel in de gemeente verblijvende leerling.
4. Een vervoersvoorziening wordt alleen gegeven voor het vervoer van de leerling van de woning naar de dichtstbijzijnde toegankelijke school en terug.
5. Een vervoersvoorziening voor een niet gehandicapte leerling in het primair onderwijs wordt alleen gegeven als de afstand naar de dichtstbijzijnde toegankelijke school meer is dan 6 kilometer.
6. Een vervoersvoorziening voor een leerling in het voortgezet onderwijs wordt alleen gegeven als de leerling gehandicapt is.
7. Een vervoersvoorziening wordt schriftelijk en op aanvraag door het college gegeven aan de ouder.
8. Als de leerling een meerderjarige en handelingsbekwame leerling is, wordt de vervoersvoorziening gegeven aan de leerling.
9. Aan het geven van een vervoersvoorziening kan het college nadere voorwaarden verbinden.
10. Een vervoersvergoeding hoeft niet kostendekkend te zijn.

11. Het college kan aan ouders een eigen bijdrage opleggen in de vorm van een drempelbedrag en/of een draagkrachtafhankelijke bijdrage. Weigering tot of nalatigheid in de betaling van de eigen bijdrage doet de aanspraak op de vervoersvoorziening vervallen.
12. Het college kan aan de uitvoering van deze verordening nadere regels stellen.

Artikel 4. Ten onrechte ontvangen vervoersvoorzieningen, misbruik en oneigenlijk gebruik

1. De aanvrager moet alle wijzigingen die van invloed kunnen zijn op de gegeven vervoersvoorziening onmiddellijk schriftelijk door geven aan het college. Ook de (ingangs)datum van de wijziging moet worden doorgegeven.
2. Het college bepaalt of een wijziging van invloed is op een gegeven vervoersvoorziening.
3. De vervoersvoorziening stopt onmiddellijk of vanaf de ingangsdatum van de wijziging als naar het oordeel van het college sprake is van een wijziging die van invloed is op de gegeven vervoersvoorziening.
4. De vervoersvoorziening stopt ook als een wijziging die mogelijk van invloed is op de gegeven vervoersvoorziening niet of niet tijdig wordt doorgegeven.
5. Na het stopzetten kan schriftelijk opnieuw een (andere) vervoersvoorziening worden gegeven.
6. Een besluit om een vervoersvoorziening te geven kan worden herzien, opgeschort of ingetrokken, als het college vaststelt dat:
    a. niet of niet meer is of wordt voldaan aan de voorwaarden en verplichtingen gesteld bij of krachtens deze verordening;
    b. beschikt is op grond van gegevens waarvan gebleken is dat die gegevens zodanig onjuist waren dat, waren de juiste gegevens bekend geweest, een ander besluit zou zijn genomen;
    c. de verstrekte vervoersvoorziening niet meer de meest passende vervoersvoorziening is;
    d. sprake is van onaanvaardbaar wangedrag door de leerling gedurende het verblijf in het aangepast vervoer; of
    e. het vervoeren van de leerling leidt tot een onveilige situatie in het aangepast vervoer voor de leerling zelf en/of voor andere leerlingen en/of de chauffeur.
7. Een ten onrechte genoten vervoersvergoeding wordt op grond van deze verordening van aanvrager teruggevorderd of verrekend met een andere (vervoers)vergoeding of uitkering die door het college aan aanvrager is of wordt gegeven.

AANVRAAG

Artikel 5. Aanvraagprocedure

1. Een aanvraag voor een vervoersvoorziening wordt schriftelijk door aanvrager ingediend bij het college via het daarvoor door het college beschikbaar gestelde aanvraagformulier.
2. Het ingediende aanvraagformulier moet volledig zijn ingevuld, door aanvrager zijn ondertekend en voorzien van alle op het formulier gevraagde bewijsstukken.
3. Op verzoek van het college geeft de aanvrager aanvullende informatie aan het college. Het gaat daarbij om informatie die het college nodig vindt voor de beoordeling van de aanvraag.
4. De informatie wordt alleen gebruikt voor het beoordelen van de aanvraag en/of voor

de uitvoering van het leerlingenvervoer.

5. Een aanvraag voor een vervoersvoorziening voor een volgend schooljaar moet uiterlijk op 31 mei van het voorgaande schooljaar zijn ingediend.
6. Een aanvraag voor een vervoersvoorziening tijdens een lopend schooljaar is tijdig ingediend als dit tenminste 8 weken voor de gewenste ingangsdatum door het college is ontvangen.
7. Als een vervoersvoorziening wordt gegeven geldt deze:
    a. bij een tijdig ingediende aanvraag voor een volgend schooljaar met ingang van het nieuwe schooljaar.
    b. bij een niet tijdig ingediende aanvraag voor een volgend schooljaar met ingang van een datum die zo dicht mogelijk aansluit bij de door de ouders verzochte datum
    c. bij een tijdig ingediende aanvraag voor een vervoersvergoeding tijdens een lopend schooljaar met ingang van de door de ouders verzochte datum, maar niet vóór de datum van ontvangst van de aanvraag;
    d. bij een niet tijdig ingediende aanvraag voor aangepast vervoer tijdens een lopend schooljaar met ingang van een datum die zo dicht mogelijk aansluit bij de door de ouders verzochte datum.

BEOORDELING

Artikel 6. Eigen kracht ouders

1. Een vervoersvoorziening anders dan een kilometervergoeding wordt alleen gegeven voor zover ouders naar het oordeel van het college het vervoer van hun kind niet op eigen kracht kunnen (laten) verzorgen.
2. Van ouders wordt verwacht dat zij vergaande aanpassingen doen om het vervoer van hun kind naar de school die de leerling bezoekt te kunnen te kunnen (laten) verzorgen.

Artikel 7. Zelfstandigheid, zelfredzaamheid en eigen kracht leerling

1. Een vervoersvoorziening wordt alleen gegeven voor zover de leerling naar het oordeel van het college niet in staat te achten is om zelfstandig of onder begeleiding naar school te gaan. Hierbij gaat het in ieder geval om lopen en (elektrisch) fietsen.
2. Een vervoersvoorziening wordt alleen gegeven als de leerling naar het oordeel van college niet in staat te achten is om zelfstandig of onder begeleiding gebruik te maken van het openbaar vervoer
3. Van het bepaalde in lid 1 en 2 is in ieder geval sprake als de niet gehandicapte leerling naar het voortgezet onderwijs gaat.
4. Bij iedere aanvraag wordt met de ouder en/of de leerling de weg naar zelfstandig reizen naar school besproken en vastgelegd.
5. Deelname weigeren aan een door het college aangeboden ondersteuningsaanbod om een leerling te leren zelfstandig te fietsen of gebruik te maken van het openbaar vervoer kan consequenties hebben voor het leerlingenvervoer.
6. Gedurende de periode dat de ondersteuning zoals bedoeld in lid 5 wordt gegeven kan een tijdelijke vervoersvoorziening worden gegeven.
7. Als de situatie niet veranderd, kan de vervoersvoorziening, na het succesvol deelnemen aan het door het college aangeboden ondersteuningsaanbod, worden voortgezet tot het kind de school verlaat.

Artikel 8. De dichtstbijzijnde toegankelijke school

1. Een vervoersvoorziening wordt alleen gegeven voor vervoer van de leerling naar de dichtstbijzijnde voor de leerling toegankelijke school binnen het samenwerkingsverband. De enige uitzondering hierop is als vervoer naar een verder weggelegen school voor de gemeente goedkoper is.
2. Als een vervoersvoorziening wordt gevraagd vanwege een specifieke onderwijskundige behoefte van de leerling naar een school op een grotere afstand, dan de dichtstbijzijnde toegankelijke school van de onderwijssoort waarop de leerling is aangewezen, kan deze slechts worden gegeven als is voldaan aan alle hierna genoemde voorwaarden:
    a. door ouders is naar het oordeel van het college met een verklaring van een deskundige voldoende aangetoond wat de specifieke en noodzakelijke onderwijskundige onderwijsbehoefte van de leerling is, en;
    b. door ouders is naar het oordeel van het college met een (toelaatbaarheids)verklaring van het Samenwerkingsverband voldoende aangetoond dat de dichtstbijzijnde school van de onderwijssoort waarop de leerling is aangewezen niet toegankelijk is vanwege het niet kunnen bieden van onderwijs in de specifieke en noodzakelijke onderwijskundige onderwijsbehoefte van de leerling.
    c. in het OOGO zijn afspraken gemaakt over de deskundige en is overleg gevoerd over het aanbod voor onderwijs bij de dichtstbijzijnde toegankelijke school van de onderwijssoort waarop de leerling is aangewezen als bedoeld in artikel 2, derde lid, aanhef en onder b.
3. De Tussenvoorziening van het Samenwerkingsverband kan worden aangemerkt als dichtstbijzijnde toegankelijke school mits voldaan is aan het bepaalde in lid 2 sub a en b.

Artikel 9. Afstandsgrens

1. Een vervoersvoorziening kan alleen worden gegeven als de afstand van de woning naar de dichtstbijzijnde toegankelijke school voor basisonderwijs, speciaal basisonderwijs, speciaal onderwijs meer bedraagt dan zes kilometer.
2. In afwijking van het eerste lid kan het college besluiten om geen afstandsgrens te hanteren als het gaat om een gehandicapte leerling.

Artikel 9a. Bepalen afstand

1. De afstand tussen het woonadres en het schooladres wordt gemeten via de routeplanner van de ANWB (op www.anwb.nl) met de instelling “kortste afstand” op het moment van beoordeling van de aanvraag.
2. Bij een afstand vanaf 10 kilometer wordt hierbij de optie ‘kortste route per auto’ toegepast, waarna het gemiddelde van zowel de heen- als terugreis wordt vastgesteld. De door deze routeplanner berekende kilometers geldt bij de beoordeling van de aanvraag en voor de bekostiging van leerlingenvervoer als de afstand.
3. Bij een afstand die korter is dan tien kilometer, wordt de optie ‘route per fiets’ toegepast.
4. Tijdelijke omleidingen bijv. door wegwerkzaamheden worden niet meegenomen bij het bepalen van de afstand.

Artikel 10. Schooltijden en wachttijden in het aangepast vervoer

1. Een vervoersvoorziening in de vorm van aangepast vervoer wordt gegeven voor de standaard schooldagen en schooltijden, zoals deze zijn opgenomen in de schoolgids van de school die de leerling bezoekt.
2. Als er volgens de schoolgids van de school die de leerling bezoekt sprake is van verschillende lesroosters binnen de vaste schooltijden, dan geldt een wachttijd van maximaal 3 klokuren, om aan te sluiten op het reguliere aangepaste vervoer.
3. Aangepast vervoer in afwijking van lid 1 en 2 is alleen mogelijk als de ouders naar het oordeel van het college voldoende bewijs overleggen waaruit blijkt dat de structurele handicap van een leerplichtige leerling vervoer in aansluiting op de standaard schooltijden en/of wachttijd zoals bedoeld in lid 1 en 2 onmogelijk maakt.
4. Als vervoer van de leerling in aansluiting op standaard schooltijden en/of de wachttijd zoals bedoeld in lid 1 en 2 tijdelijk onmogelijk is, wordt geen of slechts gedeeltelijk aangepast vervoer gegeven, tenzij het college heeft vastgesteld dat ouders onvoldoende eigen kracht hebben om dit vervoer zelf geheel of gedeeltelijk te (laten) verzorgen.

Artikel 11. Tijdelijk verblijf buiten de gemeente

1. Aan de ouders van een leerling, die als gevolg van een crisissituatie tijdelijk buiten de gemeente verblijft, kan een tijdelijke vervoersvoorziening voor een periode van maximaal zes weken worden gegeven, mits aan de volgende voorwaarden is voldaan:
    a. de leerling blijft zijn eigen school bezoeken, en;
    b. in de periode, voorafgaand aan het tijdelijke verblijf buiten de gemeente, is een vervoersvoorziening gegeven op grond van deze verordening en;
    c. de intentie bestaat dat de leerling terugkeert naar de oorspronkelijke gemeente.
2. Het besluit waarin de vervoersvoorziening is gegeven voorafgaand aan een tijdelijke vervoersvoorziening wordt opgeschort met ingang van de datum van tijdelijk verblijf buiten de gemeente en herleeft zodra de leerling terugkeert in de gemeente, tenzij de geldigheidsduur van dit besluit is verstreken.

Artikel 12. Stage

1. Voor vervoer naar een stageadres moet het stagecontract voordat de stage begint door ouders of school worden aangeleverd bij het college.
2. Vervoer naar een stageadres kan in principe alleen worden gegeven als er al een vervoersvoorziening is gegeven voor het vervoer van de leerling naar de school waar hij onderwijs volgt en alleen vanaf de woning naar het dichtstbijzijnde voor de leerling toegankelijke stageadres.
4. De vervoersvoorziening naar een stageadres kan alleen worden gegeven als ook wordt voldaan aan alle hierna genoemde voorwaarden:
    a. ouders en de leerling hebben onvoldoende eigen kracht om dit vervoer geheel of gedeeltelijk zelf te doen verzorgen;
    b. de stage onderdeel is van het onderwijsprogramma zoals opgenomen in de schoolgids van de school of in het stagecontract;
    c. bij aangepast vervoerde de stagetijden overeen komen met de reguliere schooltijden;
    d. bij aangepast vervoer de stage per dag plaatsvindt op één stageadres; en
    e. het stageadres is gelegen op de route van de woning naar de school en/of de afstand van de woning naar het stageadres is maximaal 20 kilometer.

Artikel 13. Weekeinde en vakantie

1. Een vervoersvoorziening voor het weekeinde en/of de vakantie kan alleen worden gegeven aan de in de gemeente wonende ouders van de leerling die, met het oog op het volgen van voor hem passend speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs in een internaat of pleeggezin verblijft.
2. Voor het weekeindevervoer van de leerling gaat het om de voor de, eenmaal per weekeinde gemaakte, reis van het internaat of het pleeggezin waar de leerling verblijft, naar de woning van de ouders en terug, voor zover de weekeinden niet vallen binnen de in het derde lid bedoelde schoolvakanties.
3. Voor het vakantievervoer van de leerling gaat het om de voor de, eenmaal per schoolvakantie van twee dagen of meer, gemaakte reis van het internaat of het pleeggezin waar de leerling verblijft, naar de woning van de ouders en terug, voor zover de vakantie voorkomt in de schoolgids van de school die de leerling bezoekt.
4. Voor weekeinde en vakantievervoer is artikel 17 lid 2 onder b niet van toepassing.

VERVOERSVOORZIENINGEN

Artikel 14. Fietsvergoeding.

1. Als een leerling in het primair onderwijs naar het oordeel van het college en op basis van deze verordening in aanmerking komt voor een vervoersvoorziening en de leerling kan naar het oordeel van het college, al dan niet onder begeleiding, gebruik maken van het vervoer per fiets, wordt een fietsvergoeding gegeven.
2. Aan de leerling in het voortgezet speciaal onderwijs die alleen met begeleiding kan fietsen wordt een fietsvergoeding gegeven.
3. De fietsvergoeding bedraagt 9 cent per kilometer.

Artikel 15. Vergoeding van de kosten van openbaar vervoer

1. Als de leerling naar het oordeel van het college en op basis van deze verordening in aanmerking komt voor een vervoersvoorziening en het college heeft vastgesteld dat de leerling niet zelfstandig en niet onder begeleiding kan fietsen, wordt een vergoeding gegeven op basis van de kosten van het openbaar vervoer, tenzij ouders kiezen voor eigen vervoer en dit eigen vervoer goedkoper is.
2. Het college kan aan het uitbetalen van de vergoeding van de kosten van openbaar vervoer de voorwaarde verbinden dat ouders vooraf of achteraf verantwoording afleggen, bijvoorbeeld door het indienen van door de vervoerder beschikbaar gestelde declaratie-overzicht.

Artikel 16. Vergoeding van de vervoerskosten van een begeleider

1. Als de leerling naar het oordeel van het college en op basis van deze verordening in aanmerking komt voor een vervoersvoorziening zoals bedoeld in artikel 14 of 15 kan ook een fietsvergoeding of een vergoeding op basis van de kosten van het openbaar vervoer van een begeleider van de leerling worden gegeven als:
    a. de leerling jonger dan negen jaar is en door de ouders naar het oordeel van het college voldoende wordt aangetoond dat de leerling niet in staat is zelfstandig van het openbaar vervoer of eigen vervoer gebruik te maken, en
    b. het een gehandicapte leerling betreft.
2. Als een begeleider meer dan één leerling tegelijk begeleidt, worden de vervoerskosten van de begeleider slechts éénmaal vergoed.

3. Voor toepassing van dit artikel wordt de leeftijd van de leerling als bedoeld in lid 1 onder a bepaald op 1 augustus van en voor het schooljaar waarop de vervoersvoorziening betrekking heeft.
4. Als begeleiding bij het fietsen vereist is, krijgt de begeleider een vergoeding van 9 cent per kilometer.
5. Als begeleiding in het openbaar vervoer vereist is, krijgt de begeleider de werkelijke kosten van de goedkoopste vorm van openbaar vervoer voor de heen- en terugreis vergoed. Voorwaarde hierbij is dat wordt aangetoond dat de begeleiding daadwerkelijk heeft plaatsgehad.
6. Als begeleiding in het vervoer vereist is, worden geen andere kosten dan in lid 4 en 5 benoemde vervoerskosten van de begeleider vergoed.
7. Als begeleiding in het aangepast vervoer vereist is, krijgt de begeleider de werkelijke kosten van de goedkoopste vorm van openbaar vervoer voor de terugreis vergoed. Voorwaarde hierbij is dat wordt aangetoond dat de begeleiding daadwerkelijk heeft plaatsgehad.

Artikel 17. Vergoeding van de kosten van eigen vervoer

1. Als de leerling naar het oordeel van het college en op basis van deze verordening in aanmerking komt voor een vervoersvoorziening kan het college een vergoeding geven van de kosten van eigen vervoer van één of meer leerlingen:
    a. op verzoek van ouders én
    b. als het college van oordeel is dat eigen vervoer goedkoper is dan de kosten van openbaar vervoer of openbaar vervoer met begeleiding.
2. De vergoeding van de kosten van eigen vervoer bedraagt:
    a. een bedrag op basis van de kosten van het openbaar vervoer van de leerling zelf als de leerling in aanmerking zou komen voor vergoeding van de kosten van openbaar vervoer. De kosten van een begeleider in het openbaar vervoer blijven hierbij buiten beschouwing.
    b. een bedrag op basis van een kilometervergoeding voor de auto als de leerling in aanmerking zou komen voor aangepast vervoer. Deze vergoeding bedraagt 19 cent per kilometer voor de heen-en terugreis.
    c. 19 cent per kilometer voor de heen-en terugreis als de onder b bedoelde leerling met een ander soort eigen vervoer dan de auto wordt vervoerd. Dit geldt niet voor vervoer met de fiets.
3. Aan ouders die op alle schooldagen zowel hun kind of kinderen als één of meer andere leerlingen tegelijk zelf vervoeren, dan wel laten vervoeren, wordt éénmaal de vergoeding gegeven zoals bedoeld in lid 2 sub b en c.
4. Aan ouders die hun kind of kinderen laten vervoeren door andere ouders, wordt geen vergoeding gegeven.
5. Aan ouders die gezamenlijk zorgen voor het zelf vervoeren van hun kinderen door ieder een of meerdere dagen of dagdelen te vervoeren, dan krijgen ouders ieder een vergoeding zoals bedoeld in lid 2 voor de dagen/dagdelen dat zij zorgdragen voor het vervoer.

Artikel 18. Aangepast vervoer

1. Aan de gehandicapte leerling die niet zelfstandig en ook niet onder begeleiding gebruik kan maken van het openbaar vervoer of fiets kan een vervoersvoorziening in de vorm van aangepast vervoer worden gegeven.
2. Aan de niet-gehandicapte leerling kan alleen aangepast vervoer worden gegeven als de eigen kracht van ouders en/of de leerling naar het oordeel van het college in

onvoldoende mate aanwezig is, en

a. De leerling naar het oordeel van het college niet of niet in voldoende mate in staat is gebleken om het gebruik van het openbaar vervoer of eigen vervoer aan te leren, of
b. De leerling met gebruikmaking van openbaar vervoer naar school of terug, meer dan anderhalf uur (enkele reis) onderweg is en de reistijd met aangepast vervoer tot 50% of minder van de reistijd per openbaar vervoer kan worden teruggebracht. De feitelijke reistijd per aangepast vervoer hoeft niet korter te zijn dan de reistijd per openbaar vervoer.
c. openbaar vervoer ontbreekt, tenzij de leerling naar het oordeel van het college al dan niet onder begeleiding gebruik kan maken van het vervoer per fiets.

2. Ouders zijn ook tijdens het aangepast vervoer verantwoordelijk voor het gedrag van hun minderjarig kind.

Artikel 19. Een andere passende vervoersvoorziening

Als de leerling naar het oordeel van het college in aanmerking komt voor een vervoersvoorziening, kan het college na overleg met aanvrager een vergoeding geven voor een andere passende voorziening die goedkoper is dan of waarvan de kosten gelijk zijn aan de vervoersvoorziening waarvoor de leerling in aanmerking komt.

Artikel 20. Andere vergoedingen

Geen of een lagere vervoersvergoeding wordt gegeven als de aanvrager of de leerling een andere vergoeding van de reiskosten heeft of kan krijgen.

Artikel 21. Eigen bijdrage in de vorm van een drempelbedrag

1. Het drempelbedrag bestaat uit de kosten van het openbaar vervoer voor de heen- en terugreis van de leerling tot aan de kilometergrens van 6 kilometer.
2. Het drempelbedrag geldt per leerling en komt voor rekening van de ouders waarvan het gezamenlijk inkomen in het peiljaar meer bedraagt dan € 27.900.
3. Het drempelbedrag geldt alleen voor de ouders van een leerling die een school voor basisonderwijs of een speciale school voor basisonderwijs bezoekt.
4. Als het college het vervoer verzorgt of laat verzorgen betalen ouders per leerling per schooljaar het drempelbedrag.
5. Als een vervoersvoorziening in de vorm van een vergoeding wordt gegeven, dan wordt het drempelbedrag per leerling per schooljaar in mindering gebracht op de vergoeding.
6. Het gezamenlijk inkomen zoals benoemd in lid 2 wordt jaarlijks geïndexeerd zoals wettelijk bepaald en conform de opgave van de VNG.
7. De kosten voor openbaar vervoer, genoemd in dit artikel, zijn de kosten van openbaar vervoer die bij gebruik van de OV-chipkaart of een andere binnen de gemeente geldende OV-betaalmogelijkheid voor de afstand van 6 kilometer retour redelijkerwijs zouden worden gemaakt, ongeacht de aanwezigheid van openbaar vervoer of het daadwerkelijk gebruik ervan. Bij het bepalen van de kosten wordt rekening gehouden met de kortingen die voor de leerling binnen het systeem kunnen gelden.
8. Dit artikel is niet van toepassing op de gehandicapte leerling.

Artikel 22. Draagkrachtafhankelijke eigen bijdrage

1. Ouders moeten een eigen bijdrage betalen als de afstand van de woning naar de

dichtstbijzijnde toegankelijke basisschool meer dan twintig kilometer is. Dit geldt niet als het om een SBO gaat.
2. De hoogte van de draagkrachtafhankelijke eigen bijdrage is afhankelijk van het gezamenlijk inkomen van ouders in het peiljaar. Deze eigen bijdrage is maximaal de kosten van de vervoersvoorziening.
3. Het gezamenlijk inkomen van ouders wordt conform de opgave van de VNG jaarlijks geïndexeerd zoals wettelijk bepaald.
4. De eigen bijdrage wordt berekend per gezin en bedraagt in 2021:

Inkomen in euro's	*Eigen bijdrage in euro's per gezin*
0-36.900	Nihil
36.900-43.650	145
43.650-50.400	630
50.400-56.700	1.170
56.700-64.800	1.715
64.800-71.100	2.300
71.100 en verder	Voor elke extra € 5.000: € 550 erbij

5. Dit artikel is niet van toepassing op de gehandicapte leerling.

SLOTBEPALINGEN

Artikel 23. Nadere regels en hardheidsclausule

1. In gevallen, de uitvoering van deze verordening betreffend, waarin deze verordening niet voorziet, beslist het college.
2. Het college kan nadere regels en/of beleidsregels stellen voor de uitvoering van deze verordening.
3. Het college kan in bijzondere gevallen, het vervoer voor onderwijs aangaande, ten gunste van de leerling afwijken van de bepalingen van deze verordening als de toepassing van de verordening tot onbillijkheden van overwegende aard leidt.

Artikel 24. Intrekking oude regeling

De Verordening Leerlingenvervoer 2014 gemeente Wijchen wordt ingetrokken.

Artikel 25. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking op 24 mei 2022 en is van toepassing op alle aanvragen die betrekking hebben op het schooljaar 2022-2023 en daarna.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening leerlingenvervoer gemeente Wijchen 2022.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 24 mei 2022.

De voorzitter,
M. van Beek

De griffier
L. Berendsen

Toelichting bij de Verordening leerlingenvervoer gemeente Wijchen 2022

Algemeen

Ieder kind heeft recht op passend onderwijs. In sommige gevallen is de afstand naar de school groot, of kan het kind wegens zijn structurele handicap niet zelfstandig naar school. Ouders kunnen dan een beroep doen op de Verordening leerlingenvervoer.

Wettelijke plicht
De raad heeft de wettelijke plicht een regeling vast te stellen voor het leerlingenvervoer. In artikel 4, eerste lid, van de Wet op het primair onderwijs (hierna: WPO), artikel 4, eerste lid, van de Wet op het voortgezet onderwijs (hierna: WVO) en artikel 4, eerste lid, van de Wet op de expertisecentra (hierna: WEC), heet het 'de bekostiging van de door het college noodzakelijk te achten vervoerskosten ten behoeve van het schoolbezoek'. Het gaat hierbij zowel om scholen voor basisonderwijs, speciaal basisonderwijs, (voortgezet) speciaal onderwijs en regulier voortgezet onderwijs die zijn aangesloten bij samenwerkingsverbanden primair of voortgezet onderwijs, als om instellingen voor cluster 1 en cluster 2.
De Verordening leerlingenvervoer geeft uitvoering aan de taakstelling van de gemeentebesturen.
Naast voorschriften voor de wijze waarop ouders de aanvraag kunnen indienen, bevat deze verordening criteria aan de hand waarvan ouders aanspraak kunnen maken op een vervoersvoorziening. Uitgangspunt daarbij is dat de verantwoordelijkheid voor het schoolbezoek van de leerling bij de ouders blijft.

Vervoersvoorziening
In de Verordening leerlingenvervoer wordt het begrip 'vervoersvoorziening' gehanteerd. Dat houdt in dat er niet altijd sprake is van een betaling. Zo is ook een voorziening mogelijk in de vorm aangepast vervoer, dat de gemeente verzorgt of doet verzorgen. Het college van burgemeester en wethouder (hierna: het college) bepaalt in welke vorm de voorziening wordt verstrekt. Het vervoer dient echter te allen tijde passend te zijn.

Uitgangspunt van de regeling is vergoeding van het openbaar vervoer. Wanneer de leerling door zijn structurele handicap geen gebruik kan maken van het openbaar vervoer, zelfs niet met begeleiding, is aangepast vervoer mogelijk, voor zover ouders niet zelf kunnen (laten) vervoeren.
Als ouders aangeven hun kind zelf te willen vervoeren moeten ze hiervoor een verzoek te doen aan het college. De vergoeding van het vervoer is vervolgens gebaseerd op de vervoersvoorziening waar de ouders voor in aanmerking komen. Het college kan toestemming weigeren op grond van de kosten.

Drempelbedrag en draagkrachtafhankelijke bijdrage
De gemeente kan ouders van een leerling die een school voor basisonderwijs of een speciale school voor basisonderwijs bezoekt een drempelbedrag in rekening brengen. De ouderlijke bijdrage is hierbij gekoppeld aan de door de gemeente vastgestelde kilometergrens, dat wil zeggen de afstand van de woning tot de dichtstbijzijnde toegankelijke school waarboven aanspraak kan bestaan op leerlingenvervoer. In de Verordening leerlingenvervoer is deze grens vastgesteld op zes kilometer (zie artikel 9). De ouderlijke bijdrage is dan gelijk aan de kosten van het openbaar vervoer over deze afstand. Het drempelbedrag wordt per leerling in rekening gebracht.
Daarnaast kan de gemeente een bijdrage vragen aan ouders van leerlingen die een school voor basisonderwijs bezoeken die meer dan twintig kilometer van de woning is gelegen. Deze bijdrage is afhankelijk van de financiële draagkracht en wordt per gezin geheven (zie verder de artikelen 21 en 22).

Artikelsgewijs
Alleen de artikelen die een toelichting nodig hebben, worden hieronder behandeld.

Artikel 1. Definities

Afstand

De afstand dient consequent te worden gemeten. In artikel 9a wordt dit nader uitgewerkt.

De route hoeft overigens niet in alle gevallen toegankelijk te zijn voor gemotoriseerd verkeer, volgens een uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State ((hierna: Afdeling) ABRvS 12 juni 1995, nr. R03.93.5575). Ook kan de route – en daarmee de afstand – op de heenweg verschillen van die van de terugweg (zie ABRvS 27 december 1989, nr. R03.88.7309).

Begeleider

Wanneer een leerling begeleiding nodig heeft tijdens het vervoer, is dat een verantwoordelijkheid van de ouders. Zij zijn en blijven verantwoordelijk voor de schoolgang van hun kind. Werk van ouders of anderszins ontslaat ouders niet van deze verantwoordelijkheid. Wanneer ouders zelf niet in staat zijn om begeleiding te bieden, is het hun verantwoordelijkheid iemand te zoeken, die deze taak van hen hetzij tijdelijk en/of deeltijds overnemen.

Gehandicapte leerling

Een leerling die door een structurele lichamelijke, verstandelijke, zintuiglijke of psychische handicap niet of niet zelfstandig van het openbaar vervoer of eigen vervoer zoals de fiets gebruik kan maken, wordt aangemerkt als een gehandicapte leerling in de zin van de Verordening leerlingenvervoer.

Wanneer een leerling, ondanks zijn handicap wél zelf kan reizen met het openbaar vervoer, is deze in de zin van de Verordening leerlingenvervoer géén gehandicapte leerling. De beperking die de leerling door de handicap ervaart moet structureel van aard zijn, in ieder geval langer dan drie maanden duren. Wanneer de beperking behandelbaar en/of met medicijnen te verbeteren is, is er geen sprake van een beperking in de zin van deze verordening. Van een beperking in deze verordening is dus alleen sprake wanneer deze structureel en niet behandelbaar is.

Inkomen

Als peiljaar voor het inkomen moet op grond van de WPO (artikel 4, zevende lid) worden aangemerkt het tweede kalenderjaar voorafgaand aan het kalenderjaar waarin het schooljaar waarvoor bekostiging van de vervoerskosten wordt gevraagd, begint. Bepalend is het verzamelinkomen van het huishouden waarin de leerling leeft, dat af te lezen is van de aanslag inkomstenbelasting. Bij het ontbreken van een aanslag inkomstenbelasting wordt uitgegaan van het bij de Belastingdienst geregistreerde inkomen. Bij het opvragen van de Inkomensverklaring vermeldt de Belastingdienst het bij de Belastingdienst geregistreerde inkomen, dan wel het verzamelinkomen ingeval er aangifte is gedaan. Omdat een inkomensverklaring eenvoudiger is, heeft dit de voorkeur.

Leerling

Voor basisscholen en speciale scholen voor basisonderwijs geldt dat kinderen de leeftijd van vier jaar moeten hebben bereikt om als leerling te worden toegelaten (artikel 39, eerste lid, van de WPO). In het derde lid van artikel 39 van de WPO is bepaald dat kinderen vanaf drie jaar en tien maanden ten hoogste vijf dagen (schoolgewenningsdagen) de basisschool mogen bezoeken. Deze kinderen zijn echter geen leerlingen in de zin van de wet, en de ouders kunnen dan ook geen aanspraak maken op een vervoersvoorziening.

Voor het (voortgezet) speciaal en voortgezet onderwijs geldt dat ouders van leerlingen die zijn toegelaten tot scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs of voortgezet onderwijs aanspraak kunnen maken op een vervoersvoorziening als wordt voldaan aan

de voorwaarden van de Verordening leerlingenvervoer. De leeftijd van de leerling is hierbij niet van belang.

Een belangrijke uitzondering vormen leerlingen die rijdende scholen bezoeken voor kinderen van kermisexploitanten of van circusmedewerkers (Titel B van het Besluit trekkende bevolking WPO). Ouders van leerlingen die deze scholen bezoeken kunnen geen aanspraak maken op een vervoersvoorziening. De kosten voor noodzakelijk vervoer van deze leerlingen ten behoeve van het schoolbezoek vormen onderdeel van de materiële instandhouding van die scholen.

OOGO
Artikel 18a, negende lid, van de WPO en artikel 17a, negende lid, van de WVO bepalen, dat samenwerkingsverbanden en gemeenten met elkaar een Op Overeenstemming Gericht Overleg (hierna: OOGO) moeten voeren met als doel om een ondersteuningsplan vast te stellen. Het samenwerkingsverband en het college overleggen, elk vanuit de eigen verantwoordelijkheid, met elkaar ten minste over:

- de vraag hoe de aansluiting tussen de ondersteuning in het onderwijs en de (jeugd)zorg vanuit de gemeente het beste tot stand kan komen;
- het leerlingenvervoer;
- de leerplicht;
- de onderwijshuisvesting.

Het overleg moet leiden tot een goede afstemming en samenwerking tussen het samenwerkingsverband en de gemeente.

Openbaar vervoer
Bij de definiëring van het begrip 'openbaar vervoer' is aangesloten bij de begripsomschrijving zoals deze is vastgelegd in artikel 1 van de Wet personenvervoer 2000, met uitzondering van de zinsnede 'volgens een dienstregeling'; zodoende kan ook de regiotaxi desgewenst als een vorm van openbaar vervoer worden beschouwd.

Ouders
De omschrijving volgt de begripsbepalingen van de WPO en de WEC.
Ook pleegouders zijn aan te merken als verzorgers en vallen daarmee onder het begrip 'ouders'.

Reistijd
De omschrijving van het begrip 'reistijd' is van belang om de tijd die een leerling met het openbaar vervoer onderweg is te kunnen vergelijken met de tijd die nodig is om diezelfde leerling met aangepast vervoer naar en van school te vervoeren. Immers, wanneer de leerling met gebruikmaking van openbaar vervoer naar school of terug meer dan anderhalf uur onderweg is én de reistijd met aangepast vervoer tot 50% of minder van de reistijd per openbaar vervoer kan worden teruggebracht, kan de leerling in aanmerking komen voor aangepast vervoer (artikel 18, eerste lid, aanhef en tweede lid onder b).

De praktijk leert dat leerlingen, ongeacht de manier waarop zij de afstand naar school overbruggen, gemiddeld tien minuten voor de aanvang van de lessen op het schoolplein aankomen. Daarom wordt de tijd vanaf het bereiken van de schoollocatie uit gesloten van de reistijd. De eventuele wachttijd voor het openbaar vervoer aan het einde van de schooldag wordt wel meegerekend. Wanneer een leerling met aangepast vervoer wordt vervoerd, is er tijd nodig de school te verlaten en in de taxi(bus) te stappen. Het is in dit geval dan ook redelijk enige tijd (tien minuten) op te tellen bij de berekende duur van de rit. Deze periode is ook volgens de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State redelijk (ABRvS 5 oktober 1990, nr. R03.90.6236/86538).

Naast deze tien minuten is er vrijwel altijd sprake van een wachttijd, voordat de reis van een leerling werkelijk aanvangt. Veelal moeten leerlingen aan het einde van de schooldag

wachten tot het aangepast vervoer na aankomst vertrekt. Er wordt dan gewacht op andere leerlingen van die school. Indien meerdere scholen in één route gecombineerd worden, kan datzelfde zich nogmaals voordoen wanneer er bij de volgende school gewacht moet worden op andere leerlingen. De totale tijd, dat een leerling aan het einde van de schooldag moet wachten op of in het aangepast vervoer kan op deze manier flink oplopen.

Samenwerkingsverband
Onder 1
Een samenwerkingsverband primair onderwijs omvat volgens artikel 18a van de WPO alle binnen een bepaald aaneengesloten gebied gelegen vestigingen van basisscholen, speciale scholen voor basisonderwijs, scholen voor speciaal onderwijs en scholen voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs, voor zover daaraan speciaal onderwijs wordt verzorgd, behorend tot cluster 3 en cluster 4. Een uitzondering vormen vestigingen van scholen waarvoor het bestuur is aangesloten bij een landelijk samenwerkingsverband.
Scholen voor speciaal onderwijs of scholen voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs, behorend tot cluster 3 en cluster 4, die geen vestigingen hebben in het gebied van het samenwerkingsverband, kunnen toch deelnemen aan dit samenwerkingsverband.
Instellingen behorend tot cluster 1 en cluster 2 behoren niet tot het samenwerkingsverband.

Onder 3
Een samenwerkingsverband voortgezet onderwijs omvat volgens artikel 17a van de WVO alle binnen een bepaald aaneengesloten gebied gelegen vestigingen van scholen voor voortgezet onderwijs, scholen voor voortgezet speciaal onderwijs en scholen voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs, voor zover daaraan voortgezet speciaal onderwijs wordt verzorgd, behorend tot cluster 3 en cluster 4. Een uitzondering vormen vestigingen van scholen waarvoor het bestuur is aangesloten bij een landelijk samenwerkingsverband.
Scholen voor voortgezet speciaal onderwijs of scholen voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs, behorend tot cluster 3 en cluster 4, die geen vestigingen hebben in het gebied van het samenwerkingsverband, kunnen toch deelnemen aan dit samenwerkingsverband.
Instellingen behorend tot cluster 1 en cluster 2 behoren niet tot het samenwerkingsverband.

School
Onder 1
In de WPO gaat het om basisscholen en scholen voor speciaal basisonderwijs.

Onder 2
In de WEC gaat het om onderwijs aan dove kinderen of slechthorende kinderen, kinderen met ernstige spraakmoeilijkheden, visueel gehandicapte kinderen, lichamelijk gehandicapte kinderen, langdurig zieke kinderen, zeer moeilijk lerende kinderen, zeer moeilijk opvoedbare kinderen, meervoudig gehandicapte kinderen en kinderen in scholen verbonden aan pedologische instituten.

De WEC onderscheidt de volgende clusters:
Cluster 1: onderwijs aan visueel gehandicapte kinderen dan wel meervoudig gehandicapte kinderen met deze handicap,
Cluster 2: onderwijs aan dove kinderen, slechthorende kinderen en kinderen met ernstige spraakmoeilijkheden dan wel meervoudig gehandicapte kinderen met een van deze handicaps,
Cluster 3: onderwijs aan langdurig zieke kinderen met een lichamelijke handicap, lichamelijk gehandicapte kinderen en zeer moeilijk lerende kinderen dan wel meervoudig gehandicapte kinderen met een van deze handicaps en
Cluster 4: onderwijs aan langdurig zieke kinderen anders dan met een lichamelijke

handicap, zeer moeilijk opvoedbare kinderen en kinderen in scholen verbonden aan pedologische instituten.

Het onderwijs van cluster 1 en cluster 2 wordt gegeven in instellingen. Deze instellingen vallen ook onder het begrip 'school'.

Onder 3
In de WVO gaat het om scholen voor voorbereidend wetenschappelijk onderwijs (hierna: vwo), hoger algemeen vormend onderwijs (hierna: havo), voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (hierna: vmbo) en pro.
Leerwegondersteunend onderwijs is geen aparte schoolsoort, maar betreft extra ondersteuning aan leerlingen in het vmbo.

Toegankelijke school
Leerlingen kunnen op grond van hun lichamelijke of geestelijke toestand zijn aangewezen op een bepaalde school.
In de WPO is bepaald dat het samenwerkingsverband primair onderwijs beoordeelt of een leerling toelaatbaar is tot een speciale school voor basisonderwijs in het samenwerkingsverband of tot het speciaal onderwijs van cluster 3 en cluster 4 (artikel 18a, zesde lid, van de WPO). Het samenwerkingsverband laat zich daarbij adviseren door deskundigen.

De WVO kent een dergelijke bepaling: het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs beoordeelt of een leerling toelaatbaar is tot het voortgezet speciaal onderwijs (artikel 17a, zesde lid, van de WVO). Ook hier geldt dat het samenwerkingsverband zich daarbij laat adviseren door deskundigen.

Vooralsnog bepaalt de regionale verwijzingscommissie de toelaatbaarheid tot het praktijkonderwijs (artikel 10g van de WVO) en beslist of een leerling op leerwegondersteunend onderwijs is aangewezen (artikel 10e van de WVO). Met ingang van 1 augustus 2015 wordt het praktijkonderwijs en het leerwegondersteunend onderwijs in het passend onderwijs geïntegreerd; dan beslist het samenwerkingsverband of een leerling toelaatbaar is tot het praktijkonderwijs of is aangewezen op leerwegondersteunend onderwijs.

Voor instellingen voor cluster 1 en cluster 2 geldt een afwijkende procedure. In de WEC is bepaald dat de commissie van onderzoek beoordeelt of een leerling in aanmerking komt voor het onderwijs op de instelling óf op begeleiding vanuit de instelling, waarbij de leerling dan is ingeschreven op een andere school (artikel 41, tweede lid, van de WEC).

Vervoer
Het vervoer vindt plaats in aansluiting op het begin en einde van de schooldag, zoals aangegeven in de schoolgids van de school. Alleen wanneer de leerplichtige leerling door een structurele handicap slechts een deel van het onderwijsprogramma kan volgen, kan in een voorkomend geval tijdens de schooltijd vervoerd worden. Sociale omstandigheden, lichamelijke problemen van tijdelijke aard of leeftijd zijn geen grond voor het vervoer tijdens schooltijd.

Met afwijkende roosters, zoals deze voorkomen in het voortgezet onderwijs, kan in beginsel geen rekening gehouden worden. De vervoerskosten zouden dan te hoog oplopen.

Vervoersvoorziening
De wet bepaalt dat de gemeenten het vervoer zelf kunnen verzorgen, dan wel doen verzorgen. In de begripsbepaling 'vervoersvoorziening' is dit nader uitgewerkt.

Woning
Onder 'woning' wordt verstaan: de plaats waar de leerling structureel en feitelijk verblijft. Hierbij is het niet relevant in welke gemeente de ouders en/of het kind staan ingeschreven.

Wanneer de leerling tijdelijk in een andere gemeente verblijft, bijvoorbeeld in verband met noodzakelijke opvang, dient een aanvraag voor een vervoersvoorziening bij die gemeente ingediend te worden. Vakantie van de ouders geldt overigens niet als reden voor noodzakelijke opvang van de leerling elders.

Het adres waar kinderen een bepaalde tijd vóór aanvang en/of na afloop van de schooldag worden opgevangen (de buitenschoolse opvang) valt in beginsel niet onder het begrip 'woning'.

Artikel 2. OOGO
Eerste en tweede lid
In de Wet passend onderwijs is bepaald dat samenwerkingsverbanden over het ondersteuningsplan OOGO voeren met de gemeente(n). Immers, het beleid van samenwerkingsverbanden en dat van gemeenten kan over en weer gevolgen hebben. Zo is de gemeente, behalve voor het leerlingenvervoer, ook verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van de leerplicht, de onderwijshuisvesting en het achterstandenbeleid. Bovendien is de gemeente sinds 1 januari 2015 verantwoordelijk voor de zorg voor jeugd.

Het leerlingenvervoer is één van de thema's die bij het OOGO ter sprake komt. In het ondersteuningsplan wordt aangegeven op welke scholen extra ondersteuning wordt geboden en welke tussenvoorzieningen er worden gecreëerd. Hiervan is een helder overzicht nodig, waaruit duidelijk valt op te maken wat de gevolgen zijn voor het vervoer van leerlingen.

Gemeenten zijn bij het op overeenstemming gerichte overleg én bij de voorbereiding daarvan met de scholen in gesprek. De partijen zijn zodoende van elkaars inspanningen en beleid op de hoogte.

Advies van deskundigen
Het is voor een gemeente bij een aanvraag om een vergoeding leerlingenvervoer niet altijd duidelijk wat een kind met het oog op zelfstandig reizen kan. Het onderzoek daarnaar kan bepalend zijn voor het recht op een vergoeding en in andere gevallen bepalend zijn voor de vraag welke vervoerskostenvergoeding er wordt verstrekt. Daarmee is het een belangrijk onderdeel van de behandeling van een aanvraag. De mening van ouders en het advies van de school helpen niet altijd in voldoende mate. Een onafhankelijk onderzoek is soms noodzakelijk. De kosten hiervan komen voor rekening van de gemeente.

Adviezen kunnen in ieder geval worden gegeven door:
- een pedagogisch deskundige;
- de commissie voor de begeleiding, ingesteld door een of meer scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs van cluster 3 en cluster 4;
  de commissie van onderzoek, ingesteld door een of meer instellingen van cluster 1 en cluster 2;
  de ambulante begeleider van de leerling;
  de directeur van de school;
  het samenwerkingsverband;
- de jeugdgezondheidsdienst;
- de geneeskundige dienst;
- een sociaal-medische adviesdienst;
- een medicus gespecialiseerd in de betreffende handicap;

- een orthopedagoog;
- kinderpsycholoog.

Om een zo objectief mogelijk advies te verkrijgen is het van belang gerichte vragen te stellen en te verzoeken de antwoorden te motiveren.

De raad kan ook een commissie van advies instellen, al dan niet in samenwerking met andere gemeenten. Een onafhankelijk advies is op deze wijze gegarandeerd. De kosten verbonden aan een dergelijke commissie worden uiteraard door de (samenwerkende) gemeenten gedragen.
Wanneer advies nodig is over deelaspecten van het vervoer – bijvoorbeeld over de vraag of de route veilig is – kan dit worden ingewonnen bij deskundigen op het terrein van het desbetreffende deelaspect, bijvoorbeeld de (verkeers)politie.

In het OOGO wordt afgesproken door wie het college zich laat adviseren.

Derde lid
Naast het wettelijk verplichte OOGO, waar beleidsmatige afspraken worden gemaakt, spreekt het college met het samenwerkingsverband een periodiek uitvoerend overleg af. In dit overleg houden beiden elkaar op de hoogte van de ontwikkelingen in beleid en uitvoering (bijvoorbeeld ontwikkelingen rondom (jonge kind)arrangementen en observaties). Dit overleg versterkt de onderlinge samenwerking.
Wanneer het samenwerkingsverband een leerling een schoolverwijzing geeft, waardoor de leerling ver moet reizen (bijvoorbeeld voor arrangementen of symbiose-onderwijs), wordt in dit overleg besproken, wat er op korte en lange termijn gedaan kan worden om het specifieke onderwijsaanbod dichter bij huis te organiseren. Slechts door het maken van afspraken hierover kan een gemeente besluiten het vervoer naar de (tijdelijke) ver weg gelegen school te vergoeden (artikel 8, vierde lid).

Artikel 3. Algemene bepalingen
Eerste lid
De verantwoordelijkheid voor het schoolbezoek blijft ingevolge de Leerplichtwet in alle gevallen bij de ouders liggen. Deze verantwoordelijkheid kan door de ouders niet op- of overgedragen worden aan de gemeente. De wettelijke regeling, noch de gemeentelijke verordening beperkt deze verantwoordelijkheid van de ouders. Het gesprek met de ouder gaat over wat ze zelf kunnen betekenen bij het schoolbezoek van hun kind.

Vierde lid
De vervoersvoorziening heeft betrekking op het vervoer tussen de woning en de school. Een vergoeding van het vervoer naar een opvanglocatie, zorglocatie, buitenschoolse voorziening of andere instelling anders dan een school zijn uitgesloten voor een vergoeding.

Negende lid
Aan de verstrekking van een vervoersvoorziening kan het college voorwaarden verbinden. Zo kan het college bepalen, dat, bijvoorbeeld in het kader van het streven naar zelfredzaamheid, in de winterperiode een vergoeding van de kosten van het aangepast vervoer wordt verstrekt, onder de voorwaarde dat in de andere maanden met de fiets of het openbaar vervoer wordt gereisd en dat hiervoor wordt geoefend en/of wordt deelgenomen aan een project met dit doel.

Elfde lid
Ook als het college het vervoer zelf verzorgt of laat verzorgen, kan het van ouders aan wie slechts een gedeeltelijke bekostiging van de vervoerskosten toekomt, verlangen een eigen bijdrage te betalen voor het vervoer van hun leerlingen (artikel 6, tweede lid). Indien de ouders weigeren de bijdrage te betalen of nalatig hierin zijn leidt dit tot het vervallen van de aanspraak op de bekostiging dan wel, indien gebruik wordt gemaakt van bijvoorbeeld een taxi (busje), tot stopzetting van het vervoer.

Twaalfde lid
Nadere regels zijn een uitwerking van beleidsregels of verordeningen.

Artikel 4. Ten onrechte ontvangen vervoersvoorzieningen, misbruik en oneigenlijk gebruik
Eerste lid
Ouders of de meerderjarige en handelingsbekwame leerling zijn verplicht wijzigingen die van directe invloed zijn op de toegekende vervoersvoorziening zo snel mogelijk door te geven aan het college.

Van invloed op de vervoersvoorziening zijn onder andere:
- wijziging in het woonadres van de leerling, bijvoorbeeld door verhuizing;
- verandering van school (bijvoorbeeld van speciaal onderwijs naar voortgezet speciaal onderwijs);
- wijziging van het adres van de school;
- wijziging van de schooltijden;
- verandering van de reistijd, bijvoorbeeld door een wijziging in het openbaar vervoer;
- wijziging in de gezinssituatie, in verband met het al dan niet kunnen begeleiden van leerlingen.

Van ouders van leerlingen die een school voor basisonderwijs of een speciale school voor basisonderwijs bezoeken kan in bepaalde gevallen, afhankelijk van het inkomen, een bijdrage worden gevraagd (zie de artikelen 21 en 22). Deze bijdrage kan worden verrekend met de eventuele vergoeding. Een wijziging in het inkomen van deze ouders heeft in principe geen invloed op de vergoeding van de vervoerskosten voor datzelfde jaar. Indien echter sprake is van een structurele daling in het inkomen van de ouders kan het college, vooruitlopend op een komend schooljaar, de vergoeding aanpassen.

zesde lid
Het college kan, zonder dat ouders of meerderjarige en handelingsbekwame leerling iets hebben doorgegeven, zelf wijzigingen constateren die van invloed kunnen zijn op de vervoersvoorziening. Daarbij kan blijken dat ten onrechte bekostiging is verstrekt. Het zesde lid biedt in dergelijke situaties een kapstok om de ten onrechte betaalde bekostiging terug te vorderen of in mindering te brengen bij eventueel nieuw te verstrekken bekostiging (zie ABRvS 25 januari 2017, ECLI:NL:RVS:2017:165).

Het college kan een leerling aan wie een vervoersvoorziening in de vorm van aangepast vervoer is verstrekt de toegang tot dit vervoer tijdelijk of voor de rest van het schooljaar ontzeggen, indien bij herhaling is gebleken dat de leerling door onaangepast gedrag of anderszins de orde in het voertuig verstoort of de veiligheid van het voertuig en inzittenden in gevaar brengt. Uiteraard kunnen uitzonderlijke situaties noodzaken tot andere besluiten (bijvoorbeeld bij direct gevaar).

De verantwoordelijkheid voor het gedrag van de minderjarige leerling gedurende het verblijf van de leerling in het aangepast vervoer berust bij de ouders. Zij moeten de gelegenheid krijgen hun kind te begeleiden bij het vervoer.

Het recht op een vervoersvoorziening is geen absoluut recht. Als de leerling zich onaanvaardbaar gedraagt, kan dit gedrag er uiteindelijk toe leiden dat de vervoersvoorziening beëindigd wordt. Onder onaanvaardbaar gedrag door de leerling of de ouder wordt verstaan het gedrag dat onder de gegeven omstandigheden in het maatschappelijk verkeer onacceptabel is. Gedacht kan worden aan beschadiging van het interieur van de taxi(-bus), mishandeling van medepassagiers, grove belediging of bedreiging van de chauffeur etc. Voordat daar echter consequenties aan worden verbonden dient nagegaan te worden of het gedrag verwijtbaar is. Bepaalde

aandoeningen kunnen met zich meebrengen, dat dit niet het geval is. In dat geval zal beoordeeld moeten worden of een andere vervoersvoorziening uitkomst biedt, zoals inzet eigen vervoer.

Artikel 5. Aanvraagprocedure

Eerste lid

Indien ouders menen voor een vervoersvoorziening voor hun kind in aanmerking te komen, dienen zij een aanvraag in bij het college. De meerderjarige en handelingsbekwame leerling kan dit ook zelf doen. De aanvraag wordt gedaan in de gemeente waar de feitelijke en structurele verblijfplaats (woning) van de leerling is. Dit kan ook een vast logeeradres zijn, waar de leerling op vaste dagen verblijft. De gemeente stelt hiervoor een papieren of digitaal aanvraagformulier beschikbaar.

Tweede lid

Onder gegevens moet ook worden verstaan eventuele toevoeging van verklaringen (bewijsstukken), bijvoorbeeld een medische verklaring, werkgeversverklaring, verklaring van de rijksinspecteur van de belasting of een verklaring van overwegende bezwaren. Huisartsen zijn hiervan uitgezonderd, omdat de Landelijke Huisartsen Vereniging in haar richtlijn heeft opgenomen, dat huisartsen deze verklaringen niet mogen verstrekken. Het schaadt mogelijk de relatie met de patiënt en daar werken huisartsen liever niet aan mee. Een advies is wel op te vragen bij de Gemeentelijke Gezondheidsdienst. Bij twijfel zal de gemeente zelf een onafhankelijke deskundige moeten inschakelen.

Ouders zijn op grond van artikel 4:2 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) verplicht deze gegevens te overleggen, als deze van belang zijn voor de beslissing op de aanvraag. De gegevens dienen juist en volledig ingevuld te zijn. Het college bepaalt of dat daadwerkelijk het geval is.

Als het aanvraagformulier aanvulling behoeft of gecorrigeerd dient te worden, stuurt het college het aanvraagformulier terug. Ouders worden dan in de gelegenheid gesteld om de verlangde gegevens binnen een door het college te bepalen termijn (bijvoorbeeld vier weken) aan te vullen of te verbeteren. Wordt hiervan geen gebruik gemaakt, dan dient het college de afweging te maken of de aanvraag in behandeling wordt genomen (artikel 4:5, eerste lid, van de Awb). Op grond van artikel 4:5, vierde lid, van de Awb dient in een voorkomend geval aan de aanvrager bekend te worden gemaakt dat de aanvraag niet in behandeling wordt genomen.

Uit jurisprudentie blijkt dat gemeenten zich bij een afwijzende beschikking niet louter kunnen beroepen op een onjuist dan wel onvolledig ingevuld aanvraagformulier, maar dat zij bij hun beoordeling mede moeten betrekken wat de kennelijke bedoeling van de aanvrager is, zoals die uit aanvragen van de voorafgaande jaren gebleken is (zie ABRvS 9 november 1989, nr. R03.89.5831/S6535).

Artikel 4:15 van de Awb bepaalt dat de beslistermijn wordt opgeschort tot de dag waarop de aanvraag met de ontbrekende gegevens is aangevuld of de daarvoor gestelde termijn ongebruikt is verstreken. In artikel 3, vierde lid, is daarom bepaald dat het college binnen acht weken na ontvangst van alle benodigde gegevens een beslissing neemt.

vierde lid

Op de voor het verkrijgen van een vervoervoorziening verstrekte gegevens is de Algemene verordening gegevensbescherming van toepassing. Dit houdt in, dat de verstrekte persoonsgegevens slechts mogen worden gebruikt voor het kunnen behandelen van een aanvraag en het organiseren van het vervoer en of de vergoeding.

Vijfde lid

Artikel 4:13 van de Awb bepaalt dat een redelijke termijn waarbinnen een beschikking dient te worden gegeven in ieder geval is verstreken indien het college binnen acht

weken geen beschikking heeft gegeven, of aan de aanvrager een bericht van verdaging heeft gezonden.

Het kan voorkomen dat een termijn van 8 weken niet haalbaar is voor de gemeente. Hiervan kan bijvoorbeeld sprake zijn wanneer het gevraagde oordeel van deskundigen uitblijft, of indien er sprake is van een bijzondere situatie. In dergelijke gevallen kan het college de beslissing voor ten hoogste vier weken verdagen.
Uiterlijk een dag vóór het verstrijken van de tweede termijn dient een beschikking op de ingediende aanvraag door het college te zijn gegeven. Als blijkt dat ook de verdagingstermijn onvoldoende is, bijvoorbeeld als gevolg van het uitblijven van het advies van deskundigen, moet er toch een beschikking te worden afgegeven.
Een beschikking treedt niet in werking voordat deze bekend is gemaakt (artikel 3:44 van de Awb). De termijnen zijn inclusief de tijd die het college nodig heeft om een genomen beschikking aan de aanvragers bekend te maken.

Bezwaar en beroep
Er kan bezwaar gemaakt worden tegen een besluit van de gemeente, tegen het feit, dat de gemeente te laat beslist en tegen het verdagen van een besluit. Dit moet wel op tijd worden ingediend, namelijk binnen zes weken (termijn begint daags na de verzenddatum van het besluit).
Als bovenstaande termijnen (acht weken en een eventuele verdaging van vier weken) overschreden worden, kunnen de aanvragers op basis van artikel 6:2 van de Awb daartegen bezwaar maken en beroep instellen. In dit geval is het bezwaar en beroep niet aan een termijn gebonden (artikel 6:12, eerste lid, van de Awb). Het bezwaar- of beroepschrift wordt niet-ontvankelijk verklaard indien het onredelijk laat is ingediend (artikel 6:12, derde lid, van de Awb).

zevende lid
In het geval van een vergoeding zal de ingangsdatum van deze bekostiging in principe samenvallen met de in het aanvraagformulier verzochte datum van ingang, maar niet zijn gelegen vóór de datum waarop de aanvraag door de gemeente werd ontvangen. Er vindt dus geen bekostiging met terugwerkende kracht plaats.
Wanneer de leerling aangepast vervoer krijgt aangeboden dat verzorgd wordt door de gemeente zal de datum van ingang zo veel mogelijk aansluiten bij de door de ouders verzochte datum. Deze ligt dan uiteraard niet vóór de datum waarop de aanvraag door de gemeente werd ontvangen. Bovendien dient rekening te worden gehouden met het feit dat het inschakelen of contracteren van een vervoerder enige tijd kan kosten.

Artikel 6. Eigen kracht ouders
Kern is dat ouders op de eerste plaats zelf verantwoordelijk zijn voor het gezond en veilig opgroeien van hun kinderen. Als ouder ben je wettelijk verplicht om voor je kind te zorgen. Dat staat in het Burgerlijk wetboek (artikel 1:247 BW). Het er voor zorgen dat je kind op school komt hoort hier ook bij. Het hebben van een kind dat meer zorg nodig heeft dan gemiddeld, maakt die verplichting niet anders. De CRvB heeft in 2019 bepaald dat ook bovengebruikelijke hulp in beginsel van ouders kan worden verwacht, zonder dat hier een voorziening of financiële vergoeding tegenover staat. In 2020 is nog een uitspraak gedaan: Hierin heeft de rechter bepaald dat "Van ouders mag worden verwacht dat zij vergaande aanpassingen doen om dit te kunnen realiseren. Dit kan betekenen dat ouders hun eigen carrière of financiële situatie moeten bijstellen om voor het kind beschikbaar te zijn en de noodzakelijke zorg te kunnen bieden." (Rechtbank Den Haag 9-7-2020, ECLI:NL:RBDHA:2020:6249).

In de toelichting op het amendement van de Kamerleden Dijkgraaf en Ferrier van 5 maart 2012 staat: "De inzet die van ouders wordt gevraagd moet redelijk zijn. Van ouders mag uiteraard een bepaalde mate van inzet verwacht worden, maar die inzet mag niet zover gaan dat de mogelijkheid van leerlingenvervoer illusoir wordt." Met de term 'leerlingenvervoer' zal overigens 'aangepast vervoer' bedoeld zijn. Per ouder(paar) en per

aanvraag zal het college moeten beoordelen of de gevraagde inzet redelijk is.

Artikel 7. Zelfstandigheid, zelfredzaamheid en eigen kracht leerling
Om ouders te informeren over het leerlingenvervoer is het aan te bevelen een gesprek met de aanvrager(s) te voeren, om:

- verwachtingen aangaande het leerlingenvervoer voor de eventuele komende jaren te managen;
- de aanvraag goed te kunnen beoordelen;
- te onderzoeken wat de vervoersmogelijkheden van de leerling zijn.

Indien dit mogelijk is, is het van meerwaarde om ook de leerling te betrekken bij het gesprek. Zonodig kan ook een deskundige betrokken worden bij het gesprek. Dit kan iemand met medische kennis zijn, zoals een orthopedagoog, iemand van de school, het samenwerkingsverband of anderszins.

In het gesprek wordt onderzocht in welke mate en in welk tempo te verwachten is, dat een leerling zelfstandig(er) kan reizen en hoe ouders hierbij kunnen ondersteunen en/of welke faciliteiten een gemeente daarbij biedt.

Het is aan te raden om dit gesprek in ieder geval bij een eerste aanvraag te voeren. Wanneer de omstandigheden van de leerling wijzigen kan dat aanleiding zijn om een nieuw gesprek te voeren. Het spreekt voor zich, dat een schoolwissel en adreswijziging zo'n nieuwe omstandigheid is, maar ook het gegeven, dat de leerling ouder wordt en zich ontwikkelt kan gezien worden als een gewijzigde omstandigheid.

Indien de leerling niet de dichtstbijzijnde school bezoekt is dit eveneens onderwerp van gesprek. Wat is er gedaan om wél naar de school dichtbij de woning te gaan? En wat wordt er gedaan, ook door het samenwerkingsverband, om het onderwijs in de toekomst dichterbij te organiseren?

Hierbij gaat het ondermeer om:
- in welke mate en in welk tempo te verwachten is, dat een leerling zelfstandig(er) kan reizen en hoe ouders hierbij kunnen ondersteunen en/of welke faciliteiten een gemeente daarbij biedt.
- als de leerling niet de dichtstbijzijnde school bezoekt. Wat is er gedaan om wél naar de school dichtbij de woning te gaan? En wat wordt er gedaan, ook door het samenwerkingsverband, om het onderwijs in de toekomst dichterbij te organiseren?

Zelfredzaamheid
Bij de beoordeling van een aanvraag leerlingenvervoer is het belangrijk te kijken naar wat een leerling kan en wil. De vergoedingsstructuur is zodanig opgebouwd, dat, binnen de gestelde criteria, de meest zelfstandige en onafhankelijke manier van reizen door de leerling wordt vergoed. Ouders spelen hierin een belangrijke rol en een eigen verantwoordelijkheid. Het is aan hen om eventueel samen met hun sociale netwerk of met behulp van andere ouders hun kind zelf te (laten) vervoeren of te leren zelf naar school te reizen.

Veel leerlingen hebben door hun ontwikkelachterstand en/of gedragsproblemen extra begeleiding nodig op weg naar zelfstandigheid. Dit is een verantwoordelijkheid van de ouders, maar gemeenten kunnen hierbij ondersteunen door het inzetten van een leerproject, waarvan er verschillende worden aangeboden. Ook het vergoeden van het reizen met openbaar vervoer, bijvoorbeeld bij leerlingen van het voortgezet speciaal onderwijs, kan het voor gezinnen makkelijker maken om de weg naar zelfstandig reizen te vinden. Voor het voortgezet speciaal onderwijs is hiervoor de wettelijke plicht bij de invoering van de Wet passend onderwijs overigens weggevallen.
Uiteraard blijft het maatwerk om te beoordelen hoe een kind kan reizen. Daarin speelt niet alleen de

beperking een rol, maar ook de leeftijd, de route en de behoeften van de leerling. Om het maatwerk te kunnen beoordelen is het van belang om kennis te hebben van de situatie van de leerling, de meest geschikte en haalbare vervoerswijze en de zelfredzaamheid van de leerling en het gezin. Hierbij kan een vervoersontwikkelingsplan worden opgesteld.

Het gesprek
Het bij iedere aanvraag terugkerende gesprek over het zelfstandig (leren) reizen van de leerling vindt plaats met de consulent leerlingenvervoer en/of in samenspraak met de betrokken consulent van het Sociaal wijkteam.

Ondersteuningsaanbod
Een voorbeeld hiervan is het buddyproject.

Zelfstandig reizen
De praktijk wijst uit, dat wanneer leerlingen geholpen worden om zelfstandig te leren reizen, de overstap er naar toe makkelijker wordt. In het kader van het stimuleren van het zelfstandig reizen, kan het college overwegen om leerlingen van het voortgezet speciaal onderwijs (onder voorwaarden) wél in aanmerking te laten komen voor een vergoeding voor het openbaar vervoer.

Artikel 8. De dichtstbijzijnde toegankelijke school
In de artikelen 4 van de WPO, de WEC en de WVO is bepaald dat de raad bij het vaststellen van de verordening de "op godsdienst of levensbeschouwing van ouders berustende keuze van een school dient te eerbiedigen". Tevens is in genoemde artikelen bepaald dat in de verordening geen onderscheid wordt gemaakt tussen openbaar en bijzonder onderwijs. Als toegankelijke school is dan aan te merken de school van de verlangde godsdienstige of levensbeschouwelijke richting dan wel de openbare school. Daar komt een tweede criterium bij, namelijk de school van de soort waarop de leerling is aangewezen op grond van zijn lichamelijke of geestelijke toestand.

Wanneer een leerling een school bezoekt die, met voorbijgaan van een vergelijkbare school van dezelfde gewenste richting, verder van de woning van de leerling is verwijderd, blijft de aanspraak in principe beperkt tot de kosten verbonden aan het vervoer naar en van de dichtst bij de woning gelegen school. Het college is echter niet verplicht in dat geval deze kosten te vergoeden. Het college kan besluiten om in het geheel geen bekostiging te verstrekken, als vervoer aanwezig is waarvan de kosten voor de gemeente gelijk blijven, ongeacht het feit of de leerling van dat vervoer gebruik maakt. Bijvoorbeeld in het geval de gemeente busjes laat rijden naar de dichtstbij gelegen school.

Indien de situatie zich zou voordoen dat vervoer naar een verder van de woning van de leerling gelegen school van dezelfde richting voor de gemeente goedkoper zou zijn (of niet meer kosten met zich brengt), kan het college aan de ouders vragen ermee in te stemmen dat de leerling naar die school wordt vervoerd. Voor een openbare school geldt hetzelfde.

Richting
Als erkende richtingen binnen het bijzonder onderwijs gelden het (rooms) katholiek onderwijs, protestants-christelijk onderwijs (gereformeerd, hervormd), onderwijs naar de leer van de Gereformeerde kerk (vrijgemaakt), reformatorisch onderwijs en het evangelisch onderwijs; voorts het joods onderwijs, (orthodox) islamitisch onderwijs en het hindoe onderwijs, en ten slotte het algemeen bijzonder of neutraal bijzonder onderwijs en het onderwijs op antroposofische grondslag (vrije scholen). Sinds 2004 zijn gereformeerd en hervormd opgegaan in de Protestantse Kerk Nederland (PKN).

Een bepaalde onderwijskundige methode wordt niet tot het begrip 'richting' gerekend.

Hiermee worden onder andere bedoeld: Jenaplanscholen, Montessorischolen, Daltonscholen, Iederwijsscholen, etc.

Van 2007 tot de vorming van het kabinet in 2017 is er in de Tweede Kamer discussie gevoerd over het al dan niet behouden van de verplichting aan gemeenten om het leerlingenvervoer te vergoeden ingeval van een richtingskeuze bij een school. Bij de kabinetsformatie in 2017 is in het Regeerakkoord opgenomen: "Het toelatingsbeleid van scholen en het leerlingenvervoer op basis van denominatie blijven ongewijzigd.".

Instellingen voor cluster 1 en cluster 2
Voor instellingen voor cluster 1 en cluster 2 geldt het volgende: De instelling of de reguliere school waar de leerling is aangemeld of staat ingeschreven vraagt de toelaatbaarheid tot een instelling aan bij de commissie van onderzoek. Deze commissie beoordeelt aan de hand van criteria of een leerling is aangewezen op onderwijs op de instelling of op begeleiding vanuit de instelling.
Als de leerling niet toelaatbaar is tot de instelling, kunnen ouders hun kind inschrijven bij een reguliere school of, als daar reden voor is, bij een school voor (voortgezet) speciaal onderwijs. De ouders kiezen zelf voor een school, maar kunnen daarbij advies krijgen van de commissie van onderzoek van de instelling. Bepaalt deze commissie dat de leerling extra ondersteuning nodig heeft op een reguliere school, dan krijgt de leerling begeleiding vanuit de instelling.

De school is vol
Het spreekt voor zich dat op een voor de leerling geschikte school wel ruimte voor de leerling moet zijn en dat de leerling moet zijn/worden toegelaten. Een school die vol is heeft geen zorgplicht voor de leerling.
Indien de dichtstbijzijnde school niet toegankelijk is voor een leerling omdat de school vol is, wordt een vervoersvoorziening toegekend naar de eerstvolgende dichtstbijzijnde, toegankelijke school. De aanspraak op vervoer naar deze verder weg gelegen school blijft bestaan, zolang er een wachtlijst is voor de dichtstbijzijnde school.
Als de wachtlijst is opgelost en de leerling kan worden geplaatst op de dichtstbijzijnde school – de gemeente dient naar de duur van de wachtlijst te informeren – kan de vervoersvoorziening beperkt worden tot aan de dichtstbijzijnde school, aangezien deze weer toegankelijk is geworden. Dit ongeacht het feit of de leerling vanaf dat moment ook daadwerkelijk de dichtstbijzijnde school gaat bezoeken. Ouders zijn vrij om hun kind naar elke school van hun keus te laten gaan, maar in het kader van het leerlingenvervoer hoeft slechts een vervoersvoorziening naar de dichtstbijzijnde, toegankelijke school te worden verstrekt.

Dislocaties en nevenvestigingen
Als een school die een leerling bezoekt meer dan een locatie heeft, rijst de vraag of slechts de hoofdvestiging dan wel alle onderwijslocaties als school in de zin van de Verordening leerlingenvervoer moeten worden beschouwd. Aansluitend bij de regelgeving inzake de huisvesting en materiele instandhouding geldt dat de feitelijke locatie die door de leerling wordt bezocht kan worden aangemerkt als 'school'.

Voor alle onderwijssoorten geldt de hoofdregel: een vervoersvoorziening wordt toegekend naar de dichtstbijzijnde voor de leerling toegankelijke school. Volgens artikel 4, vijfde lid, van de WPO moet echter, wanneer het gaat om speciale scholen voor basisonderwijs, het vervoer naar de dichtstbijzijnde school in het samenwerkingsverband ook worden bekostigd. Dat hoeft niet persé de dichtstbijzijnde toegankelijke speciale school voor basisonderwijs te zijn. Het is mogelijk dat er een school buiten het samenwerkingsverband, maar dichterbij de woning is gelegen.

Na invoering van het passend onderwijs beoordeelt het samenwerkingsverband of leerlingen toelaatbaar zijn tot het onderwijs aan speciale scholen voor basisonderwijs in het samenwerkingsverband (artikel 18a, zesde lid, aanhef en onder c, van de WPO). Een

'toelaatbaarheidsverklaring' voor een speciale school voor basisonderwijs, afgegeven door het samenwerkingsverband aan een leerling, geldt alleen binnen dat samenwerkingsverband (artikel 40, achtste lid, van de WPO). Een ander samenwerkingsverband kan immers gekozen hebben voor een hoger of lager niveau van basisondersteuningsvoorzieningen, die op elke school aanwezig zijn.

Passend onderwijs
De zorgplicht van de school waar de leerling wordt aangemeld is een van de kernpunten van het passend onderwijs. Wanneer de school waar de leerling is aangemeld niet zelf in de benodigde onderwijsondersteuning kan voorzien, is het de verantwoordelijkheid van deze school om een andere school te vinden die wel een passende onderwijsplek kan bieden. Is het niet haalbaar om de leerling binnen het regulier onderwijs te plaatsen, dan kan een aanbod op het (voortgezet) speciaal onderwijs worden gedaan.
Bij de beoordeling of een school zelf in de benodigde ondersteuning kan voorzien vormt het schoolondersteuningsprofiel het uitgangspunt. In dit profiel wordt aangegeven welke ondersteuning deze school kan bieden.

Het samenwerkingsverband stelt een ondersteuningsplan op waarin – onder meer – wordt aangegeven welk niveau van basisondersteuning voor elke school geldt, hoe de scholen met elkaar een samenhangend geheel aan ondersteuningsvoorzieningen hebben gecreëerd, op welke wijze verwijzing naar het (voortgezet) speciaal onderwijs plaatsvindt en hoe zij ouders informeren. Uit het ondersteuningsplan blijkt welke scholen bepaalde ondersteuning kunnen bieden.

Het contact met het samenwerkingsverband is essentieel. Samenwerkingsverbanden en gemeenten moeten van elkaar weten welke ontwikkelingen er zijn, hoe het verwijzingsbeleid is, hoe het beleid omtrent het leerlingenvervoer is en wat het onderwijsaanbod is binnen het samenwerkingsverband alsmede waar.
Binnen het leerlingenvervoer wordt een vergoeding verstrekt naar de (qua afstand) dichtstbijzijnde toegankelijke school, rekening houdend met de onderwijsbehoefte en de richting. In de praktijk komt het voor, dat dit niet de school is, waarnaar de leerling door het samenwerkingsverband wordt verwezen.

Symbiose
Wanneer een leerling van een school voor (voortgezet) speciaal onderwijs gedurende ten minste 180 minuten per week onderwijs volgt op een basisschool, een speciale school voor basisonderwijs of een school voor voortgezet onderwijs, is er sprake van symbiose (artikel 24 van de WEC en Titel IV van het Onderwijskundig besluit WEC). Daarvoor moet wel een overeenkomst tussen de scholen gesloten zijn. De leerling volgt in dat geval onderwijs op twee verschillende locaties. Komt de leerling in aanmerking voor een vervoersvoorziening naar de school waar hij staat ingeschreven, dan bestaat er in beginsel ook aanspraak op leerlingenvervoer naar de school waar een symbiose-overeenkomst mee gesloten is, voor zover deze reis voldoet aan de voorwaarden van de verordening. Het gaat dan om vervoer in aansluiting op het begin en einde van de schooldag en niet om vervoer tijdens de schooldag.

Artikel 9. Afstandsgrens
Eerste lid
Artikel 4, achtste lid, van de WPO en artikel 4, zevende lid, van de WEC stellen dat de gemeentelijke regeling kan bepalen dat geen aanspraak op bekostiging bestaat op grond van de afstand. Artikel 4, zevende lid, van de WPO stelt een afstand van zes kilometer als bovengrens. Deze afstand is in de Verordening leerlingenvervoer als criterium aangehouden. De afstand moet per route, zowel voor de heen- als voor de terugweg, worden bepaald.

Een combinatie van afstandscriterium en leeftijdscriterium is op grond van de wet niet mogelijk (artikel 4, achtste en negende lid, van de WPO en artikel 4, zevende en achtste

lid, van de WEC). Met andere woorden: een voor de hand liggend onderscheid in afstand tussen jongere en oudere kinderen is niet toegestaan. Het is wel mogelijk om de afstandsgrens per schoolsoort te laten verschillen.

Tweede lid
Volgens artikel 4, het vierde lid, van de WEC en artikel 4, eerste lid, van de WVO komen leerlingen slechts voor een vervoersvoorziening in aanmerking als zij wegens hun handicap op ander vervoer dan openbaar vervoer zijn aangewezen, dan wel vanwege hun handicap niet zelfstandig van openbaar vervoer gebruik kunnen maken.

Voor het voortgezet speciaal onderwijs (artikel 4, vierde lid, van de WEC) en het regulier voortgezet onderwijs (artikel 4, eerste lid, van de WVO) geldt, dat alleen gehandicapte leerlingen recht hebben op een vervoersvoorziening.
Om te kunnen beoordelen of een leerling door zijn handicap beperkt is om zelfstandig te reizen, is in een aantal gevallen onafhankelijk advies van deskundigen ter zake nodig. Het zal dan veelal gaan om de vraag of een leerling door zijn handicap in het geheel niet van openbaar vervoer of de fiets gebruik kan maken, of alleen onder begeleiding daarvan gebruik kan maken.

Artikel 9a. Bepalen afstand
Geen inhoudelijke toelichting nodig.

Artikel 10. Schooltijden en wachttijden in het aangepast vervoer
Het vervoer vindt plaats in aansluiting op het begin en einde van de schooldag, zoals aangegeven in de schoolgids van de school. Alleen wanneer de leerplichtige leerling door een structurele handicap slechts een deel van het onderwijsprogramma kan volgen en oplossingen zoals een rustruimte om de tijd tot het vervoer aan het einde van de schooldag te overbruggen niet mogelijk zijn, kan er in een voorkomend geval tijdens de schooltijd vervoerd worden. Sociale omstandigheden, lichamelijke problemen van tijdelijke aard of leeftijd zijn geen grond voor het vervoer tijdens schooltijd. De ouders dienen hun verzoek om een vervoersvoorziening op deze afwijkende tijden te onderbouwen door:

- een verklaring van de leerplichtambtenaar, waaruit een leerplichtakkoord blijkt;
- een opbouwschema om te komen tot een volledig schoolprogramma/onderwijstijd;
- een verklaring van de (directie van de) school waaruit de medische noodzaak blijkt; of
- een verklaring van een deskundige (bijvoorbeeld een arts, psycholoog of orthopedagoog) al dan niet door het college ingewonnen, waaruit de medische onmogelijkheid blijkt om de volledige schooltijden te volgen.

In alle andere situaties zijn ouders zelf verantwoordelijk voor de schoolgang van hun kind.
Vervoer dat nodig is in verband met een activiteit van de school (sportdag, excursie, sinterklaas- of andersoortige feestdagviering) vallen buiten het leerlingenvervoer.

Tweede en derde lid
In het voortgezet speciaal onderwijs en het regulier voortgezet onderwijs kan het voorkomen, dat er binnen de vaste schooltijden gewerkt wordt met lesroosters. Ook in dat geval vindt het vervoer in principe plaats op het begin en het einde van de schooldag volgens de schoolgids. Het college kan, ingeval van aangepast vervoer een wachttijd hanteren, waarbij leerlingen op elkaar wachten, dan wel eerder op school zijn. Hierdoor kan het vervoer toch gecombineerd worden.

De gemeente zal indien mogelijk proberen de leerlingen met afwijkende schooltijden van één of meerdere scholen gezamenlijk te vervoeren, wanneer de begin- en/of eindtijden nagenoeg hetzelfde zijn (zie artikel 1 het begrip ‘reistijd’).

Het vervoer op afwijkende tijden kan leiden tot individueel aangepast vervoer buiten schooltijden en dat brengt extra vervoerskosten met zich mee. Gemeenten zijn hier in principe niet toe verplicht, tenzij de leerling een gedeeltelijke vrijstelling van de leerplicht heeft.

Artikel 11. Tijdelijk verblijf buiten de gemeente
Een aanvraag wordt gedaan in de gemeente waar de leerling feitelijk en structureel verblijft. Dit hoeft niet de gemeente te zijn waar de leerling is ingeschreven in de Basisregistratie Personen.
Wanneer de leerling tijdelijk in een andere gemeente verblijft, bijvoorbeeld in verband met noodzakelijke opvang, is het de vraag of het redelijk is, dat deze gemeente de vervoerskosten moet dragen. Immers: bij gemeente A moeten de vervoersvoorziening (tijdelijk) worden stop gezet, bij gemeente B moet een vervoersvoorziening worden aangevraagd en een aantal weken later dienen zij het omgekeerde te doen.
Het incidentele karakter van dit verblijf en het vervoer zorgt voor een omslachtige belasting voor zowel de ouders als de tijdelijke gemeente. Bovendien bevat de definitie 'woning' een structureel karakter.

In voorkomend geval kan als volgt worden gehandeld.
Als de leerling door een crisissituatie gedurende een korte periode in een andere gemeente verblijft, zijn eigen school blijft bezoeken en van gemeentewege al een vergoeding leerlingenvervoer kreeg naar deze school, dan wordt dit verblijf voor de duur van maximaal zes weken aangemerkt als verblijf in de oorspronkelijke gemeente. De oorspronkelijke gemeente neemt dan de kosten voor vervoer voor de duur van maximaal zes weken voor haar rekening.

Wanneer de oorspronkelijke gemeente niet akkoord gaat met vergoeding van de kosten voor de eerste zes weken of als het verblijf een langere periode in beslag neemt, wordt door de oorspronkelijke gemeente geen vergoeding meer verstrekt. Er kan dan een vervoersvoorziening worden aangevraagd bij de gemeente waar de leerling gedurende die periode feitelijk woont. Dit verzoek wordt dan beoordeeld op basis van de eigen verordening van die gemeente.
Aangezien er in een dergelijke situatie over het algemeen geen sprake is van de dichtstbijzijnde toegankelijke school, bestaat er vaak geen recht op een vergoeding. In een dergelijke situatie dienen de desbetreffende gemeenten in onderling overleg te treden om de situatie voor de leerling zo goed mogelijk op te lossen. De kosten voor een dergelijke oplossing zouden gedragen kunnen worden door de oorspronkelijke gemeente (op basis van de hardheidsclausule of de Jeugdwet), waarbij de gemeente van de verblijfplaats van de leerling wel het vervoer organiseert. Wanneer door de rechter wordt bepaald dat de leerling definitief wordt geplaatst op het opvangadres, eindigt de tussen de gemeenten gemaakte afspraak en neemt de gemeente, waar de leerling nu definitief verblijft, een besluit.

Vakantie van de ouders geldt overigens niet als reden voor noodzakelijke opvang van de leerling elders.

Artikel 12. Stage
Eerste en tweede lid
Een stage kan deel uitmaken van het onderwijsprogramma van scholen voor voortgezet onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs. In het arbeidsmarktgerichte uitstroomprofiel van het voortgezet speciaal onderwijs is voor leerlingen vanaf 14 jaar minstens één stage op ten hoogste vier dagen per week zelfs verplicht (artikel 17, eerste lid, van de WEC). Wanneer de stage is opgenomen in de schoolgids van de school is het stageadres aan te merken als 'school'. Komt de leerling in aanmerking voor een vervoersvoorziening naar de school waar hij staat ingeschreven, dan bestaat er in beginsel ook aanspraak op leerlingenvervoer naar het stageadres.

Het college vraagt om het stagecontract. Aangezien stage in feite een verlenging van de schoolactiviteit is, komen de dagen en tijden, waarvoor de vervoersvoorziening wordt verstrekt overeen met de reguliere schooltijden.
Naar analogie van 'dichtstbijzijnde toegankelijke school' wordt slechts een vervoersvoorziening verstrekt naar de dichtstbijzijnde toegankelijke stage en naar één stage-locatie. Om de vervoerskosten voor de gemeente te kunnen beheersen, is bepaald, dat de stage op de route van de woning naar de school moet zijn gelegen, tenzij dit voor de leerling onmogelijk blijkt. Hiervoor kan het college een maximale afstand van de woning of de school bepalen.

De gemeente kan tijdens het overleg scholen er op attenderen dat stageplaatsing financiële gevolgen kan hebben voor gemeenten. Scholen kunnen dit aspect dan mee laten wegen door een stageplek te zoeken zo dicht mogelijk bij huis, of op de route van het leerlingenvervoer. Zowel van de school, als van de stageplek mag een oplossingsgerichte, actieve houding worden verwacht, bijvoorbeeld door te onderzoeken of de leerling kan meerijden met een medewerker.

Stage is een opstap naar deelname in het maatschappelijk verkeer. Bij het onderzoek naar wat passend vervoer is voor de leerling kan voor de stage een andere vervoersvoorziening worden verstrekt, dan naar de school van de leerling. Het doel blijft om zo zelfstandig mogelijk te reizen

Artikel 13. Weekeinde en vakantie
Eerste tot en met derde lid
Artikel 4, zesde lid, van de WEC geeft aan in de verordening bepalingen op te nemen voor het weekeinde- en vakantievervoer. In artikel 13 wordt hier invulling aan gegeven.

Artikel 13 bevat twee belangrijke componenten:
1- Een vervoersvoorziening voor het weekeinde en de vakantie wordt alleen verstrekt als het verblijf van de leerling in een internaat of een pleeggezin noodzakelijk is met het oog op het volgen van passend (voortgezet) speciaal onderwijs. Zo is het bepaald in de WEC.

Doorslaggevend is de directe relatie tussen het verblijf in een internaat of pleeggezin en het volgen van passend onderwijs op een school die ver van de woning is gelegen. Dit betekent dat het college geen vervoersvoorziening voor het weekeinde en de vakantie toekent, als de leerling passend onderwijs kan volgen op een school die redelijkerwijs met dagelijks vervoer vanuit het ouderlijk huis bereikt kan worden. Ook betekent dit dat er geen vervoersvoorziening van en naar de woning van de ouders wordt verstrekt als de leerling om medische of sociale redenen in een internaat of pleeggezin verblijft, en daar in de buurt een school bezoekt. De gemeente dient na te gaan op welke gronden een leerling op een internaat of bij een pleeggezin is geplaatst.

Ouders van leerlingen van het regulier en speciaal basisonderwijs en van het regulier voortgezet onderwijs komen niet in aanmerking voor een vervoersvoorziening voor het weekeinde of de vakantie.

2- Het college van de gemeente waar de ouders wonen verstrekt de vervoersvoorziening voor het weekeinde- en vakantievervoer, als de ouders daarvoor in aanmerking komen. Zo is het bepaald in de WEC. Het college van de gemeente waar de leerling in een internaat of een pleeggezin verblijft heeft hierin geen rol. Wanneer de leerling in aanmerking komt voor dagelijks vervoer van het internaat of pleeggezin naar de school en terug, verstrekt het college van de gemeente waar de leerling in het internaat of het pleeggezin verblijft deze voorziening.

Verder geldt het volgende:
- Alleen die leerlingen van het voortgezet speciaal onderwijs komen in aanmerking voor een vervoersvoorziening voor het weekeinde en de vakantie, die wegens hun

structurele handicap op ander vervoer dan openbaar vervoer zijn aangewezen, dan wel niet zelfstandig van het openbaar vervoer gebruik kunnen maken.
- Voor de toekenning is vergoeding van de kosten van openbaar vervoer het uitgangspunt.
- Het college vergoedt ook de kosten van het openbaar vervoer voor een begeleider, als de leerling wegens zijn structurele handicap of leeftijd niet in staat is zelfstandig van het openbaar vervoer gebruik te maken.

Het college kan toestaan dat de ouders de leerling zelf vervoeren of laten vervoeren. De vergoeding is dan afhankelijk van de vervoersvoorziening waarop de ouders aanspraak zouden.

Artikel 14. Fietsvergoeding

Eerste lid

Bepaald wordt dat een fietsvergoeding kan worden verstrekt. Het college dient dan van oordeel te zijn dat de leerling, al dan niet onder begeleiding, gebruik kan maken van het vervoer per fiets. Hierbij worden dan factoren als leeftijd, eventuele handicap, de veiligheid van de route en de afstand in overweging genomen. Het is mogelijk een fietsvergoeding voor de zomermaanden te verstrekken en een andere vervoersvoorziening voor de overige maanden toe te kennen als dit medisch noodzakelijk is.|

Tweede lid

De kilometervergoeding voor de fiets is gelijk aan de laatst bekende fietskilometervergoeding
genoemd in de Reisregeling Binnenland gemeten langs de kortste voor de leerling voldoende
begaanbare en veilige afstand. De Reisregeling Binnenland is op 1 januari 2020 beëindigd. De laatst genoemde vergoeding voor de fiets bedroeg daarin € 0,09 per kilometer.

Artikel 15. Vergoeding van de kosten van openbaar vervoer

Deze vergoeding kan worden verstrekt voor de leerling die een basisschool of school voor speciaal basisonderwijs (artikel 4 van de WPO) of een school voor speciaal onderwijs (artikel 4 van de WEC) bezoekt. De wet kent in artikel 4 van de WEC en artikel 4 van de WVO niet de mogelijkheid om het zelfstandig reizen van leerlingen van het voortgezet speciaal onderwijs en het voortgezet onderwijs te vergoeden.

De gemeente bekostigt de goedkoopst mogelijke wijze van openbaar vervoer. Het gaat hierbij om de kosten die met de OV-chipkaart (of eventueel een andere, binnen de gemeente of regio geldende betaalmogelijkheid) worden gemaakt, rekening houdend met kortingen die voor de leerling binnen het systeem kunnen gelden.

Artikel 16. Vergoeding van de vervoerskosten van een begeleider

Eerste lid

In een aantal gevallen zal blijken dat het voor een leerling niet mogelijk is zelfstandig met het openbaar vervoer of de fiets te reizen.

Leerling is jonger dan negen jaar

In artikel 9 is bepaald dat ouders van leerlingen van het primair onderwijs en speciaal basisonderwijs in aanmerking komen voor bekostiging van de vervoerskosten, als de afstand van de woning naar de school meer dan zes kilometer is. Als daarbij de leerling jonger dan negen jaar is, en de ouders op een voor het college bevredigende wijze kunnen aantonen dat het kind niet in staat is zelfstandig van het openbaar vervoer of de fiets gebruik te maken, komen de ouders in aanmerking voor de bekostiging van de vervoerskosten voor een begeleider. Hierbij kan men denken aan de volgende situaties:
- de leerling moet een of meerdere malen overstappen;
- de route van het uitstappunt van de bus naar de school kent gevaarlijke punten;

- het is voor de leerling door zijn handicap niet veilig om alleen naar school te fietsen.

Als de leerling op 1 augustus van het schooljaar acht jaar is, geldt voor het hele schooljaar dat de leerling als acht jaar wordt aangemerkt, ook al wordt de leerling in de loop van het schooljaar negen jaar. De grens van negen jaar is gebaseerd op onderzoek (2001). Over het algemeen, zo bleek, kan een kind van negen jaar zonder begeleiding alleen met de fiets over straat.

Structurele handicap
Ouders van leerlingen die door hun structurele handicap niet zelfstandig met het openbaar vervoer kunnen reizen, komen in aanmerking voor bekostiging van de vervoerskosten voor de leerling én een begeleider, ongeacht de afstand van de woning naar de school.

Het gaat om de vraag of de leerling, door zijn handicap, al dan niet zelfstandig van het openbaar vervoer gebruik kan maken.
Zo zijn er situaties denkbaar waarbij een leerling met een bepaalde structurele handicap wel degelijk zelfstandig met het openbaar vervoer kan reizen. Een gewenningsperiode zal dan meestal noodzakelijk zijn, waarbij de leerling de gelegenheid krijgt de weg te leren kennen, om leert gaan met de OV-chipkaart en dergelijke.
Bij de aanvraag dienen ouders verklaringen van deskundigen te overleggen. Het college kan ook advies van onafhankelijke deskundigen inwinnen.

Wanneer er sprake is van een tijdelijke handicap (bijvoorbeeld een gebroken been) valt het vervoer van de leerling onder de verantwoordelijkheid van de ouders. Echter, wanneer de leerling een groot gedeelte van het schooljaar in verband met – bijvoorbeeld – herstel van een operatie en/of revalidatie niet of niet zelfstandig met het openbaar vervoer kan reizen, kunnen ouders een aanvraag voor een vervoersvoorziening indienen. Als criterium kan een termijn van langer dan drie maanden worden aangehouden. Toen de Wet op de (re)integratie arbeidsgehandicapten nog van kracht was werd ook een termijn van drie maanden aangehouden vóórdat er sprake kon zijn van een vervoersvergoeding.

Begeleiding
Begeleiding in het vervoer is primair een taak van de ouders. Als zij niet in staat zijn hun kind te begeleiden, dienen zij zelf voor een oplossing te zorgen. Zo kan ook een familielid, een kennis, een oppas, een van de buren, een ouder van een andere leerling of een klassen assistent de leerling begeleiden. Met de begeleiding van een jongere leerling door een oudere leerling moet uiteraard heel omzichtig worden omgegaan. Een en ander hangt af van factoren als leeftijd, verkeerssituaties en dergelijke.

Wie de leerling ook begeleidt, de bekostiging vindt plaats aan de ouders van de leerling voor het deel van de reis, dat de leerling begeleidt wordt. Als een begeleider meer dan een leerling tegelijk begeleidt, wordt de begeleider slechts één maal bekostigd. Dit sluit aan bij de systematiek, dat in het aangepast vervoer ook alleen het deel van de reis betaald wordt, dat de leerling meereist.

Soms is begeleiding in het aangepast vervoer noodzakelijk, bijvoorbeeld wanneer een leerling verzorging nodig heeft, of in het geval een leerling bepaald ongewenst gedrag vertoont. In dit geval worden eveneens alleen de kosten van het vervoer die aan deze begeleiding verbonden zijn vergoed. Ook kan de gemeente een plaats beschikbaar stellen in het aangepast vervoer. Salariskosten worden niet vergoed.
Voor medische begeleiding tijdens het vervoer is de gemeente niet verantwoordelijk.

Artikel 17. Vergoeding van de kosten van eigen vervoer
Hiervan is sprake wanneer ouders de leerlingen zelf naar school vervoeren of laten

vervoeren met een eigen vervoermiddel (auto, bromfiets, etc.), of wanneer een leerling gebruikmaakt van de fiets.

Eerste lid
Als ouders de leerling zelf wensen te (laten) vervoeren, is toestemming van het college noodzakelijk. Een belangrijke maatstaf voor toestemming kan zijn dat de kosten van het vervoer door de ouders voor de gemeente goedkoper is. Daarvan is in ieder geval geen sprake als de leerling in aanmerking komt voor een voorziening in de vorm van aangepast vervoer, en er is plaats in een busje dat toch al rijdt.
Het college kan ouders ook vragen of zij bereid zijn de leerlingen naar school te vervoeren. Verplichten is echter niet toegestaan.

Tweede lid
De vergoeding van het eigen vervoer is gerelateerd aan de voorziening waar de ouders in principe op basis van de bepalingen in de Verordening leerlingenvervoer voor in aanmerking komen:

Onderdeel a
Als ouders aanspraak maken op vergoeding op basis van de kosten van openbaar vervoer en zij de leerling, met toestemming van op of verzoek van het college, zelf vervoeren, dan vergoedt het college op basis van de kosten van het openbaar vervoer. Het college gaat na wat voor de te overbruggen afstand betaald zou moeten worden, wanneer de leerling gebruik zou maken van het openbaar vervoer. Hierbij wordt het meest goedkope tarief als uitgangspunt genomen. Ingeval ouders kiezen voor het eigen vervoer, terwijl ze in principe in aanmerking zouden komen voor een vergoeding van het openbaar vervoer met begeleiding, wordt slechts de vergoeding voor alleen de leerling verstrekt. Het verstrekken van een vergoeding voor een begeleider in het openbaar vervoer heeft slechts zin als er daadwerkelijk meegereisd wordt in het openbaar vervoer. Dat kan er immers toe leiden, dat de leerling van de begeleider leert en na enige tijd zelfstandig met het openbaar vervoer kan reizen. Het betalen van de openbaar vervoer kosten voor een begeleider, indien met het eigen vervoer wordt gereisd, draagt niet bij aan het mogelijke resultaat, dat de leerling op termijn eventueel zelfstandig met het openbaar vervoer zal reizen.

Onderdeel b
Als ouders in aanmerking komen voor een vervoersvoorziening in de vorm van aangepast vervoer en zij met toestemming van op of verzoek van het college de leerling zelf vervoeren, wordt een vergoeding per kilometer verstrekt. De hoogte van deze kilometervergoeding was voorheen afgeleid van de Reisregeling binnenland. Deze regeling is op 1 januari 2020 beëindigd. De laatstgenoemde kilometervergoeding in de Reisregeling Binnenland bedroeg € 0,37. Dit werd verstrekt over de kilometers, die de leerling reist (’s morgens enkele reis en ’s middags enkele reis).
Met het verdwijnen van de Reisregeling Binnenland is het reëel om voor de kilometervergoeding aan te sluiten bij de algemeen gebruikelijke belastingvrije kilometervergoeding (peil 01-01-2020: € 0,19) gerekend over de kortste afstand tussen de woning en de school. Omdat dit vrijwel gelijk is aan de helft van de voormalige vergoeding dient ’s morgens ook de retourreis en ’s middags ook de heenreis van de chauffeur vergoed te worden. Voor gemeenten die een vergoeding verstrekken op basis van beladen kilometers is de vergoeding dan twee keer de belastingvrije kilometervergoeding.
Geen vergoeding wordt verstrekt wanneer de leerling ook tussen de middag wordt vervoerd.

Derde lid
Het derde lid bepaalt dat ouders aanspraak maken op bekostiging op basis van een kilometervergoeding als zij – na toestemming van het college – meer dan één leerling tegelijk vervoeren. Dit geldt ook wanneer ouders in principe slechts aanspraak maken op

bekostiging op basis van de kosten van openbaar vervoer. De kilometervergoeding geldt voor de auto, en wordt niet per leerling verstrekt.

Artikel 18. Aangepast vervoer
Een vervoersvoorziening in de vorm van aangepast vervoer wordt in principe slechts in uitzonderingsgevallen versterkt. Deze uitzonderingen zijn in het tweede lid vastgelegd.

Onderdeel b
Bij een reisduur tot anderhalf uur met het openbaar vervoer komt de vrijheid van de ouders om voor een bepaalde school te kiezen niet in de knel. Er kan aangepast vervoer worden aangeboden, wanneer de reistijd met aangepast vervoer, de reistijd ten opzichte van het openbaar vervoer met 50% of meer kan worden teruggebracht. Van belang is dat via individuele meting die conclusie kan worden getrokken. Overigens is het niet zo, dat de ouders in voorkomend geval van het college kunnen eisen dat de totale reistijd ook daadwerkelijk tot 50% of minder wordt teruggebracht. Het aangepast vervoer wordt veelal in combinatie van een aantal leerlingen georganiseerd. De reistijd is dan meestal langer, dan gemeten op individuele basis. De praktijk leert dat leerlingen, ongeacht de manier waarop zij de afstand naar school overbruggen, zo'n tien minuten vóór de aanvang van de lessen op het schoolplein aankomen. Het ligt voor de hand deze tijd uit te sluiten van de reistijd. De eventuele wachttijd voor het openbaar vervoer aan het einde van de schooldag wordt wel meegerekend. Wanneer een leerling met aangepast vervoer wordt vervoerd, is er tijd nodig de school te verlaten en in de taxi(bus) te stappen. Het is in dit geval dan ook redelijk enige tijd (tien minuten) op te tellen bij de berekende duur van de rit (zie ABRvS 5 oktober 1990, nr. R03.90.6236/86538).

Het kan voorkomen dat voor de heenreis (woning-school) de reistijd van anderhalf uur met het openbaar vervoer overschreden wordt, terwijl dit voor de terugreis niet het geval is (of vice versa). In een dergelijk geval wordt er voor de heenreis aangepast vervoer toegekend, en voor de terugreis bekostiging op basis van openbaar vervoer.

Overigens kunnen ouders, als zij op basis van het criterium reistijd aanspraak op aangepast vervoer maken, niet van het college eisen dat de totale reistijd ook daadwerkelijk tot 50% of minder wordt teruggebracht.

Onderdeel c
In een aantal gemeenten ontbreekt openbaar vervoer geheel of rijdt zo weinig frequent dat leerlingen daar geen gebruik van kunnen maken voor het vervoer van de woning naar de school of terug.
In dat geval kan het college allereerst het volgende overwegen:
- de vervoersonderneming verzoeken om wijzigingen aan te brengen in de dienstregeling, zodat het openbaar vervoer bruikbaar wordt voor het reizen naar de school en terug;
- het bevoegd gezag van de school verzoeken de schooltijden (beter) af te stemmen op de dienstregeling van het openbaar vervoer.

Overigens biedt artikel 18, het eerste lid het college de mogelijkheid om te beoordelen of de leerling in staat mag worden geacht met de fiets naar school te gaan.

Artikel 19. Een andere passende vervoersvoorziening
Het kan voorkomen, dat een leerling of een ouder op een andere manier kan of wenst te reizen, dan de reeds beschreven vervoerswijzen, als hij daarvoor een geschikt vervoermiddel heeft. Artikel 10 maakt het mogelijk dit maatwerk toe te passen en de vergoeding zodoende te laten aansluiten bij de vermogens van de leerling en/of de ouder. Het kan er tevens toe bijdragen, dat het zelfstandig reizen wordt gestimuleerd. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan een handbike of bakfiets. Het college kan besluiten ouders hierin tegemoet te komen, mits de kosten van dit vervoermiddel niet uitstijgen boven de kosten van het openbaar vervoer naar de school.

Artikel 20. Andere vergoedingen
Als kan worden aangetoond dat een aanvrager van leerlingenvervoer via een andere weg (bijvoorbeeld via de werkgever) vergoeding ontvangt voor de kosten van het vervoer naar school, mag de gemeente die vergoeding aftrekken van de bekostiging die de aanvrager zou hebben gekregen op basis van de verordening leerlingenvervoer. Ook is het mogelijk deze vergoeding als bijdrage in rekening te brengen, wanneer het om aangepast vervoer gaat dat de gemeente verzorgt of doet verzorgen.

Het bovenstaande geldt echter niet voor vergoedingen die – op aanvraag – aan ouders van schoolgaande kinderen in het voortgezet onderwijs worden verstrekt op basis van de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten. Deze vergoeding is opgebouwd uit verschillende componenten, zoals lesgeld, en is zeker niet uitsluitend bestemd voor reiskosten. Daarom wordt deze vergoeding niet verrekend met de vervoersvoorziening.

Artikel 21. Eigen bijdrage in de vorm van een drempelbedrag
Eerste en tweede lid
Artikel 4, zevende lid, van de WPO biedt gemeenten de mogelijkheid een drempelbedrag bij ouders in rekening te brengen. De wetgever heeft bedoeld de ouders verantwoordelijk te laten zijn voor een bepaald deel van de (werkelijk gemaakte) kosten van het vervoer, de zogenaamde drempel.
Het bedrag wordt per leerling in rekening gebracht, tenzij ouders meer dan één eigen kind met het eigen vervoer vervoeren en hiervoor een kilometervergoeding ontvangen. Dan wordt er per auto een drempelbedrag geheven (ABRvS 19 juli 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1959). Als een leerling slechts voor een deel van het schooljaar een vervoersvoorziening wordt toegekend, wordt het drempelbedrag naar evenredigheid in rekening gebracht. Dit geldt ook wanneer alleen voor de heen- of terugreis een vervoersvoorziening wordt toegekend, of voor enkele dagen per week.

Bij het drempelbedrag is de ouderlijke bijdrage gekoppeld aan de door de gemeente vastgestelde kilometergrens, dat wil zeggen de afstand van de woning tot de school waarboven aanspraak kan bestaan op een vervoersvoorziening. Invoering van het drempelbedrag houdt in dat de kosten van het openbaar vervoer tot aan deze kilometergrens voor rekening van de ouders komen. Artikel 4, zevende lid, van de WPO stelt een afstand van zes kilometer als bovengrens. Deze afstand wordt in de Verordening leerlingenvervoer aangehouden.

Doelgroep voor het drempelbedrag zijn de ouders van leerlingen van scholen voor basisonderwijs of speciale scholen voor basisonderwijs, die een gezamenlijk inkomen hebben dat boven een bepaalde grens uitkomt.

Aan ouders van leerlingen die een school voor (voortgezet) speciaal onderwijs bezoeken kan geen drempelbedrag worden opgelegd, aangezien de WEC deze mogelijkheid niet biedt.

De inkomensgrens voor het drempelbedrag en de wijze van indexering zijn bepaald in artikel 4, zevende lid, van de WPO.

Derde lid
Als een drempelbedrag wordt ingevoerd, is de gemeente voor de berekening van de hoogte daarvan gebonden aan de wet. Er kan niet worden gewerkt met een fictief bedrag. Het gaat om de kosten van het openbaar vervoer die zouden worden gemaakt om de afstand tot aan de door de gemeente vastgestelde kilometergrens te overbruggen. De kosten van het openbaar vervoer worden berekend, die met de OV-chipkaart (of eventueel een andere, binnen de gemeente of regio geldende betaalmogelijkheid) zouden worden gemaakt, rekening houdend met kortingen die voor de leerling binnen het systeem kunnen gelden.

Bij de vaststelling van de hoogte van het drempelbedrag is het niet van belang of de leerling daadwerkelijk gebruikmaakt van het openbaar vervoer. Ook wanneer de leerling gebruikmaakt van aangepast vervoer, of wanneer er geen openbaar vervoer aanwezig is, dienen de ouders de kosten van het openbaar vervoer over de afstand tot aan de door de gemeente gestelde kilometergrens zelf te dragen. In dat geval wordt uitgegaan van de meest gangbare, voor de leerling toegankelijke route, en gerekend met een OV-prijs die geldt binnen het betreffende vervoersgebied.

Wanneer aan meerdere kinderen van een gezin een vervoersvoorziening is toegekend, en daarbij het inkomen van de ouders relatief laag is, kan het drempelbedrag een grote financiële belasting betekenen. De gemeente kan bepalen dat het drempelbedrag een beperkt aantal keer per gezin geheven wordt.

Wanneer ouders weigeren de gevraagde informatie over hun inkomen te verstrekken, wordt op grond van artikel 4:15 van de Awb de beslistermijn opgeschort tot de dag waarop de aanvraag met de ontbrekende gegevens is aangevuld, of de daarvoor gestelde termijn ongebruikt is verstreken. In het laatste geval kan het college besluiten de aanvraag niet in behandeling te nemen. De aanvragers worden hiervan schriftelijk op de hoogte gesteld.

Als het gezamenlijk inkomen van het peiljaar nog niet bekend is, kan het derde jaar voorafgaande aan het desbetreffende schooljaar als voorlopig uitgangspunt worden gehanteerd. In een later stadium, als het inkomen van het peiljaar wel bekend is, kan een definitieve berekening worden gemaakt.

Structurele daling van inkomen
Wanneer het inkomen van de betrokken ouders in de periode die ligt tussen het peiljaar en het jaar waarin de aanvraag wordt ingediend op een structurele wijze is gedaald, is het redelijk om in het voordeel van de ouders een later peiljaar te kiezen door gebruik te maken van de afwijkingsmogelijkheid van artikel 23. Om te bepalen in welk geval het redelijk is van de peildatum af te wijken, kan artikel 6.12 van de Wet studiefinanciering als richtsnoer dienen.

Pleegouders
Pleegouders kunnen als ‘ouders’ in de zin van de verordening worden aangemerkt (zie artikel 1). Zij kunnen dus, als zij voldoen aan de voorwaarden, in aanmerking komen voor een vervoervoorziening. In de uitspraak van 31 augustus 1993 (nr. R03.93.1702 en nr. R03.93.1773) vindt de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State het redelijk dat als de verzorgers pleegouders zijn, hun ook het drempelbedrag in rekening gebracht kan worden.

In tegenstelling tot de vrijwillige plaatsing zijn de natuurlijke ouders bij een justitiële plaatsing niet meer aan te spreken voor de extra kosten, tenzij de natuurlijke ouders en niet de pleegouders de aanvraag hebben ingediend.

In de bekostiging op basis van de Regeling vrijwillige pleegzorg zit in het algemeen geen component voor de kosten van het schoolbezoek, die door de gemeente in mindering gebracht kan worden op de gemeentelijke bekostiging voor het leerlingenvervoer. Pleegouders die bekostiging ontvangen op basis van de Regeling vrijwillige pleegzorg, dienen bij een honorering van hun aanvraag tot bekostiging van de kosten van het leerlingenvervoer door de gemeente ook het drempelbedrag per schooljaar aan de gemeente te betalen, als hun inkomen boven de inkomensgrens ligt. Tevens zullen de pleegouders de eventuele bijdrage naar financiële draagkracht aan de gemeente moeten voldoen. Eventueel kunnen zij deze kosten wel verhalen op de natuurlijke ouders of voogden van de leerling.

Voogdij-instellingen kunnen ook als ‘ouder’ worden aangemerkt. Zij kunnen tevens een

aanvraag indienen. Bij hen kan echter geen drempelbedrag worden vastgesteld, omdat zij geen inkomen in de zin van de Wet op de inkomstenbelasting hebben. (Deze wet ziet op natuurlijke personen.)

Invordering drempelbedrag
Wanneer het college zelf het vervoer verzorgt of laat verzorgen dienen de ouders die daarvoor in aanmerking komen het drempelbedrag aan de gemeente over te maken. Wanneer de ouders in gebreke blijven vervalt de aanspraak en wordt het vervoer stopgezet. Wanneer het college een bekostiging voor de vervoersvoorziening verstrekt, wordt hierop het drempelbedrag in mindering gebracht.

Zelfstandig reizen
Wanneer een leerling de overstap maakt van aangepast vervoer naar zelfstandig reizen met het openbaar vervoer of de fiets, kan de vergoeding hiervan wegvallen tegen het te betalen drempelbedrag. De gemeente kan bepalen dat het drempelbedrag dan niet of beperkt geheven wordt.

Achtste lid
Een uitzondering geldt voor leerlingen die wegens hun structurele handicap op ander vervoer dan openbaar vervoer zijn aangewezen, of vanwege een zodanige handicap niet zelfstandig van openbaar vervoer gebruik kunnen maken. Aan hun ouders mag geen drempelbedrag gevraagd worden.
Voor deze leerlingen geldt ook geen kilometergrens als voorwaarde voor een vervoersvoorziening.

Artikel 22. Draagkrachtafhankelijke eigen bijdrage
Artikel 4, elfde lid, van de WPO biedt gemeenten de mogelijkheid een bijdrage te vragen in de kosten van het vervoer, wanneer de afstand tot de dichtstbijzijnde toegankelijke school meer is dan twintig kilometer. Deze bijdrage kan alleen worden gevraagd wanneer het een school voor regulier basisonderwijs betreft. De bijdrage is afhankelijk van de financiële draagkracht van de ouders.
Er wordt geen bijdrage gevraagd wanneer het gaat om leerlingen die wegens hun structurele handicap op ander vervoer dan openbaar vervoer zijn aangewezen, of vanwege een zodanige handicap niet zelfstandig van openbaar vervoer gebruik kunnen maken.
De draagkrachtafhankelijke bijdrage wordt per gezin geheven, in tegenstelling tot het drempelbedrag dat per leerling in rekening wordt gebracht.

In artikel 22 is gekozen voor een systeem waarin met een aantal inkomensblokken wordt gewerkt, waaraan een vooraf vastgestelde draagkrachtafhankelijke ouderlijke bijdrage is gekoppeld. Zowel de bedragen van de inkomensblokken als van de verschuldigde bijdrage worden geïndexeerd vastgesteld op een wijze die aansluit bij artikel 4 van de WPO.

Voor het aantonen van het inkomen, hoe om te gaan met een structurele daling van het inkomen, een aanvraag door pleegouders en de invordering: zie artikel 21.

De ouders van gehandicapte leerlingen, die niet zelfstandig met het openbaar vervoer kunnen reizen, zijn vrijgesteld van het betalen van een eigen bijdrage.

Slotbepalingen

Artikel 23. Nadere regels en hardheidsclausule
Eerste lid
In de Verordening leerlingenvervoer zijn de hoofdlijnen voor de vergoeding van het leerlingenvervoer vastgelegd. Er kunnen zich echter concrete gevallen voordoen waarin de verordening niet voorziet. Te denken valt hierbij aan gemeenschappelijke afspraken

met andere gemeenten, combinaties van openbaar vervoer met aangepast vervoer, varianten in het gebruik van eigen vervoer etc. Artikel 23 eerste lid bepaalt dat het college in dergelijke situaties beslist. Redelijkheid is hierbij het uitgangspunt. Bij de besluitvorming dient in de geest van de wet en de verordening gehandeld te worden.

Derde lid
Met deze bepaling wordt aangesloten bij artikel 4, twaalfde lid, van de WPO, artikel 4, tiende lid, van de WEC en artikel 4, zevende lid, van de WVO.
Van een afwijking in voor de leerling gunstige zin kan bijvoorbeeld sprake zijn bij bekostiging van groepsvervoer dat is georganiseerd door de ouders, of toekenning van een vervoersvoorziening naar een verder weg gelegen school. De ouders dienen aan te tonen dat er sprake is van een bijzondere situatie.
Nota bene: Het gaat hierbij uitsluitend om vervoer voor schoolbezoek ten behoeve van onderwijs, niet voor schoolbezoek ten behoeve van een medische behandeling bijvoorbeeld.

De Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft in de casuïstiek nadere richtlijnen gegeven voor de toepassing van de hardheidsclausule:

- Hardheidsclausules hebben tot doel onbillijkheden van overwegende aard, die zich ten aanzien van personen bij een strikte toepassing van de bepalingen van de verordening zouden voordoen, weg te nemen. De toepassing ervan is niet aan enige beperking gebonden. Met alle feiten en omstandigheden kan rekening worden gehouden, zoals bijvoorbeeld medische, pedagogische en sociale factoren (ABRvS 12 mei 1989, nr. R03.88.7057/Sp347/26-41).
- Door middel van toepassing van de hardheidsclausule kan van alle bepalingen van de verordening worden afgeweken, inclusief het heffen van het drempelbedrag (ABRvS 2 april 1990 R03.87.7147/58-43).

Precedentwerking
Ter voorkoming van – ongewenste – precedentwerking moet de toepassing van de hardheidsclausule worden onderbouwd met argumenten die op de specifieke, concrete situatie van de ouders en/of de leerling betrekking hebben.

Artikel 24. Intrekking oude regeling
In artikel 24 wordt geen tijdstip vermeld waarop de oude verordening wordt ingetrokken. Dat is ook niet nodig. De datum waarop de oude regeling vervalt, is de datum waarop de nieuwe verordening in werking treedt.

Wmo raad Wijchen

Aan het College van B & W Wijchen,

Wijchen. 2 mei 2022

Ter attentie van: Mevrouw L. Beekmans.

Betreft: (gevraagd) advies Verordening Leerlingenvervoer gemeente Wijchen 2022
Reactie: in het blauw onder “Reactie” het antwoord van het college.

Geachte mevrouw Beekmans, beste Lies,

Wij hebben de uitgebreide verordening leerlingenvervoer met aandacht gelezen en besproken binnen onze Wmo-raad. Zo ook de beslisnota voor de gemeenteraad.

Wij hebben slechts een beperkt aantal opmerkingen:

- Wij denken dat het verstandig is om bij de bedragen die in de verordening genoemd worden aan te geven of het om bruto of netto bedragen gaat.
  Reactie: bedragen in de verordening die te maken hebben met het inkomen zijn bruto. Dit valt af te leiden uit de verwijzing naar het belastbaar inkomen. Extra vermelding van bruto is naar onze mening niet nodig.

- Wij hebben aan jou de vraag gesteld of er ook een maximale reisduur bepaald is. Dit was voor onze raad een belangrijk element. We konden dit element echter niet in de verordening vinden. Jij gaf aan dat de maximale reisduur inderdaad niet is opgenomen in de verordening, maar wel in het bestek dat gebruikt wordt bij de inkoop van het vervoer. Wij vinden het wenselijk dat er bij de inkoop van het vervoer hier extra aandacht aan wordt besteed. Tevens is het advies van de Wmo-raad om toch het element ‘maximale reisduur’ in de verordening op te nemen en ook in de informatie aan de ouders.
  Reactie: In de afspraken met de vervoerders van het routevervoer zijn afspraken gemaakt over de maximale reisduur. Voor leerlingen uit Wijchen die naar Nijmegen, Wijchen en Beuningen worden vervoerd is de maximale reisduur per rit 60 minuten. Voor leerlingen die naar scholen buiten deze gemeenten worden vervoerd is de maximale reisduur per rit 90 minuten. De BVO DRAN monitort de reisduur.

We hebben er niet voor gekozen om deze informatie in de verordening op te nemen. In de gesprekken met ouders wordt deze informatie wel gedeeld.

- Wij denken dat het van belang is dat de nieuwe (uitgebreide) verordening een goede vertaling krijgt naar de ouders bijvoorbeeld in de vorm van een heldere brochure.
  Reactie: op de website van de gemeente staat de informatie over het leerlingenvervoer. We gaan kijken of het nodig is om aanvullend hierop nog een brochure te maken.

Tot zover.

Met vriendelijke groet, namens de Wmo-raad Wijchen.

Drs. H.B.J. Grootveld, voorzitter

De Gemeenteraad van Wijchen

22 75277 Verordening Leerlingenvervoer gemeente Wijchen 2022

Amendement Leerlingenvervoer Verordening 2022

Amendement Leerlingenvervoer Verordening 2022

Amendement van de fractie van PvdA Wijchen
Eerste indiener: Katja Jamin
ingediend 24 mei 2022

Ondergetekende stelt het volgende amendement voor:
Toe te voegen aan artikel 18 aangepast vervoer van de verordening:

- De reistijd enkele reis van woning naar onderwijsinstelling bedraagt in het aangepast vervoer niet meer dan 60 minuten.

Toelichting:
Veel kinderen met een handicap hebben een beperkte energie. Voor kinderen met een gedragsstoornis is het moeilijk om zo lang stil te zitten. Kinderen komen regelmatig erg moe en/of gestresst op school aan.
Wij verwachten van ouders dat zij op de hoogte zijn van de verordening, vandaar ons verzoek om ook deze afspraak in de verordening op te nemen.

Namens de fractie van

PvdA Wijchen, Katja Jamin

De Gemeenteraad van Wijchen

22 75277 Verordening Leerlingenvervoer gemeente Wijchen 2022

Amendement Leerlingenvervoer Verordening 2022

Amendement van de fractie van PvdA Wijchen
Eerste indiener: Katja Jamin
ingediend 24 mei 2022

Ondergetekende stelt het volgende amendement voor:
Het volgende artikel toe te voegen aan de Verordening:

- De reistijd enkele reis van woning naar onderwijsinstelling bedraagt niet meer dan 60 minuten.

Toelichting:
Veel kinderen met een handicap hebben een beperkte energie. Voor kinderen met een gedragsstoornis is het moeilijk om zo lang stil te zitten. Kinderen komen regelmatig erg moe en/of gestresst op school aan.
Wij verwachten van ouders dat zij op de hoogte zijn van de verordening, vandaar ons verzoek om ook deze afspraak in de verordening op te nemen.

Namens de fractie van

PvdA Wijchen, Katja Jamin

Coalitieakkoord 2022 - 2026

SAMEN VERSCHIL MAKEN

Gemeente Wijchen

Inhoudsopgave

Hier staan we voor 4

1. Inwoners en gemeente 5

2. Goed wonen en thuis voelen 7

3. Klimaat en energie 9

4. Samenleven en zorgen 11

5. Meedoen en ondernemen 13

6. Sport en vrije tijd 15

7. Ruimte en natuur 17

8. Verkeer en bereikbaarheid 19

9. Veiligheid 21

Portefeuilleverdeling 22

Hier staan we voor

In Wijchen voelen wij ons thuis. Het is een gemeente waar mensen naar elkaar omkijken. Betrokken zijn. En samen het verschil maken. Daar zijn we trots op!

Met dit akkoord behouden we het mooie van Wijchen, terwijl we ook bouwen aan onze toekomst. Dat doen we niet alleen, maar juist met de samenleving én met de gehele gemeenteraad. Daarbij zien we drie thema's als rode draad voor dit akkoord.

Wijchen is er voor de inwoners

De gemeente Wijchen is er voor de inwoners. Helaas voelt dat niet voor iedereen zo. Het vertrouwen in de politiek en de overheid staat overal onder druk. Daarom is het belangrijk dat inwoners zich betrokken voelen bij Wijchen en hun stem laten horen. We willen dat mensen meedoen en zich gehoord voelen. Daar blijven we aan werken.

Wijchen houdt koers

In onze gemeente is het fijn wonen, werken, ondernemen en ontspannen. En nog steeds maken we elke dag Wijchen een stukje beter. Denk aan onze plannen voor Wijchen-West en Hart van Zuid. Maar de wereld om ons heen verandert. Klimaatverandering, inflatie, stijgende rente en onrust in de wereld zorgen voor een onzekere toekomst. Daarom is het belangrijk om koers te houden op de grote opgaven van morgen, zoals woningbouw en duurzaamheid. Zo zorgen we dat we klaar zijn voor de uitdagingen van de toekomst.

Wijchen is teamspeler in de regio

We kunnen grote uitdagingen als woningbouw, klimaat, bereikbaarheid en werkgelegenheid niet alleen aanpakken. Dat doen we samen met onze buurgemeenten in de regio. Juist door samen te werken kunnen we onze ambities waarmaken en nemen we verantwoordelijkheid als betrouwbare partner.

De komende vier jaar zetten we hier de schouders onder. Samen zorgen we ervoor dat iedereen zich hier thuis voelt. Want samen maken we verschil.

Wijchen, april 2022

Renate Loermans,
Kernachtig Wijchen

Björn Derksen,
CDA Wijchen

Alice Peters – Vroom,
Wijchense VVD

1. Inwoners en gemeente

De gemeente is er voor haar inwoners. Niet andersom. We vinden het belangrijk dat inwoners op hun bestuur kunnen rekenen en daar vertrouwen in hebben. Dat begint bij vertrouwen van het bestuur in haar inwoners.

Vertrouwen in elkaar

We zien een trend van een dalende opkomst bij verkiezingen. Het vertrouwen in de politiek en overheid staat overal onder druk. In Wijchen willen we deze trend keren. De gemeente wil dichter bij haar inwoners staan. De gemeente moet nog beter benaderbaar, aanspreekbaar en zichtbaar zijn. De komende jaren zetten we daar meer op in. We nodigen ook de oppositiepartijen in de gemeenteraad uit om dit samen met ons op te pakken.

Er zit ontzettend veel kracht en creativiteit in onze dorpen en wijken. Inwoners, verenigingen en ondernemers weten vaak beter wat er speelt dan de overheid. We ondersteunen goede initiatieven uit de samenleving. Het gaat veelal niet eens om geld. Het helpt al als de gemeente meedenkt en zaken mogelijk maakt. Bij nieuwe plannen betrekken we inwoners en andere belanghebbenden vroegtijdig. Daarbij zijn we eerlijk en duidelijk over wat wél en wat niét mogelijk is. Zo voorkomen we teleurstelling en creëren we draagvlak.

Wat gaan we doen?

- De gemeente gaat uit van vertrouwen. Onnodige regels schrappen we.
- We denken beter mee met initiatieven in de samenleving: hoe kan het wél? Een mooi voorbeeld is het ‘uitdaagrecht’, waarbij inwoners taken van de gemeente overnemen als ze dat beter kunnen.
- We verbeteren de wijze waarop we inwoners en andere belanghebbenden betrekken bij nieuwe plannen. Betrekken doen we zo vroeg mogelijk en blijven we doen gedurende een project.
- We zoeken naar creatieve manieren om meer inwoners te betrekken bij projecten, zodat we in gesprek zijn met een goede afspiegeling van de samenleving. Op die manier voorkomen we dat discussies worden overgenomen door een kleine minderheid.
- De burgemeester krijgt een aanjaagfunctie om inwonerbetrokkenheid te versterken.

Betrouwbare dienstverlening

Contact met de gemeente moet prettig en duidelijk zijn. Heb je een vraag? Dan vind je het antwoord gemakkelijk online, of krijg je snel telefonisch of schriftelijk antwoord. Ook als dat antwoord is dat er meer tijd nodig is om de vraag te beantwoorden. Zo weet je waar je aan toe bent. De gemeente neemt zorgen serieus en denkt in oplossingen. Inwoners begrijpen heel goed dat niet alles kan, want er zijn verschillende belangen en beperkte middelen. Juist daarom is open en snelle communicatie belangrijk.

Wat gaan we doen?

- De gemeente communiceert altijd in duidelijke taal. In brieven, e-mails en op de website.
- Uitgangspunt is dat de gemeente binnen 2 werkdagen een eerste reactie geeft.
- Diensten worden zoveel mogelijk digitaal aangeboden. Maar persoonlijke contact blijft mogelijk.
- We werken aan dienstverlening die aansluit bij de hedendaagse behoeften van inwoners. We onderzoeken de mogelijkheden van dienstverlening aan huis en openingstijden op maat.

Krachtige partner in de regio

In onze regio is de gemeente Wijchen een sterke gemeente en een goede buur. Juist door samen te werken kunnen we elkaar versterken. Wijchen neemt haar verantwoordelijkheid en is een teamspeler in de regio. Samen met de gemeente Druten hebben we al een krachtige en deskundige ambtelijke werkorganisatie. De Werkorganisatie Druten Wijchen biedt nu al veel voordelen door meer deskundige ambtenaren en minder kwetsbaarheid. De werkorganisatie wil een aantrekkelijke werkgever zijn. De organisatie vraagt daarom om verdere doorontwikkeling en versterking.

Wat gaan we doen?

- Wijchen bouwt verder aan vertrouwen als een betrouwbare en constructieve samenwerkingspartner in regionale samenwerkingen. In de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, het Rijk van Nijmegen en het Land van Maas en Waal.
- We verstevigen de Werkorganisatie Druten Wijchen tot een veerkrachtige, toekomstbestendige organisatie. Goede dienstverlening en deskundigheid staan hierbij centraal.
- Wij zijn uitnodigend naar andere gemeenten in de regio die een beroep op ons doen voor specifieke taken.
- Deze bestuursperiode nemen we géén initiatief voor een bestuurlijke fusie.

Financieel gezond

De financiën van de gemeente Wijchen zijn op orde. We gaan zorgvuldig met belastinggeld om en zijn daar transparant over. Onze woonlasten behoren tot de laagste van de regio en daar zijn we trots op. Maar we zijn ons ervan bewust dat onverwachte ontwikkelingen kunnen vragen om lastige financiële keuzes.

Wat gaan we doen?

- We blijven duidelijk communiceren hoe de gemeente het belastinggeld besteedt.
- De begroting moet sluitend zijn. We geven niet meer geld uit dan er binnenkomt. De onroerendezaakbelasting (OZB) wordt niet gebruikt als sluitpost.
- We houden ruimte om te investeren in onze samenleving. Ook op de lange termijn.
- Landelijke bezuinigingen willen we niet compenseren met lokale middelen.

2. Goed wonen en thuis voelen

We willen dat iedereen zich in Wijchen thuis kan voelen. Daarom is de woningbouw een van de hoogste prioriteiten. Nieuwe wijken hebben een prettige dorpse woon- en leefkwaliteit. Daarnaast hebben we aandacht voor de kwaliteit van wonen in bestaande wijken.

We gaan bouwen

De komende jaren bouwen we fors meer woningen. Zo snel mogelijk. Daarom geven we nu voorrang aan het realiseren van bestaande plannen. De afgelopen jaren is al veel voorbereid dus de komende jaren kan de schop de grond in. Daarbij staat de kwaliteit van de leefomgeving voorop. De woningen die we bouwen passen bij de toekomstige behoeften. Denk aan woningen voor starters, ouderen en een- en tweepersoonshuishoudens. We willen dat mensen die hier willen blijven wonen dat ook kunnen.

Wat gaan we doen?

- Er komen de komende 10 jaar ongeveer 3000 nieuwe woningen bij. Elk jaar krijgen een paar honderd huishoudens de sleutel van hun nieuwe huis. Voor het merendeel zijn dit sociale huurwoningen en betaalbare huur- en koopwoningen, zodat bijvoorbeeld starters en ouderen hier een huis kunnen vinden.
- We houden koers op lopende projecten Wijchen-West, Huurlingsedam, Kraanvogel, Tussen Kasteel en Wijchens Meer en Hart van Zuid.
- Er blijft ruimte voor collectieve wooninitiatieven en kleinere initiatieven. Met name in de kleine kernen zorgt dat ervoor dat mensen in hun dorp kunnen blijven, of komen wonen. Bijvoorbeeld door bouwen in Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO).
- We gebruiken diverse instrumenten die woningen betaalbaar maken en houden.
- We ontwikkelen zoveel mogelijk energieneutraal en stimuleren circulair en natuurinclusief bouwen.
- Bij ontwikkelingen vinden we het belangrijk om tijdig het gesprek met omwonenden aan te gaan. Dit bevordert de betrokkenheid van inwoners bij onze woningbouwopgave. Wij benadrukken dit in onze contacten met ontwikkelende partijen.
- We verkennen aanvullende mogelijkheden voor woningsplitsing.

Sterke en prettige dorpen en wijken

We bouwen niet zomaar. De kwaliteit van onze dorpen en wijken staat voorop. We bewaren het dorpse karakter van Wijchen en de kernen. Dat betekent leefbare buurten waarin mensen elkaar ontmoeten en iets voor elkaar over hebben.

Wat gaan we doen?

- We streven naar variatie binnen nieuwbouwwijken, maar ook in bestaande wijken. Dat betekent verschillende woningtypen, doelgroepen en prijsklassen. Zo blijven wijken op de lange duur veerkrachtig en leefbaar.
- Onze unieke en mooie dorpsgezichten en karakteristieke panden beschermen en behouden we.
- Bij het dorpse karakter van Wijchen past geen hoogbouw. Bij nieuwe gebiedsontwikkelingen kijken we welke bouwhoogte past bij de omgeving.
- Ouderen en inwoners met een zorgvraag moeten hier kunnen blijven wonen. Kleinschalig en zoveel mogelijk onderdeel van de wijk. Daarbij staan we open voor nieuwe woonconcepten en woonvormen voor pre-mantelzorg. Bijvoorbeeld generatieproof wonen en bouwen.

Goede voorzieningen in de buurt

Voor een goede leefbaarheid is het belangrijk dat er voorzieningen in de buurt zijn. Denk aan ruimte voor groen, speelplekken voor onze jeugd, en dorpshuizen of wijkcentra om elkaar te ontmoeten.

Wat gaan we doen?

- In nieuwe en bestaande wijken en dorpen gaan we voor levendige buitenruimten, die aantrekkelijk en veilig zijn. Zo zorgen we voor meer mogelijkheden voor ontmoetingen in de buurt.
- In Hart van Zuid werken we op basis van de gebiedsvisie verder aan vitale wijken en een toekomstbestendig voorzieningenhart, met voldoende groen en ruimte voor ontmoeting. Daarbij blijven we de inwoners betrekken.
- Het project Tussen Kasteel en Wijchens Meer biedt een kwaliteitsimpuls aan het centrum. We gaan door op de ingeslagen weg, met een bruisend centrum en voldoende parkeerplekken. Dit doen we uiteraard samen met inwoners en ondernemers.

3. Klimaat en energie

Wijchen pakt haar verantwoordelijkheid en zet stevige stappen op het gebied van klimaat, energie en duurzaamheid. Dat blijven we de komende jaren doen met realistische doelen volgens het landelijke tempo. Samen met onze inwoners en de regio werken we aan onze klimaatplannen en zoeken we kansen in de energietransitie. Als gemeente geven we natuurlijk het goede voorbeeld en werken we aan draagvlak.

Omgaan met klimaatverandering

Ons klimaat verandert en dat heeft invloed op ons dagelijks leven. Denk aan extreme hitte en wateroverlast. In bestaande en nieuwe wijken zorgen we ervoor dat we beter omgaan met de gevolgen van klimaatverandering.

Wat gaan we doen?

- We vinden het belangrijk dat inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties zich voorbereiden op de gevolgen van klimaatverandering. Bijvoorbeeld door vervangen van tegels door groen, aanleggen van groene daken, of opvangen van regenwater in een regenton. Daar zetten we nog meer op in.
- In wijken en dorpen en op bedrijventerreinen houden we rekening met gevolgen van klimaatverandering. Dat doen we bijvoorbeeld door de aanleg van meer groen in de wijk, door water meer ruimte te geven, of door het gebruik van grasbetontegels voor parkeerplaatsen.
- We zoeken naar innovatieve manieren om inwoners te betrekken bij deze opgaven.
- In de Regionale Adaptatie Strategie (RAS) werken we samen met andere gemeenten aan klimaatbestendigheid en de communicatie daar omheen.

Naar een energie neutrale en duurzame toekomst

Energieneutraal begint met energiebesparing: wat je niet verbruikt hoef je ook niet op te wekken. De komende jaren zetten we verder in op energiebesparing. Ook maken we de overstap naar duurzame energiebronnen zoals zon en wind. Daarbij houden we aandacht voor de betaalbaarheid van de opgave voor alle inwoners. En nieuwe technieken bieden kansen voor onze economie. Dit alles kan Wijchen niet alleen, dus werken we lokaal en regionaal samen.

Wat gaan we doen?

- Wijchen neemt haar verantwoordelijkheid in een regionale opgave, vastgelegd in de Regionale Energie Strategie (RES). Bij een nieuwe RES pakt Wijchen in gezamenlijkheid met de 15 gemeenten in de regio daar haar aandeel in.
- We maken een nieuwe routekaart en agenda voor realistische doelen en een energieneutrale toekomst. De voortgang monitoren en verantwoorden we.
- Windenergie, zoals de 3 windmolens op Bijsterhuizen, leveren een belangrijke bijdrage in de opgave. Daarbij is draagvlak van omwonenden en de samenleving van belang. We steunen alleen initiatieven op ruime afstand van woonkernen. We volgen met belangstelling de landelijke ontwikkelingen over de plaatsing van windmolens in relatie tot onze gedragscode.
- Zonne-energie is ook noodzakelijk in de energietransitie. Zonnepanelen op daken hebben de voorkeur boven zonneparken. Als zonne-akkers nodig zijn pakken we deze in een groene buffer, met aandacht voor goede landbouwgronden en biodiversiteit.
- Bij nieuwe bedrijfspanden en nieuwe agrarische bebouwing vinden we het vanzelfsprekend dat daken worden gebruikt voor het opwekken van zonne-energie, voor individueel en algemeen nut.
- We gaan in gesprek met partners zoals Liander over oplossingen voor de drukte op het elektriciteitsnet.
- Met het energieloket en energiecoaches blijven we inwoners en ondernemers stimuleren zelf maatregelen te nemen om energie te besparen. Per doelgroep bekijken we welke aanpak het beste werkt. Goede voorbeelden zetten we in het zonnetje.
- We stellen samen met het bedrijfsleven plannen op voor besparing van energie en opwek van groene energie en spreken hen daarop aan. Wij ondersteunen bedrijven daarin met een energieloket.
- Op korte termijn stellen we een warmtevisie vast. De komende jaren werken we die verder uit en kijken we naar de (on)mogelijkheden.
- Met het oog op de warmtetransitie onderzoeken we de mogelijkheden van nieuwe technologiën. Denk aan het gebruik van waterstof, warmtewinning uit oppervlaktewater, of de inzet van buurtbatterijen.
- Wijchen is al een Fairtrade gemeente. We verkennen of we verdere stappen kunnen nemen om een Global Goals gemeente te worden.
- We gaan verder met verduurzaming van onze gemeentelijke gebouwen en organisatie. Zo geven we het goede voorbeeld.

4. Samenleven en zorgen

Wijchen is rijk aan vele maatschappelijke activiteiten en initiatieven. Van jeugdactiviteiten tot ontmoetingen in het dorpshuis en op school: we gaan samen aan de slag. En gaat het even minder goed? Dan kijken we naar elkaar om en zorgen we voor elkaar.

Gezonde en vitale samenleving

Een gezonde leefstijl is belangrijk voor alle leeftijden. Door gezond te eten en te bewegen blijf je lichamelijk en mentaal fit. Ook blijft het belangrijk om mensen te ontmoeten en van betekenis te zijn. Iedereen moet kunnen werken aan gezondheid en kunnen meedoen in de samenleving. Een beperking mag daarin geen belemmering zijn.

Wat gaan we doen?

- Activiteiten die bijdragen aan een gezonde leefstijl ondersteunen wij. Onder andere met het Lokaal Preventieakkoord. We richten ons daarbij op alle leeftijden, met extra aandacht voor gezinnen met een krappe beurs.
- Om eenzaamheid tegen te gaan vergroten we de mogelijkheden voor ontmoeten voor alle leeftijden. Laagdrempelig en zo veel mogelijk in de buurt. Initiatieven die hieraan bijdragen krijgen onze steun.
- De gemeente zet zich in om te zorgen dat mensen met een beperking overal mee kunnen doen.

Vitaal ouder worden

Mensen worden steeds ouder en blijven langer actief. Vitale ouderen leveren een waardevolle bijdrage aan de samenleving. Bijvoorbeeld door zich in te zetten als vrijwilliger of als mantelzorger voor een naaste. Of door hun kennis en ervaring op een andere manier te delen. We zetten ons ervoor in dat ouderen mee kunnen blijven doen in de samenleving.

Wat gaan we doen?

- Vrijwilligers blijven we ondersteunen en waarderen.
- Samen met de bibliotheek stimuleren we digitale vaardigheden bij onze inwoners.
- We streven naar een dementievriendelijke gemeente. Een manier is om de openbare ruimte voor deze doelgroep geschikt te maken, zoals in het project Tussen Kasteel en Wijchens Meer en de aanleg van een Vergeet-Me-Niet-pad.

Preventie en goede zorg

Voorkomen is beter dan genezen. Daarom zetten we vol in op preventie en laagdrempelige hulp. Soms kunnen mensen al veel zelf, met een klein duwtje in de rug. Bovendien bespaart preventie zorgkosten op de lange termijn. Mensen die professionele zorg nodig hebben moeten daarop kunnen rekenen. Dat is altijd maatwerk, want elk mens en elk gezin is anders.

Wat gaan we doen?

- We werken aan preventie met een laagdrempelige aanbod. Als dat mogelijk is heeft hulp in de buurt of uit het sociale netwerk de voorkeur.
- Mantelzorgers zijn goud waard en verdienen onze steun. We versterken daarom de ondersteuning en waardering voor mantelzorgers.
- We organiseren een jaarlijkse Dag van de Zorg, waarbij preventie centraal staat.
- We bakenen duidelijk af wat hoort onder jeugdzorg en wat hoort bij de normale opvoeding.
- Inwoners met een hulpvraag helpen we snel en duidelijk op weg.
- Voor goede zorg aan onze jeugd werken we samen in de regio.
- We behouden kwalitatief goede zorg maar houden betaalbaarheid in het oog. Daarbij zoeken we naar manieren om kosten beter inzichtelijk te maken.
- Zorgfraude pakken we stevig aan. Hierin werken we zoveel mogelijk samen met regiogemeenten.

Fijn opgroeien met goed onderwijs

De jeugd heeft de toekomst. Daarom blijven we investeren in het onderwijs. We zetten actief in op kansengelijkheid voor kinderen. Het is belangrijk dat kinderen zo dicht mogelijk bij huis naar school kunnen gaan. We streven naar Integrale Kind Centra (IKC's) binnen multifunctionele accommodaties.

Wat gaan we doen?

- We stimuleren het behoud van de scholen in de kleine kernen. Uiteraard moet de onderwijskwaliteit goed blijven en de kosten acceptabel.
- We spannen ons in voor de realisatie van IKC's voor Wijchen-Zuid, Wijchen-West, en Hernen.
- We stimuleren dat kinderen te voet of met de fiets naar school komen. Bijvoorbeeld door de Lekker Anders dag.
- Bij onveilig parkeergedrag rond scholen zetten we extra handhaving in.

5. Meedoen en ondernemen

Werk is belangrijk voor zelfstandigheid en ontwikkeling. We stimuleren dat zoveel mogelijk mensen mee kunnen doen, en laten niemand vallen. Armoede kunnen we niet altijd voorkomen, maar we bestrijden dit wel actief. Een vitale lokale economie is belangrijk voor werkgelegenheid. Als gemeente willen we aantrekkelijk zijn voor bedrijvigheid.

Iedereen draagt een steentje bij

Ons uitgangspunt is dat iedereen kan meedoen. Door werk, of door zich op een andere manier in te zetten voor de samenleving. Iedereen is van waarde en moet iets kunnen bijdragen.

Wat gaan we doen?

- We willen meer mensen met afstand tot werk ondersteunen om ervaring op te doen. Zo maken we hen werkfit voor de arbeidsmarkt.
- Initiatieven die mensen effectief trainen of helpen bij het zoeken naar werk ondersteunen we.
- We stimuleren volwassenenonderwijs en versterken de verbinding tussen onderwijs en bedrijfsleven. Laaggeletterdheid heeft hierbij onze aandacht.
- We versterken de samenwerking met lokale ondernemers om mensen met een uitkering sneller aan het werk te krijgen.
- De komende jaren bekijken we op welke wijze we optimaal kunnen samenwerken in de regio op het gebied van de arbeidsmarkt. Bijvoorbeeld om personeelstekorten terug te dringen.

We laten niemand vallen

In deze financieel onzekere tijden kunnen de laagste inkomens op onze steun blijven rekenen. Als mensen in de knel komen is er een vangnet. We bieden steun bij financiële zorgen en zien daarbij een belangrijke rol voor charitatieve instellingen. Armoede bestrijden we door hulp op maat.

Wat gaan we doen?

- We houden extra aandacht voor kindregelingen in het armoede- en minimabeleid.
- Vanwege stijgende energieprijzen houden we bijzondere aandacht voor energiearmoede.
- We bieden een vangnet op basis van vertrouwen. Een foutje bij een aanvraag kan altijd gemaakt worden. Maar bewuste fraude met uitkeringen pakken we aan.
- Mensen met financiële zorgen of schulden helpen we vroegtijdig om grip op hun huishoudboekje te krijgen. Initiatieven uit de samenleving zijn daarbij zeer waardevol.
- We vinden het belangrijk om gezinnen met een kleine beurs beter te ondersteunen. Daarom bekijken we de mogelijkheden van een inwonerspas, die tevens voor alle inwoners toegankelijk is.

Een aantrekkelijke gemeente voor ondernemers

We zijn trots op de vele kleine en grote ondernemers in onze gemeente. Zij zijn onze banenmotor, en dat willen we graag zo houden. De komende jaren blijven we werken aan een goed ondernemersklimaat. Belangrijk zijn onder andere goede bereikbaarheid en digitale infrastructuur. We geven ruimte door overbodige regels weg te nemen. Duurzame innovaties bieden kansen voor het bedrijfsleven én dragen bij aan een beter klimaat.

Wat gaan we doen?

- We zetten de vitalisering van bedrijventerrein Wijchen-Oost door en onderzoeken de uitbreiding van bedrijventerreinen Bijsterhuizen en Breekwagen.
- We geven een podium aan goede voorbeelden van duurzaam en circulair ondernemen en ondersteunen lokale initiatieven in de ruil- en deeleconomie.
- De gemeente gunt opdrachten zoveel mogelijk aan lokale ondernemers voor zover wet- en regelgeving dat toestaat.
- We betrekken ondernemers actief bij nieuwe ontwikkelingen. Bijvoorbeeld bij de ontwikkeling van bedrijventerrein Wijchen-Oost en binnen Tussen Kasteel en Wijchens Meer.
- We versterken de lokale arbeidsmarkt samen met onze ondernemers en het onderwijs.
- We hebben oog voor het goed huisvesten van arbeidsmigranten.

Vitale winkelcentra

Wijchen heeft verschillende wijkwinkelcentra. En in het hart een sterk en bruisend centrum, met een gevarieerd aanbod aan winkels, vele horecagelegenheden, en mooie evenementen. Dit willen we zo houden en waar mogelijk versterken. Daarbij houden we oog voor het tegengaan van leegstand.

Wat gaan we doen?

- Samen met ondernemers houden we onze winkelcentra vitaal en versterken deze waar mogelijk.
- We zorgen dat alle winkelcentra in onze gemeente elkaar versterken door samen te werken.
- We houden rekening met het veranderende gebruik van het centrum voor onder meer horeca en evenementen.
- Deze periode maken we een eerste doorkijk voor herontwikkeling van de westflank van het centrum.

6. Sport en vrije tijd

Wijchen heeft veel te bieden voor inwoners en bezoekers. We hebben een breed aanbod aan sport, maar hebben ook veel te bieden aan kunst en cultuur. Onze historie verdient een plek in de schijnwerpers zodat iedereen ervan kan genieten. Voor de toeristen die onze gemeente bezoeken willen we een aantrekkelijke bestemming zijn.

Samen actief en sportief

Sport is belangrijk voor lichaam en geest. We zijn daarom trots op ons actieve verenigingsleven met de vele vrijwilligers. Die blijven we ondersteunen. Ook zoeken we naar nieuwe manieren om sporten en bewegen te stimuleren. Daarbij vinden we het belangrijk dat iedereen hier gebruik van kan maken, ongeacht leeftijd, inkomen, of een eventuele beperking.

Wat gaan we doen?

- Initiatieven die sporten voor alle leeftijden stimuleren ondersteunen wij. Hiervoor zetten we onder andere het Lokaal Sportakkoord in.
- We verkennen de mogelijkheden om een buurtsportcoach in te zetten zodat sport- en beweegaanbod toegankelijker wordt voor alle leeftijden.
- We ondersteunen verenigingen bij hun verenigingstaken. Bijvoorbeeld door inzet van verenigingsondersteuners.
- Sportevenementen krijgen onze steun, omdat ze zorgen voor verbinding en Wijchen op de kaart zetten.
- We stimuleren breder gebruik van sportparken. Ook overdag, zodat andere doelgroepen hier gebruik van kunnen maken.
- Zwembad De Meerval krijgt een grootschalige renovatie.
- Voor kinderen ontwikkelen we een klim- en speelbos.
- We streven naar voorzieningen voor jongeren van alle leeftijden. Met jongeren en ouders verkennen we waar behoefte aan is. Bijvoorbeeld een pumptrack, pannakooi of skatebaan.

Zuinig op onze kunst, cultuur en historie

In onze kunst en cultuur zien we onze lokale identiteit terug. Daar hechten we veel waarde aan. We vinden het ook belangrijk om aandacht te houden voor de rijke historie van Wijchen en al haar kernen. Daarom blijven we hierin investeren en houden we dit voor iedereen toegankelijk.

Wat gaan we doen?

- We beschermen onze cultuurhistorische waarden en steunen initiatieven die de lokale historie in beeld brengen.
- We steunen initiatieven voor kunst en cultuur. Zoals de creatieve broedplaats.
- Theater 't Mozaïek en museum Kasteel Wijchen koesteren we.
- Lokale evenementen, groot en klein, blijven wij ondersteunen.

Wijchen als trekpleister

Naast kunst en cultuur heeft onze gemeente afwisselende landschappen met mooie parels. Van de Bergharense berg tot de Berendonck. Wijchen is een mooie bestemming. Bovendien biedt toerisme kansen voor de lokale werkgelegenheid en economie.

Wat gaan we doen?

- Wandelen en fietsen in het buitengebied is steeds populairder. We blijven daarom werken aan goede wandel- en fietspaden en routes.
- Een uitkijkpunt over onze gemeente is een aantrekkelijke toevoeging. We bekijken waar dit een plek kan krijgen.
- In de regio werken we samen om toerisme naar onze regio te stimuleren. Ook kijken we hoe we recreatie in de regio kunnen spreiden zodat de druk op bestaande natuur- en recreatiegebieden niet te groot wordt.
- Bij meerdere initiatieven hebben we oog voor samenhang en balans tussen natuur, verkeersveiligheid, spreiding en verdeling over onze gemeente. Bijvoorbeeld op Alverna, in Bergharen en rondom de Loonse Waard.

7. Ruimte en natuur

Onze gemeente ligt er goed bij. Van het prachtige buitengebied tot het mooie Wijchens Meer. Onze inwoners genieten en recreëren hier graag. Daarbij hoort ook goed onderhouden openbare ruimte, aandacht voor plant en dier, en een nette oplossing voor ons afval.

Groene en gezonde wijken en dorpen

Groen om ons heen draagt bij aan onze gezondheid en ons geluk. In onze gemeente hebben we gevarieerde natuur met ruimte voor mens en dier en dat behouden we. Waar mogelijk versterken we het groen in bestaande wijken. En we zorgen voor groen binnen nieuwbouwprojecten.

Wat gaan we doen?

- Het onderhoudsniveau van onze openbare ruimte behouden we. De komende jaren hebben we extra aandacht voor onkruidbestrijding en zwerfafval.
- We stimuleren de biodiversiteit. Bijvoorbeeld door het voortzetten van ecologisch bermbeheer. Uiteraard mogen hogere bermen niet zorgen voor onveilige verkeerssituaties.
- We zijn terughoudend met het kappen van bomen vanwege overlast. Voor elke gekapte boom planten we er binnen onze gemeentegrenzen twee terug.
- Als groen ergens verdwijnt zorgen we dat het op een andere plek terug komt.
- We ontwikkelen beleid om cultuurhistorische waarden en groene longen in onze gemeente te beschermen. Denk aan landschapspark Woezik en de omgeving Valendriese heuvels.

Afval: opgeruimd staat netjes

Gemeente en inwoners zorgen samen dat afval netjes opgeruimd wordt. We gaan door met stimuleren van afvalscheiding. Bij knelpunten zoeken we naar praktische oplossingen.

Wat gaan we doen?

- Onze afvalinzameling blijven we verbeteren. Daarbij hebben we aandacht voor het stimuleren van afvalscheiding en voor ruimtegebrek voor containers bij kleine woningen.
- We starten een proef met een tijdelijk, roulerend inzamelpunt voor grofvuil in wijken. Hiermee wordt het voor inwoners makkelijker om dichtbij huis weg te brengen.
- Zwerfafval gaan we tegen door in te zetten op bewustwording en het ondersteunen van initiatieven van inwoners om zelf zwerfafval op te ruimen.

Investeren in het buitengebied

Ons buitengebied is mooi, en dat houden we graag zo. Dat doen we door de ruimte op een verstandige manier te gebruiken, waarbij we het landschap behouden en versterken en versnippering tegengaan.

Wat gaan we doen?

- We zijn terughoudend met bouwen in het buitengebied.
- Slechte bermen in het buitengebied blijven we aanpakken.
- Duurzame veehouderij stimuleren wij.
- We geven agrariërs ruimte voor nieuwe perspectieven voor de toekomst. Denk aan agrarisch natuurbeheer, recreatie en andere bedrijvigheid.

8. Verkeer en bereikbaarheid

In Wijchen kun je vlot en veilig op je bestemming komen. Of je nu reist met de fiets, de auto, te voet, of met het openbaar vervoer.

Ruimte voor fietsers en voetgangers

Langzaam vervoer past bij uitstek bij de schaal en het dorpse karakter van Wijchen. Het is ook nog eens gezond en milieuvriendelijk. Daarom willen we fietsen en wandelen aantrekkelijker maken, zonder daarbij autogebruik te ontmoedigen.

Wat gaan we doen?

- We geven meer ruimte aan voetgangers en fietsers. Onder andere door het goed onderhouden van veilige, brede fietspaden. Maar ook door het inrichten van fietsstraten waar auto's als gast welkom zijn.
- We investeren in goede en veilige parkeerplekken voor fietsen in het centrum.
- In de openbare ruimte hebben we extra aandacht voor toegankelijkheid voor mensen met een beperking, zoals rolstoelgebruikers.
- We spannen ons in voor een snelfietsroute langs Niftrik naar Oss en het afmaken van het vrijliggende fietspad langs de Ravensteinseweg.
- We onderzoeken hoe we de fietsroutes met en tussen de kleine kernen kunnen verbeteren.
- De spoorlijn is een scheidslijn tussen noord en zuid. Als bijdrage aan veilig fietsen en wandelen verkennen we samen met de regio de haalbaarheid van een fiets- en voetgangerstunnel onder het spoor.

Gastvrij voor de auto

Wijchen heeft een goede bereikbaarheid voor de auto en gratis parkeermogelijkheden. Dat willen we behouden, terwijl we proberen om auto's minder dominant in het straatbeeld te maken.

Wat gaan we doen?

- We zorgen voor goede bereikbaarheid van het centrum met voldoende gratis parkeerplekken. En met ondergronds (gratis) parkeren halen we auto's uit het straatbeeld en maken we het centrum aantrekkelijker.
- Bij nieuwbouwprojecten onderzoeken we of we anders om kunnen gaan met parkeren. Bijvoorbeeld door inzet van deelauto's. Of door flexibele inrichting van openbaar groen dat zonodig omgezet kan worden naar parkeerplaatsen.
- We zetten ons in voor voldoende openbare laadpalen voor elektrische auto's.
- We blijven ons inzetten voor het aanpakken van verkeersknelpunten zoals knooppunt Bankhoef.
- De bereikbaarheid van bedrijventerreinen Bijsterhuizen en Wijchen Oost krijgt extra aandacht.

Goed bereikbaar met openbaar vervoer

Ook met trein en bus is Wijchen goed te bereiken. Met de bouw van Wijchen-West komt de mogelijkheid voor een tweede treinstation in beeld.

Wat gaan we doen?

- We verkennen de kansrijkheid van een station nabij Wijchen West. Dit station kan tegelijk een regiofunctie hebben en een vervoers-hub voor de omgeving worden.
- Een kwartiersdienst van de trein richting Den Bosch blijven we op de regionale en landelijke agenda zetten.
- Samen met partners zetten we in op een buurtbus tussen Wijchen en Druten.

Veilig verkeer en minder overlast

Iedereen moet veilig aan het verkeer kunnen deelnemen. Of je nu naar school gaat, op weg naar je werk bent, of een ommetje maakt. Overlast door geluid, stank en trillingen pakken we aan.

Wat gaan we doen?

- Om overlast te voorkomen leiden we landbouwverkeer zo veel mogelijk om de bebouwde kom heen.
- Gevaarlijke verkeerssituaties en plekken met veel geluidsoverlast onderzoeken we en pakken we aan. Dit is altijd maatwerk.
- We zetten ons in voor het verminderen van geluidsoverlast van de A50 bij Hernen, Leur en Niftrik.
- We geven extra aandacht aan verkeersveiligheid rond scholen en sportclubs. Dit doen we samen met omwonenden.
- We doen een proef met de ‘groene flitspaal’, waarmee we rustig rijden belonen en buurtbewoners geld voor hun wijk sparen.

9. Veiligheid

Thuis, op straat, of in het dorp: overal moet je je veilig voelen. Gemeente en inwoners werken daar samen aan.

Samen opletten

Politie en gemeentelijke BOA's hebben een belangrijke taak in de handhaving. Zij kunnen niet altijd overal aanwezig zijn. Het moet vanzelfsprekend zijn dat mensen elkaar kunnen aanspreken op gedrag, en buurtbewoners samen een oogje in het zeil houden. Goed gedrag is de norm; ongewenst gedrag pakken we aan.

Wat gaan we doen?

- We zorgen voor voldoende handhaving op straat. BOA's zijn zichtbaar en benaderbaar, en zijn goed toegerust.
- Waar nodig zetten we vast of mobiel cameratoezicht in.
- Het is belangrijk dat buurtbewoners zich zelf ook verantwoordelijk voelen voor de veiligheid en leefbaarheid in hun buurt. We onderzoeken hoe we dat kunnen versterken. Daarin trekken we samen op met partners, waaronder woningcorporaties en buurtbemiddeling.
- Buurt-appgroepen juichen we toe. En buurtinitiatieven gericht op veiligheid ondersteunen we.
- We tolereren discriminatie nooit. In onze gemeente behandelen we iedereen gelijk.
- De jaarlijkse Week van de Veiligheid zetten we voort.
- We volgen het landelijk beleid rond het afsteken van vuurwerk.
- We zetten altijd eerst in op preventie bij overlastgevende jeugd. Bijvoorbeeld door inzet van jongerenwerk en het betrekken van de ouders.
- Om jeugdoverlast beheersbaar te maken zetten we straatcoaches in. Crimineel gedrag pakken we aan.

Stevige aanpak van criminaliteit

Samen staan we sterk tegen criminaliteit. Samen met ondernemers en inwoners werken we aan onze veiligheid en gaan we ondermijning tegen. Dit doen we door meer bewustwording te creëren bij inwoners en ondernemers.

Wat gaan we doen?

- De veiligheid op bedrijventerreinen houdt onze aandacht. We blijven ons inspannen om het Keurmerk Veilig Ondernemen te behouden.
- Ondermijning roepen we een halt toe. Daarbij gaat extra aandacht uit naar het buitengebied. Bijvoorbeeld door leegstand in het buitengebied tegen te gaan, en het behalen en vervolgens behouden van het Keurmerk Veilig Buitengebied.
- Bij de aanpak van ondermijning trekken we samen op met gemeenten in de regio. Daarmee voorkomen we een waterbedeffect.
- In overleg met de politie bestrijden we zichtbare criminaliteit op straat, zoals drugshandel.
- We blijven ons beschermen tegen cyberdreigingen door te investeren in digitale veiligheid.

Portefeuilleverdeling

Burgemeester
- Algemene zaken
- Openbare orde en veiligheid
- Dienstverlening en communicatie
- Regionale samenwerking
- Versterken inwonerbetrokkenheid

Wethouder Geert Gerrits
1e locoburgemeester
- Financiën
- Wonen
- Gebiedsontwikkeling
- Ruimtelijke ordening
- Grondzaken

Wethouder Bea Schouten
3e locoburgemeester
- Klimaat en energie
- Wmo en Jeugdzorg
- Welzijn en gezondheid
- Sport(accommodaties)
- Kunst, cultuur en recreatie

Wethouder Nick Derks
2e locoburgemeester
- Economie en toerisme
- Onderwijs
- Werk en inkomen
- Armoede- en minimabeleid
- Arbeidsmarkt

Wethouder Twan van Bronkhorst
4e locoburgemeester
- Mobiliteit en openbare ruimte
- Water, natuur en landschapsbeheer
- Milieu en afval
- Vastgoed
- Leefbaarheid

Coalitieakkoord 2022 - 2026

SAMEN VERSCHIL MAKEN

Gemeente Wijchen

SAMEN VERSCHIL MAKEN

Alice Peters-Vroom

Renate Loermans

Björn Derksen

Hier staan we voor

we willen dat mensen meedoen en zich gehoord voelen.

In Wijchen voelen wij ons thuis. Het is een gemeente waar mensen naar elkaar omkijken. Betrokken zijn. En samen het verschil maken. Daar zijn we trots op!

Met dit akkoord behouden we het mooie van Wijchen, terwijl we ook bouwen aan onze toekomst. Dat doen we niet alleen, maar juist met de samenleving én met de gehele gemeenteraad. Daarbij zien we drie thema's als rode draad voor dit akkoord.

Wijchen is er voor de inwoners

De gemeente Wijchen is er voor de inwoners. Helaas voelt dat niet voor iedereen zo. Het vertrouwen in de politiek en de overheid staat overal onder druk. Daarom is het belangrijk dat inwoners zich betrokken voelen bij Wijchen en hun stem laten horen. We willen dat mensen meedoen en zich gehoord voelen. Daar blijven we aan werken.

Wijchen houdt koers

In onze gemeente is het fijn wonen, werken, ondernemen en ontspannen. En nog steeds maken we elke dag Wijchen een stukje beter. Denk aan onze plannen voor Wijchen-West en Hart van Zuid. Maar de wereld om ons heen verandert. Klimaatverandering, inflatie, stijgende rente en onrust in de wereld zorgen voor een onzekere toekomst. Daarom is het belangrijk om koers te houden op de grote opgaven van morgen, zoals woningbouw en duurzaamheid. Zo zorgen we dat we klaar zijn voor de uitdagingen van de toekomst.

Wijchen is teamspeler in de regio

We kunnen grote uitdagingen als woningbouw, klimaat, bereikbaarheid en werkgelegenheid niet alleen aanpakken. Dat doen we samen met onze buurgemeenten in de regio. Juist door samen te werken kunnen we onze ambities waarmaken en nemen we verantwoordelijkheid als betrouwbare partner.

De komende vier jaar zetten we hier de schouders onder. Samen zorgen we ervoor dat iedereen zich hier thuis voelt. Want samen maken we verschil.

Wijchen, april 2022

Renate Loermans, Kernachtig Wijchen
Björn Derksen, CDA Wijchen
Alice Peters – Vroom, Wijchense VVD

De gemeente is er voor haar inwoners. Niet andersom.
De gemeente is er voor haar inwoners. Niet andersom.
De gemeente is er voor haar inwoners. Niet andersom.
De gemeente is er voor haar inwoners. Niet andersom.
De gemeente is er voor haar inwoners. Niet andersom.
De gemeente is er voor haar inwoners. Niet andersom.
De gemeente is er voor haar inwoners. Niet andersom.
De gemeente is er voor haar inwoners. Niet andersom.
De gemeente is er voor haar inwoners. Niet andersom.
De gemeente is er voor haar inwoners. Niet andersom.
De gemeente is er voor haar inwoners. Niet andersom.
De gemeente is er voor haar inwoners. Niet andersom.
De gemeente is er voor haar inwoners. Niet andersom.

HET BEGINT MET VERTROUWEN

1 Inwoners en bestuur

De gemeente is er voor haar inwoners. Niet andersom. We vinden het belangrijk dat inwoners op hun bestuur kunnen rekenen en daar vertrouwen in hebben. Dat begint bij vertrouwen van het bestuur in haar inwoners.

Vertrouwen in elkaar

We zien een trend van een dalende opkomst bij verkiezingen. Het vertrouwen in de politiek en overheid staat overal onder druk. In Wijchen willen we deze trend keren. De gemeente wil dichter bij haar inwoners staan. De gemeente moet nog beter benaderbaar, aanspreekbaar en zichtbaar zijn. De komende jaren zetten we daar meer op in. We nodigen ook de oppositiepartijen in de gemeenteraad uit om dit samen met ons op te pakken.

Er zit ontzettend veel kracht en creativiteit in onze dorpen en wijken. Inwoners, verenigingen en ondernemers weten vaak beter wat er speelt dan de overheid. We ondersteunen goede initiatieven uit de samenleving. Het gaat veelal niet eens om geld. Het helpt al als de gemeente meedenkt en zaken mogelijk maakt. Bij nieuwe plannen betrekken we inwoners en andere belanghebbenden vroegtijdig. Daarbij zijn we eerlijk en duidelijk over wat wél en wat niét mogelijk is. Zo voorkomen we teleurstelling en creëren we draagvlak.

Wat gaan we doen?

- De gemeente gaat uit van vertrouwen. Onnodige regels schrappen we.
- We denken beter mee met initiatieven in de samenleving: hoe kan het wél? Een mooi voorbeeld is het ‘uitdaagrecht’, waarbij inwoners taken van de gemeente overnemen als ze dat beter kunnen.
- We verbeteren de wijze waarop we inwoners en andere belanghebbenden betrekken bij nieuwe plannen. Betrekken doen we zo vroeg mogelijk en blijven we doen gedurende een project.
- We zoeken naar creatieve manieren om meer inwoners te betrekken bij projecten, zodat we in gesprek zijn met een goede afspiegeling van de samenleving. Op die manier voorkomen we dat discussies worden overgenomen door een kleine minderheid.
- De burgemeester krijgt een aanjaag-functie om inwonerbetrokkenheid te versterken.

Betrouwbare dienstverlening

Contact met de gemeente moet prettig en duidelijk zijn. Heb je een vraag? Dan vind je het antwoord gemakkelijk online, of krijg je snel telefonisch of schriftelijk antwoord. Ook als dat antwoord is dat er meer tijd nodig is om de vraag te beantwoorden. Zo weet je waar je aan toe bent. De gemeente neemt zorgen serieus en denkt in oplossingen. Inwoners begrijpen heel goed dat niet alles kan, want er zijn verschillende belangen en beperkte middelen. Juist daarom is open en snelle communicatie belangrijk.

Wat gaan we doen?

- De gemeente communiceert altijd in duidelijke taal. In brieven, e-mails en op de website.
- Uitgangspunt is dat de gemeente binnen 2 werkdagen een eerste reactie geeft.
- Diensten worden zoveel mogelijk digitaal aangeboden. Maar persoonlijk contact blijft mogelijk.
- We werken aan dienstverlening die aansluit bij de hedendaagse behoeften van inwoners. We onderzoeken de mogelijkheden van dienstverlening aan huis en openingstijden op maat.

Krachtige partner in de regio

In onze regio is de gemeente Wijchen een sterke gemeente en een goede buur. Juist door samen te werken kunnen we elkaar versterken. Wijchen neemt haar verantwoordelijkheid en is een teamspeler in de regio. Samen met de gemeente Druten hebben we al een krachtige en deskundige ambtelijke werkorganisatie. De Werkorganisatie Druten Wijchen biedt nu al veel voordelen door meer deskundige ambtenaren en minder kwetsbaarheid. De werkorganisatie wil een aantrekkelijke werkgever zijn. De organisatie vraagt daarom om verdere doorontwikkeling en versterking.

Wat gaan we doen?

- Wijchen bouwt verder aan vertrouwen als een betrouwbare en constructieve samenwerkingspartner in regionale samenwerkingen. In de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, het Rijk van Nijmegen en het Land van Maas en Waal.
- We verstevigen de Werkorganisatie Druten Wijchen tot een veerkrachtige, toekomstbestendige organisatie. Goede dienstverlening en deskundigheid staan hierbij centraal.
- Wij zijn uitnodigend naar andere gemeenten in de regio die een beroep op ons doen voor specifieke taken.
- Deze bestuursperiode nemen we géén initiatief voor een bestuurlijke fusie.

Financieel gezond

De financiën van de gemeente Wijchen zijn op orde. We gaan zorgvuldig met belastinggeld om en zijn daar transparant over. Onze woonlasten behoren tot de laagste van de regio en daar zijn we trots op. Maar we zijn ons ervan bewust dat onverwachte ontwikkelingen kunnen vragen om lastige financiële keuzes.

Wat gaan we doen?

- We blijven duidelijk communiceren hoe de gemeente het belastinggeld besteedt.
- De begroting moet sluitend zijn. We geven niet meer geld uit dan er binnenkomt. De onroerendezaakbelasting (OZB) wordt niet gebruikt als sluitpost.
- We houden ruimte om te investeren in onze samenleving. Ook op de lange termijn.
- Landelijke bezuinigingen willen we niet compenseren met lokale middelen.

we willen als gemeente dichter bij onze inwoners staan.

BOUWEN AAN DE TOEKOMST

2 Goed wonen en thuis voelen

We willen dat iedereen zich in Wijchen thuis kan voelen. Daarom is de woningbouw een van de hoogste prioriteiten. Nieuwe wijken hebben een prettige dorpse woon- en leefkwaliteit. Daarnaast hebben we aandacht voor de kwaliteit van wonen in bestaande wijken.

We gaan bouwen

De komende jaren bouwen we fors meer woningen. Zo snel mogelijk. Daarom geven we nu voorrang aan het realiseren van bestaande plannen. De afgelopen jaren is al veel voorbereid dus de komende jaren kan de schop de grond in. Daarbij staat de kwaliteit van de leefomgeving voorop. De woningen die we bouwen passen bij de toekomstige behoeften. Denk aan woningen voor starters, ouderen en een- en tweepersoonshuishoudens. We willen dat mensen die hier willen blijven wonen dat ook kunnen.

Wat gaan we doen?

- Er komen de komende 10 jaar ongeveer 3000 nieuwe woningen bij. Elk jaar krijgen een paar honderd huishoudens de sleutel van hun nieuwe huis. Voor het merendeel zijn dit sociale huurwoningen en betaalbare huur- en koopwoningen, zodat bijvoorbeeld starters en ouderen hier een huis kunnen vinden.
- We houden koers op lopende projecten Wijchen-West, Huurlingsedam, Kraanvogel, Tussen Kasteel en Wijchens Meer en Hart van Zuid.
- Er blijft ruimte voor collectieve wooninitiatieven en kleinere initiatieven. Met name in de kleine kernen zorgt dat ervoor dat mensen in hun dorp kunnen blijven, of komen wonen. Bijvoorbeeld door bouwen in Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO).
- We gebruiken diverse instrumenten die woningen betaalbaar maken en houden.
- We ontwikkelen zoveel mogelijk energieneutraal en stimuleren circulair en natuurinclusief bouwen.
- Bij ontwikkelingen vinden we het belangrijk om tijdig het gesprek met omwonenden aan te gaan. Dit bevordert de betrokkenheid van inwoners bij onze woningbouwopgave. Wij benadrukken dit in onze contacten met ontwikkelende partijen.
- We verkennen aanvullende mogelijkheden voor woningsplitsing.

De komende jaren kan de schop de grond in!

WE BOUWEN VEEL. MAAR NIET ZOMAAR.

	we zorgen voor variatie	we beschermen wat mooi is	we letten op betaalbaarheid	we maken het graag levendig	
we betrekken de inwoners	we staan open voor verandering	we bevorderen ontmoeting	we bewaren het dorpse karakter	we letten op leefbaarheid	
	we kijken naar de lange termijn	we koesteren het dorpse	we denken ook aan de kernen	we stimuleren spelen	
we denken aan jong en oud	we houden van kleinschaligheid	we houden of maken het groen	we kiezen voor kwaliteit	we doen het samen	

zeker!

en aan mensen met een zorgvraag!

Sterke, prettige dorpen en wijken

We bouwen niet zomaar. De kwaliteit van onze dorpen en wijken staat voorop. We bewaren het dorpse karakter van Wijchen en de kernen. Dat betekent leefbare buurten waarin mensen elkaar ontmoeten en iets voor elkaar over hebben.

Wat gaan we doen?

- We streven naar variatie binnen nieuw-bouwwijken, maar ook in bestaande wijken. Dat betekent verschillende woningtypen, doelgroepen en prijsklassen. Zo blijven wijken op de lange duur veerkrachtig en leefbaar.
- Onze unieke en mooie dorpsgezichten en karakteristieke panden beschermen en behouden we.
- Bij het dorpse karakter van Wijchen past geen hoogbouw. Bij nieuwe gebiedsontwikkelingen kijken we welke bouwhoogte past bij de omgeving.
- Ouderen en inwoners met een zorgvraag moeten hier kunnen blijven wonen. Kleinschalig en zoveel mogelijk onderdeel van de wijk. Daarbij staan we open voor nieuwe woonconcepten en woonvormen voor pre-mantelzorg. Bijvoorbeeld generatieproof wonen en bouwen.

Goede voorzieningen in de buurt

Voor een goede leefbaarheid is het belangrijk dat er voorzieningen in de buurt zijn. Denk aan ruimte voor groen, speelplekken voor onze jeugd, en dorpshuizen of wijkcentra om elkaar te ontmoeten.

Wat gaan we doen?

- In nieuwe en bestaande wijken en dorpen gaan we voor levendige buitenruimten, die aantrekkelijk en veilig zijn. Zo zorgen we voor meer mogelijkheden voor ontmoetingen in de buurt.
- In Hart van Zuid werken we op basis van de gebiedsvisie verder aan vitale wijken en een toekomstbestendig voorzieningenhart, met voldoende groen en ruimte voor ontmoeting. Daarbij blijven we de inwoners betrekken.
- Het project Tussen Kasteel en Wijchens Meer biedt een kwaliteitsimpuls aan het centrum. We gaan door op de ingeslagen weg, met een bruisend centrum en voldoende parkeerplekken. Dit doen we uiteraard samen met inwoners en ondernemers.

WE ZETTEN STEVIGE STAPPEN OM ONZE VOETAFDRUK TE VERKLEINEN.

3 Klimaat en energie

Wijchen pakt haar verantwoordelijkheid en zet stevige stappen op het gebied van klimaat, energie en duurzaamheid. Dat blijven we de komende jaren doen met realistische doelen volgens het landelijke tempo. Samen met onze inwoners en de regio werken we aan onze klimaatplannen en zoeken we kansen in de energietransitie. Als gemeente geven we natuurlijk het goede voorbeeld en werken we aan draagvlak.

Omgaan met klimaatverandering

Ons klimaat verandert en dat heeft invloed op ons dagelijks leven. Denk aan extreme hitte en wateroverlast. In bestaande en nieuwe wijken zorgen we ervoor dat we beter omgaan met de gevolgen van klimaatverandering.

Wat gaan we doen?

- We vinden het belangrijk dat inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties zich voorbereiden op de gevolgen van klimaatverandering. Bijvoorbeeld door vervangen van tegels door groen, aanleggen van groene daken, of opvangen van regenwater in een regenton. Daar zetten we nog meer op in.
- In wijken en dorpen en op bedrijventerreinen houden we rekening met gevolgen van klimaatverandering. Dat doen we bijvoorbeeld door de aanleg van meer groen in de wijk, door water meer ruimte te geven, of door het gebruik van grasbetontegels voor parkeerplaatsen.
- We zoeken naar innovatieve manieren om inwoners te betrekken bij deze opgaven.
- In de Regionale Adaptatie Strategie (RAS) werken we samen met andere gemeenten aan klimaatbestendigheid en de communicatie daar omheen.

Naar een energieneutrale en duurzame toekomst

Energieneutraal begint met energiebesparing: wat je niet verbruikt hoef je ook niet op te wekken. De komende jaren zetten we verder in op energiebesparing. Ook maken we de overstap naar duurzame energiebronnen zoals zon en wind. Daarbij houden we aandacht voor de betaalbaarheid van de opgave voor alle inwoners. En nieuwe technieken bieden kansen voor onze economie. Dit alles kan Wijchen niet alleen, dus werken we lokaal en regionaal samen.

Zonnepanelen op het dak hebben onze voorkeur.

Wat gaan we doen?

- Wijchen neemt haar verantwoordelijkheid in een regionale opgave, vastgelegd in de Regionale Energie Strategie (RES). Bij een nieuwe RES pakt Wijchen in gezamenlijkheid met de 15 gemeenten in de regio daar haar aandeel in.
- We maken een nieuwe routekaart en agenda voor realistische doelen en een energieneutrale toekomst. De voortgang monitoren en verantwoorden we.
- Windenergie, zoals de 3 windmolens op Bijsterhuizen, leveren een belangrijke bijdrage in de opgave. Daarbij is draagvlak van omwonenden en de samenleving van belang. We steunen alleen initiatieven op ruime afstand van woonkernen. We volgen met belangstelling de landelijke ontwikkelingen over de plaatsing van windmolens in relatie tot onze gedragscode.
- Zonne-energie is ook noodzakelijk in de energietransitie. Zonnepanelen op daken hebben de voorkeur boven zonneparken. Als zonne-akkers nodig zijn pakken we deze in een groene buffer, met aandacht voor goede landbouwgronden en biodiversiteit.
- Bij nieuwe bedrijfspanden en nieuwe agrarische bebouwing vinden we het vanzelfsprekend dat daken worden gebruikt voor het opwekken van zonne-energie, voor individueel en algemeen nut.
- We gaan in gesprek met partners zoals Liander over oplossingen voor de drukte op het elektriciteitsnet.
- Met het energieloket en energiecoaches blijven we inwoners en ondernemers stimuleren zelf maatregelen te nemen om energie te besparen. Per doelgroep bekijken we welke aanpak het beste werkt. Goede voorbeelden zetten we in het zonnetje.
- We stellen samen met het bedrijfsleven plannen op voor besparing van energie en opwek van groene energie en spreken hen daarop aan. Wij ondersteunen bedrijven daarin met een energieloket.
- Op korte termijn stellen we een warmtevisie vast. De komende jaren werken we die verder uit en kijken we naar de (on)mogelijkheden.
- Met het oog op de warmtetransitie onderzoeken we de mogelijkheden van nieuwe technologiën. Denk aan het gebruik van waterstof, warmtewinning uit oppervlaktewater, of de inzet van buurtbatterijen.
- Wijchen is al een Fairtrade gemeente. We verkennen of we verdere stappen kunnen nemen om een Global Goals gemeente te worden.
- We gaan verder met verduurzaming van onze gemeentelijke gebouwen en organisatie. Zo geven we het goede voorbeeld.

ER GEBEUREN MOOIE DINGEN OP HET DAK

ER ZIT "SAMEN" IN SAMENLEVEN

4 Samenleven en zorgen

Wijchen is rijk aan vele maatschappelijke activiteiten en initiatieven. Van jeugdactiviteiten tot ontmoetingen in het dorpshuis en op school: we gaan samen aan de slag. En gaat het even minder goed? Dan kijken we naar elkaar om en zorgen we voor elkaar.

Gezonde en vitale samenleving

Een gezonde leefstijl is belangrijk voor alle leeftijden. Door gezond te eten en te bewegen blijf je lichamelijk en mentaal fit. Ook blijft het belangrijk om mensen te ontmoeten en van betekenis te zijn. Iedereen moet kunnen werken aan gezondheid en kunnen meedoen in de samenleving. Een beperking mag daarin geen belemmering zijn.

Wat gaan we doen?

- Activiteiten die bijdragen aan een gezonde leefstijl ondersteunen wij. Onder andere met het Lokaal Preventieakkoord. We richten ons daarbij op alle leeftijden, met extra aandacht voor gezinnen met een krappe beurs.
- Om eenzaamheid tegen te gaan vergroten we de mogelijkheden voor ontmoeten voor alle leeftijden. Laagdrempelig en zo veel mogelijk in de buurt. Initiatieven die hieraan bijdragen krijgen onze steun.
- De gemeente zet zich in om te zorgen dat mensen met een beperking overal mee kunnen doen.

Vitaal ouder worden

Mensen worden steeds ouder en blijven langer actief. Vitale ouderen leveren een waardevolle bijdrage aan de samenleving. Bijvoorbeeld door zich in te zetten als vrijwilliger of als mantelzorger voor een naaste. Of door hun kennis en ervaring op een andere manier te delen. We zetten ons ervoor in dat ouderen mee kunnen blijven doen in de samenleving.

Wat gaan we doen?

- Vrijwilligers blijven we ondersteunen en waarderen.
- Samen met de bibliotheek stimuleren we digitale vaardigheden bij onze inwoners.
- We streven naar een dementie-vriendelijke gemeente. Een manier is om de openbare ruimte voor deze doelgroep geschikt te maken, zoals in het project Tussen Kasteel en Wijchens Meer en de aanleg van een Vergeet-Me-Niet-pad.

mantelzorgers en vrijwilligers zijn HELDEN die kunnen rekenen op onze blijvende steun.

Preventie en goede zorg

Voorkomen is beter dan genezen. Daarom zetten we vol in op preventie en laagdrempelige hulp. Soms kunnen mensen al veel zelf, met een klein duwtje in de rug. Bovendien bespaart preventie zorgkosten op de lange termijn. Mensen die professionele zorg nodig hebben moeten daarop kunnen rekenen. Dat is altijd maatwerk, want elk mens en elk gezin is anders.

Wat gaan we doen?

- We werken aan preventie met een laagdrempelig aanbod. Als dat mogelijk is heeft hulp in de buurt of uit het sociale netwerk de voorkeur.
- Mantelzorgers zijn goud waard en verdienen onze steun. We versterken daarom de ondersteuning en waardering voor mantelzorgers.
- We organiseren een jaarlijkse Dag van de Zorg, waarbij preventie centraal staat.
- We bakenen duidelijk af wat hoort onder jeugdzorg en wat hoort bij de normale opvoeding.
- Inwoners met een hulpvraag helpen we snel en duidelijk op weg.
- Voor goede zorg aan onze jeugd werken we samen in de regio.
- We behouden kwalitatief goede zorg maar houden betaalbaarheid in het oog. Daarbij zoeken we naar manieren om kosten beter inzichtelijk te maken.
- Zorgfraude pakken we stevig aan. Hierin werken we zoveel mogelijk samen met regiogemeenten.

Fijn opgroeien met goed onderwijs

De jeugd heeft de toekomst. Daarom blijven we investeren in het onderwijs. We zetten actief in op kansengelijkheid voor kinderen. Het is belangrijk dat kinderen zo dicht mogelijk bij huis naar school kunnen gaan. We streven naar Integrale Kind Centra (IKC's) binnen multifunctionele accommodaties.

Wat gaan we doen?

- We stimuleren het behoud van de scholen in de kleine kernen. Uiteraard moet de onderwijskwaliteit goed blijven en de kosten acceptabel.
- We spannen ons in voor de realisatie van IKC's voor Wijchen-Zuid, Wijchen-West, en Hernen.
- We stimuleren dat kinderen te voet of met de fiets naar school komen. Bijvoorbeeld door de Lekker Anders dag.
- Bij onveilig parkeergedrag rond scholen zetten we extra handhaving in.

FIJN OPGROEIEN IS DE BASIS

IEDEREEN
IS VAN
WAARDE

5 Meedoen en ondernemen

Werk is belangrijk voor zelfstandigheid en ontwikkeling. We stimuleren dat zoveel mogelijk mensen mee kunnen doen, en laten niemand vallen. Armoede kunnen we niet altijd voorkomen, maar we bestrijden dit wel actief. Een vitale lokale economie is belangrijk voor werkgelegenheid. Als gemeente willen we aantrekkelijk zijn voor bedrijvigheid.

Iedereen draagt een steentje bij

Ons uitgangspunt is dat iedereen kan meedoen. Door werk, of door zich op een andere manier in te zetten voor de samenleving. Iedereen is van waarde en moet iets kunnen bijdragen.

Wat gaan we doen?

- We willen meer mensen met afstand tot werk ondersteunen om ervaring op te doen. Zo maken we hen werkfit voor de arbeidsmarkt.
- Initiatieven die mensen effectief trainen of helpen bij het zoeken naar werk ondersteunen we.
- We stimuleren volwassenenonderwijs en versterken de verbinding tussen onderwijs en bedrijfsleven. Laaggeletterdheid heeft hierbij onze aandacht.
- We versterken de samenwerking met lokale ondernemers om mensen met een uitkering sneller aan het werk te krijgen.
- De komende jaren bekijken we op welke wijze we optimaal kunnen samenwerken in de regio op het gebied van de arbeidsmarkt. Bijvoorbeeld om personeelstekorten terug te dringen.

we bieden een vangnet
op basis van vertrouwen.
Bewuste fraude? Pakken we aan!

We laten niemand vallen

In deze financieel onzekere tijden kunnen de laagste inkomens op onze steun blijven rekenen. Als mensen in de knel komen is er een vangnet. We bieden steun bij financiële zorgen en zien daarbij een belangrijke rol voor charitatieve instellingen. Armoede bestrijden we door hulp op maat.

Wat gaan we doen?

- We houden extra aandacht voor kindregelingen in het armoede- en minimabeleid.
- Vanwege stijgende energieprijzen houden we bijzondere aandacht voor energiearmoede.
- We bieden een vangnet op basis van vertrouwen. Een foutje bij een aanvraag kan altijd gemaakt worden. Maar bewuste fraude met uitkeringen pakken we aan.
- Mensen met financiële zorgen of schulden helpen we vroegtijdig om grip op hun huishoudboekje te krijgen. Initiatieven uit de samenleving zijn daarbij zeer waardevol.
- We vinden het belangrijk om gezinnen met een kleine beurs beter te ondersteunen. Daarom bekijken we de mogelijkheden van een inwonerspas, die tevens voor alle inwoners toegankelijk is.

Een aantrekkelijke gemeente voor ondernemers

We zijn trots op de vele kleine en grote ondernemers in onze gemeente. Zij zijn onze banenmotor, en dat willen we graag zo houden. De komende jaren blijven we werken aan een goed ondernemersklimaat. Belangrijk zijn onder andere goede bereikbaarheid en digitale infrastructuur. We geven ruimte door overbodige regels weg te nemen. Duurzame innovaties bieden kansen voor het bedrijfsleven én dragen bij aan een beter klimaat.

Wat gaan we doen?

- We zetten de vitalisering van bedrijventerrein Wijchen-Oost door en onderzoeken de uitbreiding van bedrijventerreinen Bijsterhuizen en Breekwagen.
- We geven een podium aan goede voorbeelden van duurzaam en circulair ondernemen en ondersteunen lokale initiatieven in de ruil- en deeleconomie.
- De gemeente gunt opdrachten zoveel mogelijk aan lokale ondernemers voor zover wet- en regelgeving dat toestaat.
- We betrekken ondernemers actief bij nieuwe ontwikkelingen. Bijvoorbeeld bij de ontwikkeling van bedrijventerrein Wijchen-Oost en binnen Tussen Kasteel en Wijchens Meer.
- We versterken de lokale arbeidsmarkt samen met onze ondernemers en het onderwijs.
- We hebben oog voor het goed huisvesten van arbeidsmigranten.

Vitale winkelcentra

Wijchen heeft verschillende wijkwinkelcentra. En in het hart een sterk en bruisend centrum, met een gevarieerd aanbod aan winkels, vele horecagelegenheden, en mooie evenementen. Dit willen we zo houden en waar mogelijk versterken. Daarbij houden we oog voor het tegengaan van leegstand.

Wat gaan we doen?

- Samen met ondernemers houden we onze winkelcentra vitaal en versterken deze waar mogelijk.
- We zorgen dat alle winkelcentra in onze gemeente elkaar versterken door samen te werken.
- We houden rekening met het veranderende gebruik van het centrum voor onder meer horeca en evenementen.
- Deze periode maken we een eerste doorkijk voor herontwikkeling van de westflank van het centrum.

yoast

6 Sport en vrije tijd

Wijchen heeft veel te bieden voor inwoners en bezoekers. We hebben een breed aanbod aan sport, maar hebben ook veel te bieden aan kunst en cultuur. Onze historie verdient een plek in de schijnwerpers zodat iedereen ervan kan genieten. Voor de toeristen die onze gemeente bezoeken willen we een aantrekkelijke bestemming zijn.

Samen actief en sportief

Sport is belangrijk voor lichaam en geest. We zijn daarom trots op ons actieve verenigingsleven met de vele vrijwilligers. Die blijven we ondersteunen. Ook zoeken we naar nieuwe manieren om sporten en bewegen te stimuleren. Daarbij vinden we het belangrijk dat iedereen hier gebruik van kan maken, ongeacht leeftijd, inkomen, of een eventuele beperking.

Wat gaan we doen?

- Initiatieven die sporten voor alle leeftijden stimuleren ondersteunen wij. Hiervoor zetten we onder andere het Lokaal Sportakkoord in.
- We verkennen de mogelijkheden om een buurtsportcoach in te zetten zodat sport- en beweegaanbod toegankelijker wordt voor alle leeftijden.
- We ondersteunen verenigingen bij hun verenigingstaken. Bijvoorbeeld door inzet van verenigingsondersteuners.
- Sportevenementen krijgen onze steun, omdat ze zorgen voor verbinding en Wijchen op de kaart zetten.
- We stimuleren breder gebruik van sportparken. Ook overdag, zodat andere doelgroepen hier gebruik van kunnen maken.
- Zwembad De Meerval krijgt een grootschalige renovatie.
- Voor kinderen ontwikkelen we een klim- en speelbos.
- We streven naar voorzieningen voor jongeren van alle leeftijden. Met jongeren en ouders verkennen we waar behoefte aan is. Bijvoorbeeld een pumptrack, pannakooi of skatebaan.

Zuinig op onze kunst, cultuur en historie

In onze kunst en cultuur zien we onze lokale identiteit terug. Daar hechten we veel waarde aan. We vinden het ook belangrijk om aandacht te houden voor de rijke historie van Wijchen en al haar kernen. Daarom blijven we hierin investeren en houden we dit voor iedereen toegankelijk.

Wat gaan we doen?

- We beschermen onze cultuurhistorische waarden en steunen initiatieven die de lokale historie in beeld brengen.
- We steunen initiatieven voor kunst en cultuur. Zoals de creatieve broedplaats.
- Theater ‘t Mozaïek en museum Kasteel Wijchen koesteren we.
- Lokale evenementen, groot en klein, blijven wij ondersteunen.

Wijchen als trekpleister

Naast kunst en cultuur heeft onze gemeente afwisselende landschappen met mooie parels. Van de Bergharense berg tot de Berendonck. Wijchen is een mooie bestemming. Bovendien biedt toerisme kansen voor de lokale werkgelegenheid en economie.

Wat gaan we doen?

- Wandelen en fietsen in het buitengebied is steeds populairder. We blijven daarom werken aan goede wandel- en fietspaden en routes.
- Een uitkijkpunt over onze gemeente is een aantrekkelijke toevoeging. We bekijken waar dit een plek kan krijgen.
- In de regio werken we samen om toerisme naar onze regio te stimuleren. Ook kijken we hoe we recreatie in de regio kunnen spreiden zodat de druk op bestaande natuur- en recreatiegebieden niet te groot wordt.
- Bij meerdere initiatieven hebben we oog voor samenhang en balans tussen natuur, verkeersveiligheid, spreiding en verdeling over onze gemeente. Bijvoorbeeld op Alverna, in Bergharen en rondom de Loonse Waard.

WE KOESTEREN ONS KASTEEL

7 Ruimte en natuur

Onze gemeente ligt er goed bij. Van het prachtige buitengebied tot het mooie Wijchens Meer. Onze inwoners genieten en recreëren hier graag. Daarbij hoort ook goed onderhouden van de openbare ruimte, aandacht voor plant en dier, en een nette oplossing voor ons afval.

Groene en gezonde wijken en dorpen

Groen om ons heen draagt bij aan onze gezondheid en ons geluk. In onze gemeente hebben we gevarieerde natuur met ruimte voor mens en dier en dat behouden we. Waar mogelijk versterken we het groen in bestaande wijken. En we zorgen voor groen binnen nieuwbouwprojecten.

Wat gaan we doen?

- Het onderhoudsniveau van onze openbare ruimte behouden we. De komende jaren hebben we extra aandacht voor onkruidbestrijding en zwerfafval.
- We stimuleren de biodiversiteit. Bijvoorbeeld door het voortzetten van ecologisch bermbeheer. Uiteraard mogen hogere bermen niet zorgen voor onveilige verkeerssituaties.
- We zijn terughoudend met het kappen van bomen vanwege overlast. Voor elke gekapte boom planten we er binnen onze gemeentegrenzen twee terug.
- Als groen ergens verdwijnt zorgen we dat het op een andere plek terug komt.
- We ontwikkelen beleid om cultuurhistorische waarden en groene longen in onze gemeente te beschermen. Denk aan landschapspark Woezik en de omgeving Valendriese heuvels.

Afval: opgeruimd staat netjes

Gemeente en inwoners zorgen samen dat afval netjes opgeruimd wordt. We gaan door met stimuleren van afvalscheiding. Bij knelpunten zoeken we naar praktische oplossingen.

Wat gaan we doen?

- Onze afvalinzameling blijven we verbeteren. Daarbij hebben we aandacht voor het stimuleren van afvalscheiding en voor ruimtegebrek voor containers bij kleine woningen.
- We starten een proef met een tijdelijk, roulerend inzamelpunt voor grofvuil in wijken. Hiermee wordt het voor inwoners makkelijker om dichtbij huis weg te brengen.
- Zwerfafval gaan we tegen door in te zetten op bewustwording en het ondersteunen van initiatieven van inwoners om zelf zwerfafval op te ruimen.

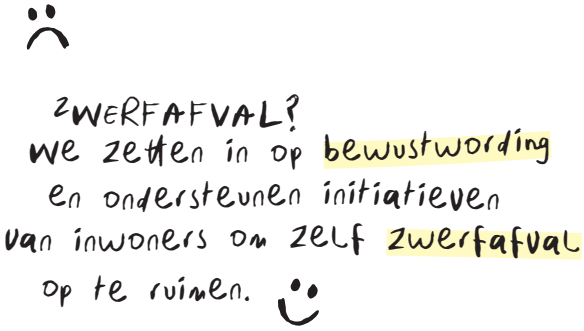
Investeren in het buitengebied

Ons buitengebied is mooi, en dat houden we graag zo. Dat doen we door de ruimte op een verstandige manier te gebruiken, waarbij we het landschap behouden en versterken en versnippering tegengaan.

Wat gaan we doen?

- We zijn terughoudend met bouwen in het buitengebied.
- Slechte bermen in het buitengebied blijven we aanpakken.
- Duurzame veehouderij stimuleren wij.
- We geven agrariërs ruimte voor nieuwe perspectieven voor de toekomst. Denk aan agrarisch natuurbeheer, recreatie en andere bedrijvigheid.

8 Verkeer en bereikbaarheid

In Wijchen kun je vlot en veilig op je bestemming komen. Of je nu reist met de fiets, de auto, te voet, of met het openbaar vervoer.

Ruimte voor fietsers en voetgangers

Langzaam vervoer past bij uitstek bij de schaal en het dorpse karakter van Wijchen. Het is ook nog eens gezond en milieuvriendelijk. Daarom willen we fietsen en wandelen aantrekkelijker maken, zonder daarbij autogebruik te ontmoedigen.

Wat gaan we doen?

- We geven meer ruimte aan voetgangers en fietsers. Onder andere door het goed onderhouden van veilige, brede fietspaden. Maar ook door het inrichten van fietsstraten waar auto's als gast welkom zijn.
- We investeren in goede en veilige parkeerplekken voor fietsen in het centrum.
- In de openbare ruimte hebben we extra aandacht voor toegankelijkheid voor mensen met een beperking, zoals rolstoelgebruikers.
- We spannen ons in voor een snelfietsroute langs Niftrik naar Oss en het afmaken van het vrijliggende fietspad langs de Ravensteinseweg.
- We onderzoeken hoe we de fietsroutes met en tussen de kleine kernen kunnen verbeteren.
- De spoorlijn is een scheidslijn tussen noord en zuid. Als bijdrage aan veilig fietsen en wandelen verkennen we samen met de regio de haalbaarheid van een fiets- en voetgangerstunnel onder het spoor.

Gastvrij voor de auto

Wijchen heeft een goede bereikbaarheid voor de auto en gratis parkeermogelijkheden. Dat willen we behouden, terwijl we proberen om auto's minder dominant in het straatbeeld te maken.

Wat gaan we doen?

- We zorgen voor goede bereikbaarheid van het centrum met voldoende gratis parkeerplekken. En met ondergronds (gratis) parkeren halen we auto's uit het straatbeeld en maken we het centrum aantrekkelijker.
- Bij nieuwbouwprojecten onderzoeken we of we anders om kunnen gaan met parkeren. Bijvoorbeeld door inzet van deelauto's. Of door flexibele inrichting van openbaar groen dat zonodig omgezet kan worden naar parkeerplaatsen.

- We zetten ons in voor voldoende openbare laadpalen voor elektrische auto's.
- We blijven ons inzetten voor het aanpakken van verkeersknelpunten zoals knooppunt Bankhoef.
- De bereikbaarheid van bedrijventerreinen Bijsterhuizen en Wijchen Oost krijgt extra aandacht.

Goed bereikbaar met openbaar vervoer

Ook met trein en bus is Wijchen goed te bereiken. Met de bouw van Wijchen-West komt de mogelijkheid voor een tweede treinstation in beeld.

Wat gaan we doen?

- We verkennen de kansrijkheid van een station nabij Wijchen West. Dit station kan tegelijk een regiofunctie hebben en een vervoers-hub voor de omgeving worden.
- Een kwartiersdienst van de trein richting Den Bosch blijven we op de regionale en landelijke agenda zetten.
- Samen met partners zetten we in op een buurtbus tussen Wijchen en Druten.

Veilig verkeer en minder overlast

Iedereen moet veilig aan het verkeer kunnen deelnemen. Of je nu naar school gaat, op weg naar je werk bent, of een ommetje maakt. Overlast door geluid, stank en trillingen pakken we aan.

Wat gaan we doen?

- Om overlast te voorkomen leiden we landbouwverkeer zo veel mogelijk om de bebouwde kom heen.
- Gevaarlijke verkeerssituaties en plekken met veel geluidsoverlast onderzoeken we en pakken we aan. Dit is altijd maatwerk.
- We zetten ons in voor het verminderen van geluidsoverlast van de A50 bij Hernen, Leur en Niftrik.
- We geven extra aandacht aan verkeersveiligheid rond scholen en sportclubs. Dit doen we samen met omwonenden.
- We doen een proef met de 'groene flitspaal', waarmee we rustig rijden belonen en buurtbewoners geld voor hun wijk sparen.

we blijven ons inzetten voor het aanpakken van verkeersknelpunten, ook als we daarvoor bij de provincie moeten zijn.

OPLETTEN
HANDHAVING
DOEN WE SAMEN

9 Veiligheid

Thuis, op straat, of in het dorp: overal moet je je veilig voelen. Gemeente en inwoners werken daar samen aan.

Samen opletten

Politie en gemeentelijke BOA's hebben een belangrijke taak in de handhaving. Zij kunnen niet altijd overal aanwezig zijn. Het moet vanzelfsprekend zijn dat mensen elkaar kunnen aanspreken op gedrag, en buurtbewoners samen een oogje in het zeil houden. Goed gedrag is de norm; ongewenst gedrag pakken we aan.

Wat gaan we doen?

- We zorgen voor voldoende handhaving op straat. BOA's zijn zichtbaar en benaderbaar, en zijn goed toegerust.
- Waar nodig zetten we vast of mobiel cameratoezicht in.
- Het is belangrijk dat buurtbewoners zich zelf ook verantwoordelijk voelen voor de veiligheid en leefbaarheid in hun buurt. We onderzoeken hoe we dat kunnen versterken. Daarin trekken we samen op met partners, waaronder woningcorporaties en buurtbemiddeling.
- Buurt-appgroepen juichen we toe. En buurtinitiatieven gericht op veiligheid ondersteunen we.
- We tolereren discriminatie nooit. In onze gemeente behandelen we iedereen gelijk.
- De jaarlijkse Week van de Veiligheid zetten we voort.
- We volgen het landelijk beleid rond het afsteken van vuurwerk.
- We zetten altijd eerst in op preventie bij overlastgevende jeugd. Bijvoorbeeld door inzet van jongerenwerk en het betrekken van de ouders.
- Om jeugdoverlast beheersbaar te maken zetten we straatcoaches in. Crimineel gedrag pakken we aan.

Stevige aanpak van criminaliteit

Samen staan we sterk tegen criminaliteit. Samen met ondernemers en inwoners werken we aan onze veiligheid en gaan we ondermijning tegen. Dit doen we door meer bewustwording te creëren bij inwoners en ondernemers.

Wat gaan we doen?

- De veiligheid op bedrijventerreinen houdt onze aandacht. We blijven ons inspannen om het Keurmerk Veilig Ondernemen te behouden.
- Ondermijning roepen we een halt toe. Daarbij gaat extra aandacht uit naar het buitengebied. Bijvoorbeeld door leegstand in het buitengebied tegen te gaan, en het behalen en vervolgens behouden van het Keurmerk Veilig Buitengebied.
- Bij de aanpak van ondermijning trekken we samen op met gemeenten in de regio. Daarmee voorkomen we een waterbedeffect.
- In overleg met de politie bestrijden we zichtbare criminaliteit op straat, zoals drugshandel.
- We blijven ons beschermen tegen cyberdreigingen door te investeren in digitale veiligheid.

Portefeuilleverdeling

Burgemeester

- Algemene zaken
- Openbare orde en veiligheid
- Dienstverlening en communicatie
- Regionale samenwerking
- Versterken inwonerbetrokkenheid

Wethouder Geert Gerrits

1e locoburgemeester

- Financiën
- Wonen
- Gebiedsontwikkeling
- Ruimtelijke ordening
- Grondzaken

Wethouder Bea Schouten

3e locoburgemeester

- Klimaat en energie
- Wmo en Jeugdzorg
- Welzijn en gezondheid
- Sport(accommodaties)
- Kunst, cultuur en recreatie

Wethouder Nick Derks

2e locoburgemeester

- Economie en toerisme
- Onderwijs
- Werk en inkomen
- Armoede- en minimabeleid
- Arbeidsmarkt

Wethouder Twan van Bronkhorst

4e locoburgemeester

- Mobiliteit en openbare ruimte
- Water, natuur en landschapsbeheer
- Milieu en afval
- Vastgoed
- Leefbaarheid

Colofon

Uitgave
Gemeente Wijchen, april 2022

Redactie
Lucas van Horck

Fotografie binnenwerk
Henk Hulshof

Concept en creatie
Jolande van Straaten

Met liefde gemaakt! ☺

GENOEG GEZEGD.

We gaan graag aan het werk. Voor u (of jou), als inwoner van Wijchen.
En kan er iets beter in onze gemeente? Laat het ons weten!

Coalitieakkoord 2022 - 2026

SAMEN VERSCHIL MAKEN

Website
www.wijchen.nl

Telefoon
088 432 70 00

Huis van de gemeente
Kasteellaan 27, 6602 DB Wijchen

E-mail
gemeente@wijchen.nl

WhatsApp
+31 625 689 928

Gemeente Wijchen

Hier staan we voor

In Wijchen voelen wij ons thuis. Het is een gemeente waar mensen naar elkaar omkijken. Betrokken zijn. En samen het verschil maken. Daar zijn we trots op! Hieronder leest u de samenvatting van het coalitieakkoord 2022 - 2026. De complete versie staat op de website. Ga naar www.wijchen.nl/coalitieakkoord of scan de QR-code.

1 Inwoners en bestuur

De gemeente is er voor haar inwoners. Niet andersom. We vinden het belangrijk dat inwoners op hun bestuur kunnen rekenen en daar vertrouwen in hebben. Dat begint bij vertrouwen van het bestuur in haar inwoners.

De gemeente is er voor haar inwoners.
Niet andersom.

IEDEREEN IS VAN WAARDE

2 Goed wonen en thuis voelen

We willen dat iedereen zich in Wijchen thuis kan voelen. Daarom is de woningbouw een van de hoogste prioriteiten. Nieuwe wijken hebben een prettige dorpse woon- en leefkwaliteit. Daarnaast hebben we aandacht voor de kwaliteit van wonen in bestaande wijken.

3 Klimaat en energie

Wijchen pakt haar verantwoordelijkheid en zet stevige stappen op het gebied van klimaat, energie en duurzaamheid. Dat blijven we de komende jaren doen met realistische doelen volgens het landelijke tempo. Samen met onze inwoners en de regio werken we aan onze klimaatplannen en zoeken we kansen in de energietransitie. Als gemeente geven we natuurlijk het goede voorbeeld en werken we aan draagvlak.

WE ZETTEN STEVIGE STAPPEN OM ONZE VOETAFDRUK TE VERKLEINEN.

4 Samenleven en zorgen

Wijchen is rijk aan vele maatschappelijke activiteiten en initiatieven. Van jeugdactiviteiten tot ontmoetingen in het dorpshuis en op school: we gaan samen aan de slag. En gaat het even minder goed? Dan kijken we naar elkaar om en zorgen we voor elkaar.

mantelzorgers en vrijwilligers zijn HELDEN die kunnen rekenen op onze blijvende steun.

ER ZIT 'SAMEN' IN SAMENLEVEN

5 Meedoen en ondernemen

Werk is belangrijk voor zelfstandigheid en ontwikkeling. We stimuleren dat zoveel mogelijk mensen mee kunnen doen, en laten niemand vallen. Armoede kunnen we niet altijd voorkomen, maar we bestrijden dit wel actief. Een vitale lokale economie is belangrijk voor werkgelegenheid. Als gemeente willen we aantrekkelijk zijn voor bedrijvigheid.

6 Sport en vrije tijd

Wijchen heeft veel te bieden voor inwoners en bezoekers. We hebben een breed aanbod aan sport, maar hebben ook veel te bieden aan kunst en cultuur. Onze historie verdient een plek in de schijnwerpers zodat iedereen ervan kan genieten. Voor de toeristen die onze gemeente bezoeken willen we een aantrekkelijke bestemming zijn.

we zijn trots op ons actieve verenigingsleven!

7 Ruimte en natuur

Onze gemeente ligt er goed bij. Van het prachtige buitengebied tot het mooie Wijchens Meer. Onze inwoners genieten en recreëren hier graag. Daarbij hoort ook goed onderhouden van de openbare ruimte, aandacht voor plant en dier, en een nette oplossing voor ons afval.

8 Verkeer en bereikbaarheid

In Wijchen kun je vlot en veilig op je bestemming komen. Of je nu reist met de fiets, de auto, te voet, of met het openbaar vervoer. We willen fietsen en wandelen aantrekkelijker maken.

OPLETTEN DOEN WE SAMEN

9 Veiligheid

Thuis, op straat, of in het dorp: overal moet je je veilig voelen. Gemeente en inwoners werken daar samen aan.

GENOEG GEZEGD.

We gaan graag aan het werk. Voor u (of jou), als inwoner van Wijchen. En kan er iets beter in onze gemeente? Laat het ons weten!

Marijke van Beek
Burgemeester

Geert Gerrits
Wethouder

Nick Derks
Wethouder

Bea Schouten
Wethouder

Twan van Bronkhorst
Wethouder

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	3732
Extern Zaak ID	Z/21/062208
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	24 mei 2022
Agendapunt	15.a
Titel	62208 Beslisnota bekrachtiging geheimhouding grondexploitatie CPO de Steenuil
Organisatieonderdeel	domein Fysieke leefomgeving - team Gebiedsontwikkeling
Eigenaar	Hal, van, Job-Joris
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	P8 Wonen en bouwen
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Gerrits, G.W.R. (Geert)
Telefoonnummer steller	088-4327161

Bijlagen
62208 Beslisnota bekrachtiging geheimhouding grondexploitatie CPO de Steenuil in Bergharen

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	24 mei 2022
Raad openbaar Wijchen	**24 mei 2022**

Toelichting

Deze beslisnota hangt samen met de beslisnota voor het college om geheimhouding op te leggen en een beslisnota voor de raad om een GREX te gaan openen.

Voorgesteld besluit

De Gemeenteraad besluit:
1. De door het college opgelegde geheimhouding op de beslisnota Grondexploitatie openen voor CPO de Steenuil in Bergharen inclusief de bijbehorende bijlagen te bekrachtigen.

Besluit (Aangenomen)

De Gemeenteraad besluit:
1. De door het college opgelegde geheimhouding op de beslisnota Grondexploitatie openen voor CPO de Steenuil in Bergharen inclusief de bijbehorende bijlagen te bekrachtigen.

Openbaar Zaaknummer: 62208

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Bekrachtigen geheimhouding beslisnota grondexploitatie openen.

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. De door het college opgelegde geheimhouding op de beslisnota *Grondexploitatie openen voor CPO de Steenuil in Bergharen* inclusief de bijbehorende bijlagen te bekrachtigen.

Aanleiding

Het college heeft conform artikel 25, lid 2 van de Gemeentewet geheimhouding opgelegd op de beslisnota *grondexploitatie openen voor CPO de Steenuil in Bergharen*, inclusief de bijbehorende bijlage (verwijzing: Z/21/062208). Het college heeft deze geheimhouding opgelegd op grond van artikel 5.1, lid 2 sub b van de Wet open overheid (Woo). De Woo is de opvolger van de Wob en is op 1 mei 2022 in werking getreden.

Het college is van mening dat openbaarmaking van deze grondexploitatie (inclusief beslisnota) de financiële, economische en juridische positie van de gemeente raakt, aantast en verzwakt, aangezien hierin vertrouwelijke financiële gegevens zijn opgenomen. Openbaarmaking van dit stuk weegt dan ook niet op tegen de genoemde belangen.

De opgelegde geheimhouding op grond van artikel 25, lid 2 van de Gemeentewet moet door uw raad in de eerstvolgende vergadering worden bekrachtigd. Gebeurt dat niet, dan vervalt de geheimhouding. Dit volgt uit artikel 25, lid 3 Gemeentewet
De opgelegde verplichting tot geheimhouding wordt in acht genomen totdat uw raad de geheimhouding via een raadsbesluit opheft.

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit**
24 mei 2022	Z/21/062208, collegebesluit: geheimhouding op te leggen op de beslisnota grondexploitatie openen voor CPO de Steenuil in Bergharen, inclusief de bijbehorende bijlage (verwijzing: Z/21/062208).

Gewenst resultaat
Bekrachtigen van geheimhouding van onderhandelingsgevoelige informatie over de grondexploitatie van het project.

Geheimhouding
Algemeen juridische zaken onderschrijft in het opleggen van de geheimhouding, omdat de financiële belangen van de gemeente in het geding zijn. Dit is een grondslag in de Wet open overheid (artikel 5.1 lid 2 sub b.).

Raad openbaar Wijchen

Dossiernummer	3571
Extern Zaak ID	Z/22/073005
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	24 mei 2022
Agendapunt	15.b
Titel	73005 Beslisnota Eerste voorbereidingskrediet uitwerking voorkeursvariant uit toekomstvisie zwembad De Meerval
Organisatieonderdeel	domein Sociale leefomgeving - team Welzijn, Onderwijs en Sport
Eigenaar	Duijnstee, Frans
Soort nota	Beslisnota
Programma/Paragraaf	P5 Sport, cultuur en recreatie
Portefeuillehouder(s) Wijchen	Loermans, P.L.J. (Paul)
Telefoonnummer steller	0639835308

Bijlagen
Beslisnota 73005 voorbereidingskrediet uitwerking voorkeursvariant De Meerval

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
College BenW openbaar Wijchen	29 maart 2022
Stukken gemeenteraad Wijchen	19 april 2022
Commissievergadering Wijchen	12 mei 2022
Raad openbaar Wijchen	**24 mei 2022**

Toelichting

In een meningsvormenede raadsvergadering op 16 december over de toekomstvisie op zwembad De Meerval is brede steun gebleken voor het uitwerken van de voorkeursvariant. Deze beslisnota gaat over het mogelijk maken van de eerste stap: het opstellen van een programma van eisen en een onderzoek naar een passender exploitatievorm. Hiervoor vragen we de raad om een eerste voorbereidingskrediet.

Voorgesteld besluit

Een eerste voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen, groot € 35.000 voor:

- het opstellen van een Programma van Eisen renovatie en uitbreiding van zwembad De

Meerval;
- het komen tot een passende en efficiëntere exploitatievorm voor het zwembad.

Besluit (Aangenomen)

Een eerste voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen, groot € 35.000 voor:
- het opstellen van een Programma van Eisen renovatie en uitbreiding van zwembad De Meerval;
- het komen tot een passende en efficiëntere exploitatievorm voor het zwembad.

Openbaar Zaaknummer: 73005

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Eerste voorbereidingskrediet uitwerking voorkeursvariant uit toekomstvisie zwembad De Meerval

Voorgesteld besluit
de Gemeenteraad besluit:

1. Een eerste voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen, groot € 35.000 voor:
   - het opstellen van een Programma van Eisen renovatie en uitbreiding van zwembad De Meerval;
   - het komen tot een passende en efficiëntere exploitatievorm voor het zwembad.

Aanleiding
Op 16 december 2021 heeft de gemeenteraad een meningsvormende vergadering gehouden over de aangeboden toekomstvisie op zwembad De Meerval. In de toekomstvisie werden verschillende scenario's geschetst.

Tijdens de bespreking bleek een breed draagvlak voor de variant die uitgaat van uitgebreide renovatie in combinatie met uitbreiding.

Deze breed gedragen variant willen we nu verder laten uitwerken. Uiteindelijk moet dit leiden tot een Programma van Eisen en een kostenraming die we aan uw raad ter besluitvorming zullen voorleggen.

Parallel aan dit traject willen we de bestuurlijke inrichting van het zwembad laten doorlichten. De huidige inrichting met de gemeente als de enige aandeelhouder in een BV die het zwembad exploiteert en een aan de gemeente lieerde stichting die het zwembad in eigendom heeft, is omslachtig en kent zijn beperkingen. In eerste instantie willen komen tot de keuze voor geschikte exploitatievorm.

Op basis van een offerte van adviesbureau Synarchis komen de kosten van deze voorbereidende werkzaamheden op € 35.000 incl. BTW (bouwvoorbereiding én exploitatievorm).

Eerdere besluiten

Datum	**Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)**
16-12-2021	Z/21/057217 Beslisnota inzake meningsvormende nota gemeenteraad over toekomst zwembad Besluit: Ter kennisneming aangenomen

Gewenst resultaat

1. Een uitgewerkt Programma van Eisen voor uitvoering van een renovatie en uitbreiding van zwembad De Meerval, voorzien van een betrouwbare kostenraming.
2. Uitgewerkte voorstellen om te komen tot een geschiktere exploitatievorm voor het zwembad.

Argumenten

1.1 De richting waarheen we willen is duidelijk

In de toekomstvisie die op 16 december meningsvormend door de raad is besproken zijn vijf toekomstvarianten uitgewerkt:

1. Instandhouden van het huidige zwembad.
2. Renoveren van het zwembad, beperkt.
3. Renoveren van het zwembad, uitgebreid.
4. Een nieuw zwembad in een functionele variant.
5. Een nieuw zwembad in een functionele en recreatieve variant.
6. Zwembad sluiten.

Uit de reacties van de woordvoerders van de fracties bleek dat er brede overeenstemming bestaat over de voorkeursvariant uit de toekomstvisie: een grondige renovatie van het zwembad met een beperkte uitbreiding.

1.2 We moeten de voorkeursvariant nu verder uitwerken

De voorkeursvariant uit de toekomstvisie omvat een renovatie met functionele verbeteringen die de levensduur van het zwembad met zeker 20 jaar zullen verlengen. De functionele verbeteringen bestaan voor een belangrijk deel uit een uitbreiding van het zwembad waardoor er meer ruimte ontstaat voor groepskleedruimten, personeelsvoorzieningen, een tribune en verbeterde horecavoorzieningen. Een grove raming van de kosten hiervan bedraagt € 4,1 miljoen incl. BTW (prijspeil medio 2021).

Om een eerste stap in de richting van de uitvoering te zetten, moeten we een uitgebreid Programma van Eisen en een betrouwbare kostenraming laten opstellen. Met de uitkomsten daarvan kunnen we uw raad een precies beeld geven van het benodigde investeringsbudget. Vervolgens zullen wij u vragen het voorlopige investeringsbudget vast te stellen en daaraan een tweede voorbereidingskrediet te koppelen waarmee we de plannen aanbesteding klaar kunnen maken.

1.3 De bestuurlijke organisatie van het zwembad moet heroverwogen

Toen we het bad in 1992 opleverde hebben we gekozen voor een bestuursconstruct dat vooraftrek van de BTW over de bouw mogelijk maakte. De exploitatie van De Meerval werd belegd bij De Meerval B.V. waarvan de gemeente de enige aandeelhouder is. In de directie van de B.V. is altijd een collegelid opgenomen. Het eigendom van het zwembad is ondergebracht bij de Stichting Exploitatie van Zwembaden in de gemeente Wijchen, waarvan de burgemeester voorzitter is, bijgestaan door bestuursleden uit het ambtelijk apparaat. Afgezien van de onwenselijke dubbele petten die deze constructie meebrengt (de wethouder sport is tevens directeur van het bedrijf dat het zwembad exploiteert), is de constructie nodeloos ingewikkeld en duur. De zwembadjaarcijfers moeten jaarlijks drie accountantscontroles passeren: die van de B.V., van de Stichting en van de gemeente.

Vernieuwing van het zwembad is een goede aanleiding om ook de bestuurlijke inrichting onder de loep te nemen. Daarbij willen we onderscheid maken tussen:
a. de best passende exploitatievorm;
b. de daarbij passende (beheer-)organisatie.

In het gevraagde voorbereidingskrediet is tevens een post opgenomen om te komen tot een keuze voor de best passende exploitatievorm. Op het moment dat die keuze gemaakt is komen we bij uw raad met een voorstel voor de opzet van een verdere inrichting van de beheersorganisatie en de implementatie van de nieuwe exploitatievorm.

Tegenargumenten en risico's

1.1 De toekomstvisie spreekt niet over een 50-meterbassin

Tijdens de meningsvormende raadsvergadering van 16 december is opgemerkt dat in de variantenstudies het aanleggen van een 50-meter wedstrijdbassin ontbreekt. Vragenstellers vroegen zich af of hieraan bij de verenigingen behoefte bestaat.
Er komt enorm veel bij kijken om het huidige 25-meterbassin te vervangen door een 50-meterbassin. Omdat we dan ook de breedte van het bassin moeten aanpassen (een 50-meter wedstrijdbassin beschikt over tenminste 8 banen), moeten er 2 gevels en het complete dak worden verwijderd. Daarbij komen:

- de aanleg van het nieuwe bassin;
- de aanleg van een nieuw perron met omloopruimte;
- de aanleg van een nieuwe installatieruimte (de bestaande is te klein);
- realiseren van extra kleedruimten (passend bij een 50-meter bassin);
- aanbrengen van een grotere tribune;
- nieuwe zwemwaterbehandeling en nieuwe luchtbehandeling;
- enzovoorts.

De investeringen bedragen dan ongeveer € 12,1 miljoen incl. BTW, ruim € 8 miljoen meer dan de voorkeursvariant uit de toekomstvisie. Afhankelijk van de afschrijvingsperiode gaat dit over een extra jaarlast van € 550.000, - tot € 800.000, - per jaar. Daarbij komen aanmerkelijk hogere exploitatiekosten.

De toekomstvisie laat zien dat het huidige wateroppervlak van De Meerval ruim voldoende is voor de huidige bezoekersaantallen. Er is in Wijchen geen sprake van een latente behoefte die zou worden geactiveerd als er meer zwemwater wordt aangeboden.

Daar komt bij dat de verenigingen die momenteel gebruik maken van De Meerval expliciet hebben laten weten geen behoefte te hebben aan een 50-meterbassin: "de ambities van onze zwemvereniging passen bij een 25-meter bad, niet zozeer bij een 50-meter bad".

Tot slot moeten we in aanmerking nemen dat Nijmegen een nieuw zwembad bouwt dat zal beschikken over een 50-meter bassin. Daarmee voorzien ze in de behoefte aan een dergelijk bad voor de hele brede regio. Deze optelsom van extra kosten zonder toename van het gebruik maakt dat een 50-meter bassin geen realistische optie is.

Financiële gevolgen
Het voorbereidingskrediet vormt onderdeel van de totale investering op het zwembad. De definitieve uitwerking hiervan nemen we mee bij de investeringsaanvraag die op dit voorbereidingskrediet volgt. Daarin nemen we de gevolgen van zowel de kapitaal- als exploitatielasten voor de gemeentebegroting mee.

Uitvoering of Vervolgstappen
Na instemming van uw raad zal aan een externe partij opdracht gegeven worden om:
- Een uitgewerkt Programma van Eisen voor uitvoering van een renovatie en uitbreiding van zwembad De Meerval op te stellen, voorzien van een betrouwbare kostenraming.
- Met uitgewerkte voorstellen te komen voor een geschiktere exploitatievorm voor het zwembad.

Geheimhouding:

Niet van toepassing.

Voorstel
Advies
Geconsulteerd:
- Natascha Baardmans en Raoul van Orsouw (financieel beleid)
- Jurrien Biessen (business controller)
- Henk Cornelissen (manager fysieke leefomgeving)